

STUDI
0

UNIVERSITÀ DEGLI STUDI
SALERNO

BIBLIOTECA

FV

III

B

10

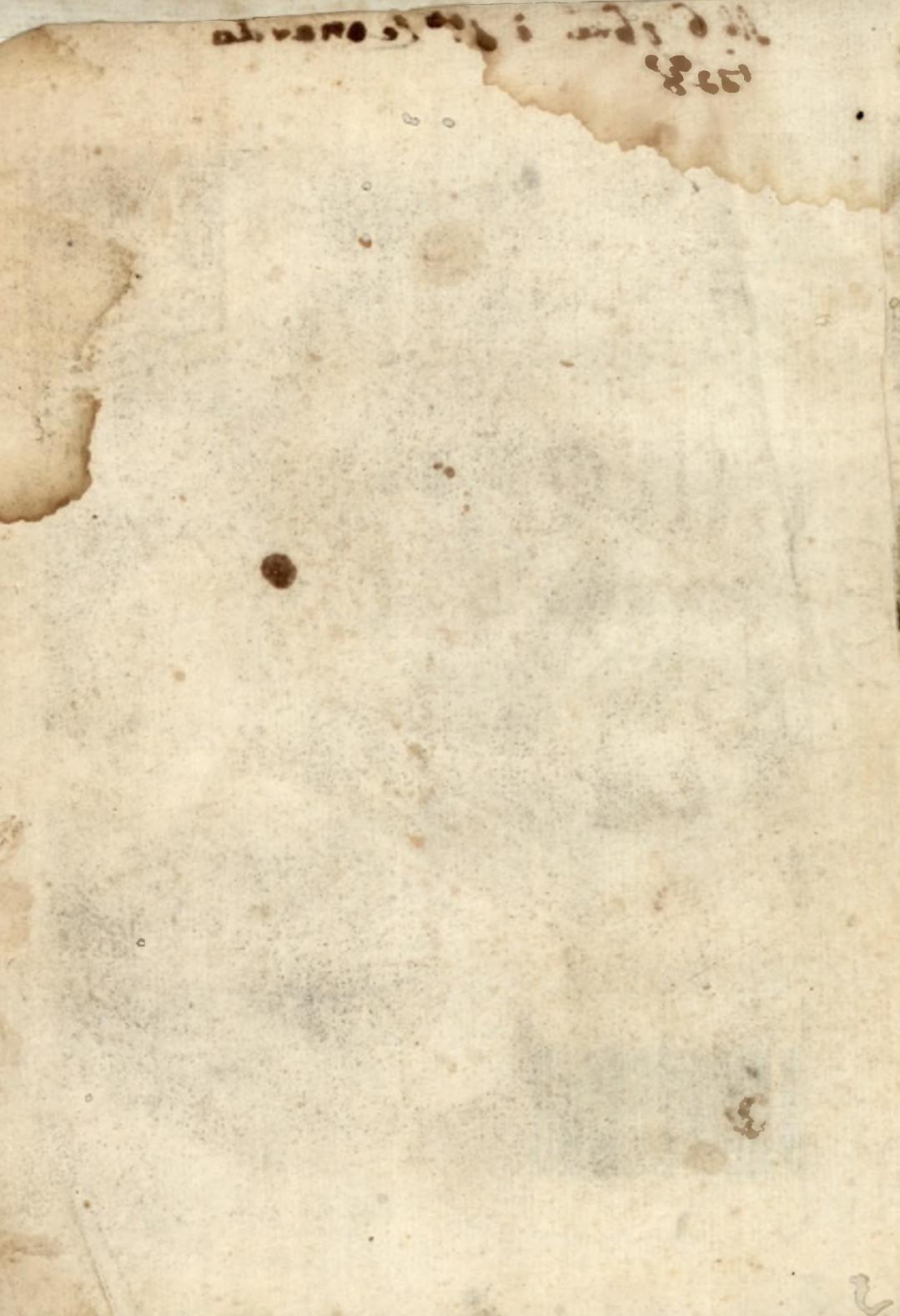
VOL.

BRII 53
1328

БАССАРИ

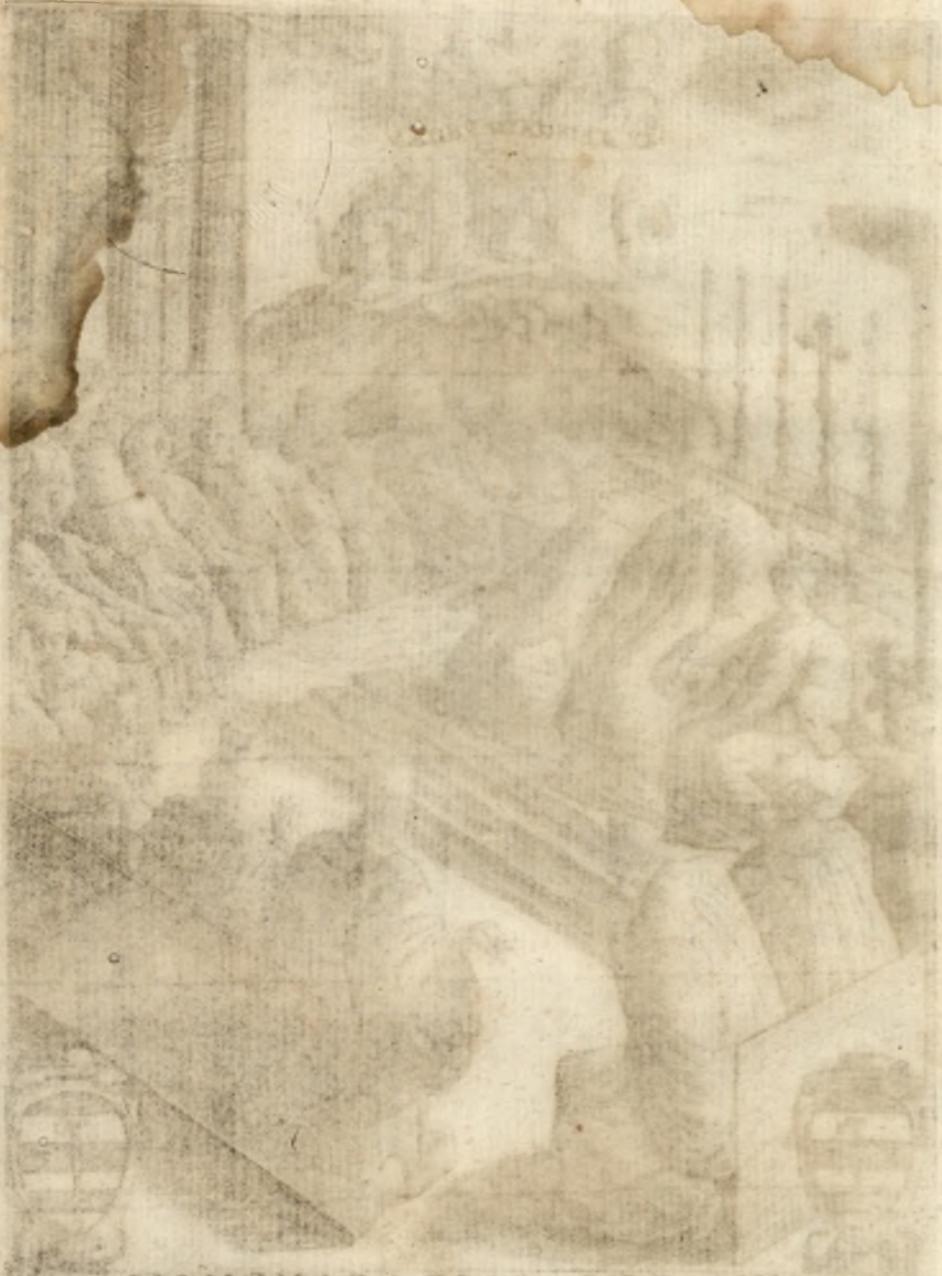
UNIVERSITÀ DEGLI STUDI
SALERNO
BIBLIOTECA
FV
111
B
10
VOL.

SYNODVS SACRICAVENSIS

LUNDIENSIS LIBRARY

S Y N O D V S
D I O E C E S A N A

SACRI MONASTERII CAVENSIS

C E L E B R A T A

Per Reuerendissimum in Christo
Patrem, & Dominum

D. A N G E L V M
A F V N D I S

EIVSDEM SACRI MONASTERII
A B B A T E M.

EIVSQ. DIOECESIS, AC IVRISDICTIONIS.
O R D I N A R I V M.

Anno Domini MDCXXVIII.

NEAPOLI, Apud Dominicum Maccaranum. 1629.

SUPERIORVM PERMISSV.

Anno 1700 Nov. 1.

S Y N O D A
D I Q U E S A N A

S A C R I M O N A S T E R I C A V E N S I S

C E L E B R A T A

P e r R e n e t o n d i f f i l i u m i n C o p i y o
P a t r e s , & D o m i n i u m

D . A N G E L U M

A F A N D I S

E I A S D E M S A C R I M O N A S T E R I I

A B B A T E M .

E I A S D E M D i o c e s i s , & C I V I C O C I O U S
G R D I N A R I A W .

A n n o D o m i n i M D C X X A M I

C E N T R O D I S E R V I Z I O D I A T E N E O
P E R L E B I B L I O T E C H E

821

n. ingresso

FONDO VENTIMIGLIA

N E A P O L I T A q u a d D o m i n i u m M a c c i s u m u m e g a s .

S A L E V I O R Y M A T E R V I L L A N

EDICTVM INDICtIONIS
SYNODI
D. ANGELVS A FVNDIS
ABBAS SACRI MONAST. CAVENSIS

EIVSQ; DIOECESIS, AC IURISDICTIO-
nis Ordinarius, Utilis Dominus Terrarum
Tramutula, Rocca Pimontis, &c.

Vniuersis de Clero, & Populo nostro, ad quos
præsentes quomodolibet spectabunt.

Salutem in Domino.

Icet nullis nostris suffragantibus meritis;
ex supernæ tamen prouidentia Maiesta-
tis, in Sacri Monasterij Cauensis, eiusq;
Diœcesis regimine constituti; eo animi
nostrî curas cogitationesque omnes intendimus, ut
grauissimum humeris nostris impositum onus, quo ad
fieri potest, digne coram Domino portemus: eiusque
gregem pastorali nostræ sollicitudini commissum, no-
stræqne fidei concreditum, per salutarium monitorum
viam, ad eternæ vita uberrima pascua deducamus;
Quo sic diligentis, ac seduli Pastoris officium adim-

A plentes

plentes, supremo illi Pastorum Principi, oves suas,
quas innocui ac purissimi sanguinis effusione redimere
non dubitauit, incolumes sistere, ac præsentare valea-
mus. Huic ergo pastorali nostro muneri, ac debita
seruitutis officio satisfacere volentes, iisque que ad
Dei Optimi Maximi cultum, Populi nostri salu-
tem, Cleri decus, Sacramentorum administrationem,
morum reformationem, ac totius Christianæ Religio-
nis, in nostra Diœcesi, pietatem, spectant, & perti-
nent prospicere; Synodalem conuentum indicendum,
& conuocandum duximus, prout præsentis nostri Edi-
cti decreto indicimus, cogimus, & conuocamus; Opti-
mè quippe nouimus hoc semper extitisse in Ecclesia
Dei ad supradicta omnia præstanda præstans ac sin-
gulare remedium à SS. Patribus institutum, &
Sacrosanctis Concilijs Dominicis Pastoribus de-
mandatum. Præsenti itaque nostro Edicto Dilectos
nobis in Christo Archipresbyteros, Parochos, Pres-
byters, Cappellanos, Beneficiarios, aliasque Ecclesia-
sticas personas. Sindicos item, & Electos Terra-
rum nostræ Ditionis, omnesque, & quoscunque alios,
sive Laicos, sive Clericos, ad quos de Iure, vel con-
suetudine Diœcesanæ Synodi interesse spectat, & per-
tinet; requirimus, hortamur, & monemus; ac nihil
lominus eis, & cuilibet ipsorum in virtute Sanctæ
Obedientia, & sub excommunicationis pena, precipi-
mus,

a Edicto Nicæ.
1. c. 3. in cap.
habetur dis.
18. lrid. sess.
24. de cefor.
e. 2. c. annis
singulis & c.
de cœcil. cad.
dist. 18. per
totam.

mus, & mandamus, ut ad diem 17. Mensis Decembris praesentis Anni 1628. ad predictam Sanctam Synodum celebrandam, in Ecclesia Cathedrati nostri Sacri Monasterij Cauensis, mundis super pelliccis, respectiue induiti, conueniant, & conuenisse debeant, inde, nisi ea. ^a dimissa, & absoluta, non discessuri.

^a Ex Concil. Vor. matiens
c. 16.

Quod si ipsimet, venire aut ipsis legitime impeditis (quorum impedimenti causa nobis significanda, & probanda erit) procuratores legitimos mittere neglexerint, iam dictam paenam, & alias ^b de lure, vel consuetudine contra non accedentes infligi solitas, & consuetas, ae nostro arbitrio reseruatas, se nouerint subituros. Monemus vero, & hortamur omnes curam animarum habentes, ut per id temporis interuallum, quo ab eorum Ecclesijs aberunt, eas idoneo, ac probato Sacerdoti, quoad fieri potest, commendent; Interim etiam in omnibus Ditionis, & Diocesis nostrae Parochialibus Ecclesijs, quinta qua que feria, Missam de Spiritu Sancto recitari, aut si aliter officij ratio postulauerit, in eadem de ipso collectam fieri mandamus, precesque a Christi fidelibus continuè ad Deum, pro eiusdem Synodalis Conuentus felici progressu, fundi. Quæ omnia, ut uniuersis quos concernunt innotescant, nec facile quis ignorantia excusamen possit obtendere, præsens Edictum

^b Ex Concil. Carthag. s.c.
to. in cap. pla
ciuit. dit. 18.
&c. si quis il
1. eadem. dit.

manu

*manu nostra subscriptum, sigilloque communictum,
per infrascriptum Cancellarium nostrum fieri, & per
tuniversas nostræ Diæcesis Ecclesias transmitti man-
dauiimus. Datum in nostro Sacro Monasterio Ca-
ueni die VIII. Mensis Nouembris. Anno Domini
M. DC. XXVIII.*

D. Angelus à Fundis Abbas Cauensis, & Ordinarius.

Locus & sigilli.

D. Iouise Romanus Decanus, & Cancell.

I N

In nomine Sanctæ, & Individuæ Trinitatis Patris, & Filii, & Spiritus Sancti.

Sessio prima Synodi Diocesanae Sacri Monasterij Cauensis.

Celebrata.

In Ecclesia Cathedrali eiusdem Sacri Monasterij, Die Decimo septimo Mensis Decembris.

De Mane.

De Fide Catholica eiusque professione pramittenda, ac Religione conseruanda.

CAPUT PRIMUM.

Spiritualium Pastorum cura perugil, ac diligens solertia ea maximè prouidere debet, quæ ad eius fidei conseruacionem pertinent, quam S.R. E. quæ^a disponente Domino cunctorum fidelium Mater est, & Magistra, firmiter tenendam omnibus prescribit, ac confitendam proponit; sine hac enim^b impossibile est placere Deo, sine hac, quæ salutis, ac Religionis totius est fundamentum, impossibile est, aut erigi.

Fides salutis,
ac Religionis
totius est fu-
damensum.

a. dñmamus.
de sum. i. trin.
& fid cathol.
c. fidel. eod.
tit in 6.
b. Hebr. 11.
c. 1. Cor. 3. D.
Christophor
de fid. Abr. &
immol. Isaac
& hō. de fid.
Ipc. & char.

a S. L.
in n
erbi spirituale ædificium, aut erectum posse
co*n*sisteret; sive qua*d* nihil sanctum, nihil ca-
stum, nihil est viuum; iustus enim ex fide vi-
uit, quam qui Diabolo decipiēte perdiderit,
vivens mortuus est: **b** Qui enim non credit
iam iudicatus est, & sicut per fidem iustitia,
ita etiam per fidem veram vita obtinetur æ-
terna, dicente Domino Saluatore. **f** Hæc est
vita æterna, ut cognoscant te solum verum

Per fidem Iu-
stitia, & vita
æterna.

e Ioann. 3.

f Ioann. 17.

g S. Leo. ser.
3. in codex
fatto.

h Matth. 7.

i Psalm. 93.

j S. Leo. ser. 2.
in anniversa-
rio sua assu-
ptionis.

Deum, & quem misisti Iesum Christum. **g** Et
quidem non in solo opere virtutum, aut in
sola obseruantia mandatorum, sed etiam in
tramite fidei **h** angusta via est, & arcta porta,
quæ dicit ad hanc vitam; & magni laboris
est; magnique discriminis, inter dubias impe-
ritorum opiniones, & vero similes falsitates,
per unam sanæ doctrinæ semitam inoffensis
gressibus ambulare; & cum vndiq; se laquei
erroresque opponant, omne periculum dece-
ptionis euadere. Quocirca **i** Beatus dicitur
quem Dominus erudierit, & de lege sua do-
cuerit eum: quia beatitudine nos precipue do-
nati sumus, qui ab Apostolica Sede, **l** quam
neque heretica vnquam corrumpere praui-
tas, nec pagana potuit, aut poterit vnquam
superare perfidia, firma habemus presidia ve-
ritatis; nec humanæ sapientiæ verbis, sed do-
ctrina Spiritus Sancti per eam eruditis, **o** ab il-
la didicimus credimus, & quod credimus ip-
sa duce prefigemur, & predicamus.

Non in sola
obseruantia
mandatorum,
sed etiam in
tramite fidei
angusta est
via quæ du-
citat vitam.

m Sess. 3. &
sess. 24. c. 12.
de reform.

Sacri ergo Concilij Tridentini **m** decretis
inhærentes, huius fidei professionem iuxta
fel. rec.

Romanz Ec-
clesie Fidem,
nec hereti-
ca prauitas
potuit vnquam
corrumpere,
nec Pagana
perfidia iupe-
rate.

Sacri Monasterij Canensis

*a In Bull. sup.
for. iur. pro-
fess. fidei, que
incipit, anno
& ann.*

fel. rec. Pij Papæ Quarti præscriptum ac
formam premittendam duximus, ut ab omni
bus in hac S. Synodo congregatis prius e-
mittatur, quæ talis est.

Ego N. firma fide credo & profiteor om-
nia, & singula quæ continentur in Symbo-
lo fidei quo Sancta Romana Ecclesia vtitur,
videlicet. Credo in vnum Deum Patrem om-
nipotentem factorem Cæli, & Terræ, visibili-
um omnium, & invisibilium. Et in vnum
Dominum Iesum Christum Filium Dei uni-
genitum, & ex Patre natum ante omnia sæ-
cula. Deum de Deo, lumen de lumine, Deum
verum, de Deo vero. Genitum non factum,
consubstantiale Patri, per quem omnia fa-
cta sunt. Qui propter nos homines, & propter
nostram salutem descendit de Cælis; & incar-
natus est de Spiritu Sancto, ex Maria Virgi-
ne, & homo factus est. Crucifixus etiam pro-
nobis sub Pontio Pilato, passus, & sepultus
est. Et resurrexit tertia die secundum scriptu-
ras. Et ascendit in Cælum; sedet ad dexte-
ram Patris. Et iterum venturus est cum glo-
ria iudicare viuos, & mortuos; cuius Regni
non erit finis. Et in Spiritum Sanctum Domi-
num, & viuificantem, qui ex Patre filioque
procedit. Qui cum Patre, & filio simul adora-
tur, & cōglorificatur; qui locutus est per Pro-
phetas. Et vnam Sanctam Catholicam, & A-
postolicam Ecclesiam. Confiteor vnum bap-
tisma in remissionem peccatorum. Et expe-
cto resurrectionem mortuorum. Et vitam

B ventu-

veneri seculi. Amen.

Apostolicas, & Ecclesiasticas traditiones, reliquiasque ejusdem Ecclesiae obseruationes, & constitutiones, firmissime admitto, & amplector.

Item sacram scripturam iuxta eum sese, quem tenuit, & tenet Sancta Mater Ecclesia, cuius est iudicare de vero sensu, & interpretatione sacrarum scripturarum admitto, nec eam unquam, nisi iuxta unanimem consensum Patrum, accipiam, & interpretabor.

Prositeor quoque septem esse vetere, & proprie Sacra menta nouae legis, a Iesu Christo Deinno nostro instituta; atque ad salutem humani generis, licet non omnia singulis necessaria: scilicet Baptismum, Confirmationem, Eucharistiam, Penance, Extremam unctionem, Ordinem, & Matrimonium; illaque gratiam conferre, & ex his Baptismum, Confirmationem, & Ordinem, sine sacrilegio reiterari non posse.

Receptos quoque, & approbatos Ecclesiæ Catholicæ Ritus in supradictorum omnium Sacramentorum solemni administratione recipio, & admitto.

Omnia, & singula quæ de peccato Originali, & de iustificatione in Sacrosancta Tridentina Synodo definita, & declarata fuerunt amplector, & recipio.

Prositeor pariter in missa offerri Deo verum proprium, & propitiatorium sacrificium pro viuis, & defunctis; atque in Sanctissimo

Eucha-

Sacri Monasterij Cœlum f.

Eucharistiae Sacramento esse vere, realiter,
& substantialiter Corpus, & Sanguinem,
vna cum anima, & Divinitate Domini no-
stri Iesu Christi, fierique conuersionem to-
tius substancialis panis in corpus, & totius sub-
stantialis vini, in sanguinem; quam conuer-
sionem Catholica Ecclesia transubstantia-
tionem appellat.
Fateor etiam sub altera tantum specie, to-
tum atque integrum Christum, verumque
sacramentum sumi.

Constanter teneo Purgatorium esse ani-
masque ibi detentas, fidelium suffragijs iu-
uari.

Similiter, & Sanctos, vna cum Christo re-
gnantes venerados, atque invocandos esse,
eosque orationes Deo pro nobis offerre, at-
que eorum reliquias esse venerandas.

Firmiter assero imagines Christi, ac Dei-
paræ semper Virginis; nec non aliorum San-
ctorum habendas, & retinendas esse, atque
eis debitum honorem, & venerationem im-
partiendam.

Indulgentiarum etiam potestatem à Chri-
sto in Ecclesia relicta fuisse, illarumque
vsum Christiano Populo maximè salutarem
esse affirmo.

Sanctam Catholicam, & Apostolicam
Romanam Ecclesiam omnium Ecclesiarum
Matrem, & Magistrum agnosco.

Romanoque Pontifici Beati Petri Apo-
stolorum Principis successori, ac Iesu Christi

Synodus Diœcesana

Vicario veram obedientiam spondeo , &
Iuro.

Cætera item omnia à Sacris Canonibus ,
& Oecumenicis Concilijs; ac præcipuè à Sa-
cro-sancta Synodo Tridentina tradita, defini-
ta, & declarata, indubitanter recipio, atque
profiteor; simulque contraria omnia, atque
hæreses qualcunque ab Ecclesia damnatas,
& reiectas , & anathematizatas , ego pariter
damno reiçio , & anathematizo.

Hanc veram Catholicam fidem , extra-
quam nemo saluus esse potest, quam in præ-
senti sponte profiteor, & veraciter teneo; ean-
dem integrum, & inuiolatam usque ad extre-
mam vitę spiritum constantissime Deo adiu-
uante retinere, & confiteri; atque à meis sub-
ditis, seu illis quorum cura ad me in munere
meo spectabit teneri, doceri , & prædicari
quantum in me erit curaturum. Ego idem
N. spondeo voueo, ac iuro; sic me Deus adiu-
uet , & hæc Sancta Dei Euangelia.

Decretū. I.
Concil. Trid.
sess. 24. Cap. de
relixi.

HAIC fidei professionē , iuxta præmissam
formam, emittere teneantur prouisi de
quibus unq; beneficijs, præsertim curam ani-
marum habentibus , à die adeptæ possesso-
nis, ad minus infra duos menses, in manibus
nostris vel Vicariorum nostrorum , Tramua-
tulæ, Pertusisæ, & Sancti Petri intus Pollam ,
Cilenti , vel Roccæ Pimontis , respectiue ,
prout in aliquo supradictorum locorum sita
fuerint beneficia, de quibus fuerint prouisi.

Quod si contra fecerint , ne dum iuxta
Concil.

Fidei profes-
sionem emit-
tere teneantur
prouisi
de quibus unq;
beneficijs curam
animarum ha-
bentibus.

Concil. Trident. decreta fructus non faciant suos, nec illis possessio suffragetur, sed, & alias arbitrio nostro punientur.

Decretū. 2.
Ex Bull. Pij 4
qui incipit
In facroian-
da.

Magistri quoque Grammatices, & si qui sunt in locis nostræ Ditioni subiectis, bonarū artium professores, ad eandē fidei professionem in manibus nostris, vel Vicariorū nostrorum, vt supra, respectiū emittendam, antequam quicquam docere incipient, teneantur; alioquin à Scholis excludantur, vltius nisi de nostra vel Vicariorum nostrorum licentia non admittendi.

Magistri itē
Grammatices
& bonarū
artium pro-
fessores.

Decretū. 3.

Qui item in nostra Dioecesi ad prædicandum Dei Verbum fuerint admissi, si Presbyteri seculates fuerint, illā iterum in manibus nostris, vel Vicariorum nostrorū respectiū emittere teneantur; si vero Regulares, doceant se alias in manibus suorum superiorum emississe, vt supra, si non docuerint, emissuri. Quod si sub quocunque prætextu præstare reculauerint, ad prædicandum non admittantur.

Item admissi
ad prædican-
dum Dei Ver-
bum.

Decretū. 4.

Ad eiusdem fidei conseruationem maxime refert, vt tetterima hæresum lues logissime ab ijs, qui de Catholica fide reōe sentiunt arceatur: scriptum est enim, quia cum Sancto Sanctus eris, & cum peruerso peruerteris. Quo circa Archipresbyteris, Parochis, Quibuscunque curani animarum habentibus, ac omnibus in Ditione, & Dioecesi nostra constitutis, cuiuscunque sexus, gradus, & conditionis existant in virtute sanctæ obe

De hæreticis
denunciādis.

Pſalm. 18.

1112

dien-

dientiæ, & sub excommunicationis latæ sententiæ poena mandamus, vt quoscumque nouerint hærefis alicuius nota suspectos existere, aut à fide Catholica aberrare, aut hæreticaria verba proferre, vel hæretorum more viuere, Nobis statim, aut Vicarijs nostris quam primum denuntient, aut denuntiandos eurent.

Decretū.5.

Et quia non minus periculi Christi fidelium animabus ex hæretorum cōuersatione, quam ex librorum eorundem lectione oriri compertum est; Idcirco præter poenas in Bulla Cœnæ Domini, & alijs particularibus S. R. & generalis inquisitionis decretis appositas, sub alijs etiam poenis arbitrio nostro luendis præcipimus, ne quisquam libros hæreticos, aut de hærefi suspectos, seu quomodocumque, & ex quacumque causa prohibitos, aut suspensos, apud se tenere, aut legere præsumat.

Decretū.6.

CVi etiam malo, vt facilius occurratur, mandamus omnibus nostræ Diöcesi subiectis, vt quorūcumque librorum, quos apud se habuerint, Inuentaria confidere teneantur, Nobis aut Vicarijs nostris, infra duorum mensium spatiū, à die promulgationis presentis Synodi, deferenda, sub poena amissionis librorum, alijsque nostro arbitrio. Quod idem sub iisdem poenis seruandum erit, si qui in posterum in nostra Diöcesi libri introducentur.

Decretū.7.

Et quia post librorum prohibitorum indicem

De prohibitiis, & suspensis libris non legendis.

De librorum indicibus cōficiendis, & præsentandis

De publicanis indicibus

Sacri Monasterij Clauens

cem à fel. rec. Pio Papa IV. primò editum, postea vero à Summis Pontificibus Sisto V. & Clemente Octavo auctum, & recognitum; multi etiam, & diuersi alij per Illustrissimos DD. Cardinales S. R. Inquisitioni, & Indici Præpositos emanarunt, ac editi sunt Indices. Ideo mandamus Vicarijs nostris, vt procurent omnes Indices ante hac editos, aliosque post hac edendos ad se transmitti, vt eorum collatione nostra Dioecesis à similibus, siquib[us] sunt, libris, possit expurgari.

DE M A L A F I C I S STRIGIS,
& Incantatoribus.

C A P V T S E C V N D V M.

AEreticis proximè accedunt Malefici, Strigæ, & Incantatores, qui è magis sunt detestandi, quo Catholicæ fidei verum cultū, ac rectū sensum præseferentes; pratis tñ, & inquis operationibus ab eadē longissimè aberrates, non solū in homines crudeliter, sed & in eorum multoties bona impiè desæuiunt; nec sua ipsorum perditione contenti, incautos quosque, ac simpliores, scelestis superstitionibus, ac vanis promissis deceptos, secum ^a in æternæ damnationis baratrum satagunt detrahere; tanquam Diaboli satellites, ^b qui sicut deci-

a Concil. An
guineense c. 1.
inc. Episcopi
26. q. 5.
b S. Leo ser.
5. de inciunio.

librōt dñm pro
librit ocam.

a Genof. 11.

deciplendis primis hominibus ministerium
sibi serpēntis assumptū, ita maledicorum,
ac diuinantium linguas, ad seducendos bo-
norum animos, veneno suā falsitatis arma-
uit.

Decretū. 1

Syn.S.M.Cau.
de ann. 1614.
M.S. in Arch.
eiusd. Sacri
Monasterij.

^bc. in tabulis
& c. ex tuatū
de fortū. c. si
quis. 1. 2. c. cō
tra. c. fortē. c.
Episcopi. cap.
Augurijs. &
c. quicunque
26. q. 5. Leo,
10. in Concil.
Lateran. scell.
9.

Decretū. 2.

Hil ergo ut etiā à Ditione nostra longius
Harcantur: inharentes ijs quæ in alia Sy-
nodo per rec. mem. D. Fabianū de Matera sunt
statuta; omnibus vtriusque sexus Christi fi-
delibus nobis subiectis, in virtute Sanctæ
Obedientiæ præcipimus, ac mandamus, vt si
quos nouerint viros, vel mulieres, huiusmo-
di maleficijs, atque incantationibus delecta-
ri, vel de tali scelere suspectos esse, Nobis sta-
tim, vel Vicarijs nostris denunciant, iuxta
^bSacrorum Canonum, ac Summorum Pon-
tificum Constitutiones, debita poena ple-
ctendos.

De denuntiā
dis maledicis
ffrigis, & in-
cantatoribus

Confessarij autem, si quos in Sacramenti
Poenitentiæ administratione huiusmodi
Criminibus obnoxios repererint, grauissime
corripiant, ac seuerissimè obiurgent; aperiant
diabolicas fraudes, doceantque quam sit pe-
riculosum illi credere, qui est Pater menda-
cij, illi fidere, qui ^bmendax fuit à principio.
Inuestigent, an error aliquis, in ijs quæ sunt
fidei, in intellectu præcesserit: nec demum
nisi graui, ac diuturna poenitentia imposta-
dimittant.

De modo quo
se gereat de-
bent confes-
sarij cum ijs,
qui huiusmo-
di Criminib-
us obnoxij.

decet.

D. E

**DE MALEDICIS, ET
Blasphemis.**

CAPVT TERTIVM.

Aeresi etiam , quæ summa

* blasphemia est , pene est af-
finis execrabile scelus, ac im-
pia , & immanis eorum ho-
minum temeritas, qui ad D.
O.M. similitudinem conditi,

Hæresie
summa
peccata

b 1. Petr. 1.
eius imaginem referentes ; ^b neque corrupti-
bilibus, auro, vel argento ; sed pretioso san-
guine immaculati , & incontaminati agni fi-
lii ipsius Christi Iesu, redempti; non veren-

c Psalm. 72.
d Jacob. 2.
e Leo 10. in
Cone. Later.
fess. 9. in Bull.
quæ incipit. fu-
perna dispo-
sitionis.
Pius v. in bul.
quæ incipit
Cum primum
Iul. 3. in bull.
quæ incipit
In multis.
Decretū. 1.

tamen ^c impurum os in Cælum ponere ;
quam , & ipsi Demones credunt, & ^d contre-
miserunt, Maiestatem spernere; quam Angeli
adorant, Dominationem blasphemare ; in-

eandem, Beatisimam Virginem, & Sanctos
eius iniuriosa dicta , & maledicta congerere.
Qui vt eo acrius puniantur, quo grauius pcc-
cant ; Summorum Pontificum , maximè ve-
rò Leonis Decimi , & Pij Quinti Constitu-
tionibus inhærentes, hæc mandamus .

VT quicumque Deo palam , seu publicè
maledixerit, aut obscenis verbis Do-
Dominum nostrum Iesum Christum , vel
Gloriosam Virginem Mariam eius Matrem
expresse blasphemauerit ; si Clericus , pri-
mum fructibus vnius anni beneficiorum Ec-

Blaspheman-
tium pene
si Clerici fue-
rint.

C clesia-

clericorum, siquæ possidet, priuetur; si secundo in eo peccat; & beneficiū amittat, & inhabilis ad alia in posterum obtainenda reddatur; si vero tertio, in exilium mittetur. Quod si nullum possidet beneficium, pecunaria mulcta, replicatis vicibus nostro arbitrio aggrauanda, erit seuerissimè plectendus, vel eodem arbitrio grauissimè luet in corpore. Si vero Laicus fuérit, primum, & secundo pecunia mulctabitur ex præscripta in Lateranensi Concilio ratione; Tertio grauem pœnitentiam publicè aget, eo modo quo à sacris Canonibus præscriptum est. Pœna, nostro, vel Iudicis arbitrio reseruata, si quis siue Clericus, siue Laicus in Dei Sanctos Contumeliosam linguam ausus fuerit relaxare.

Decretū. 2.

^a c. statutus
de maled.

b Synod. Cas
sin. de ann.
1626. teli. 1.
Decr. c. 5.

c Leuit. 24.

d 4. Reg. 19.

IN foro autem conscientiæ, ei qui blasphemæ reus fuerit, grauem, pro modo culpæ, Confessarius pœnitentiam imponat; in quo eius conscientiam oneramus. ^b Docet quam seuerè olim in blasphemos sit actum, vt non solum pœna mortis fuerit illis præscripta, sed etiam contra eoldem acriter executa. ^c In Leuitico enim habemus: Homo qui, maledixerit Deo portabit peccatum suum, & qui blasphemauerit nomen Domini morte moriatur; lapidibus opprimet eum omnis populus. Propter blasphemiam ^d item Regis Assyriorum, centum octuaginta quinque millia hominum, Angelus Domini una nocte percussit, ac de viuētiū numero deleuit.

Qui

Laicoru blasphemati ium
pœnuæ.

Confessarius
cum blasphemæ
mo quomo
do se gerat

Blasphemian
tum in lege
veteri pœna.

Sacri Monasterij Cuenensis.

Decretū. 3.

Qui vero blasphemantem audierit, fraternæ correctionis ordine seruato, asperius obiurget; quod si non profecerit, dicat Ecclesiæ, vel ad Iudicem secularem deferat; decem annorum Indulgentiam, à Leone Decimo in supradicta constitutione concessam, lucraturus; qua etiam ex eadem Constitutione, gaudebunt Magistratus, ac Iudices, qui de tam detestabili scelere conuictos, iustis poenis affecerint.

Decretū. 4.

c Cath. Rom.
in decr. 2. p. 2.
op. decal.

Demum, ut nefaria etiam eorum petulantia coercentur, qui sacræ scripturaræ verbis, vel sententijs ad iocum, contumeliam, superstitionem, impietatem, aut alios quosuis profanos usus abutuntur; in huiusmodi verbi Dei temeratores, ex Sacri Concil. Trident. decreto, grauiter nostro arbitrio edicimus animaduertendum.

Bla. p. hemian
tes p. r. mo cor
rigendi fra
ternæ, t. un ve
to si cor rectio
non profece
rit, deci endi.

Verborum sa
cra scripturar
abusus preh
berur.

DE VERBI DEI PRAEDICATIONE, & Fidei eruditione.

CAPVT QVARTVM.

SINE fide intellectum non posse esse clamat propheta. Ni si inquit, credideritis, nō intellegetis; illa scilicet Mysteria, quæ sapientibus, & prudentibus a sæculis, & generationibus abscondita; parvulis in Christum credentibus, no-

C 2 uissi.

c Es. 2. 7.

f Luce 10.

g Coloss. 1.

uissimè sunt reuelata. Eandem vero fidem
 ex ^a auditu digni , auditum autem, non nisi
 per verbum Dei esse docet Apostolus . ^b Ex
 quo perspicuum est, quam necessaria semper
 fuerit ad æternam salutem consequendam ,
 Doctoris legitimi fidelis opera ; siquidem
^c Roman. 10. dictum est ab eodem . ^c Quomodo autem
^d Ephes. 4. audient , sine prædicante ? ^d Quocirca dedit
 Dominus in Ecclesia sua ab initio, non solù
 quosdam quidem Apostolos, quosdam vero
 Prophetas , & quosdam Euangelistas ; Sed
 quosdam etiam Pastores , & Doctores , qui
 Verbum vitæ annuntiarent, atque in ijs, quæ
 sunt fidei , & morum , Dei populum erudi-
 rent; ut iam non sit paruulus in fide fluctuās,
^e Ibidem D.
^f Paul. neque omni doctrinæ vento circumfera-
 tur, sed in vera, atque Catholica fide funda-
 tus, eorum prædicatiōne, ac magisterio , ab
 ignorantia tenebris , ad scientiæ lumen , ab
 erroribus ad veritatem , à vitijs demum ad
 virtutes reuocaretur.

^g Decretū. I.

Hoc est ergo Diuini Verbi Conciona-
 torum munus; quod ut Parochi, qui
 bus preciūe hoc onus incumbit; quique
 in nostra Diœcesi, ad piam plebem Dei Ver-
 bi pabulo reficiendam , fuerint admissi, fru-
 etuosius exequantur; meminerint verbi il-
 lius, quod ad prædicatorem illum eximium,
 & Gentium Doctorem Paulum Apostolum
 olim fuit dictum ; si quis est tibi sermo ex-
 hortationis, hunc profer ad populum : non
 enim legendi, aut disputandi munus est præ-
 dicatio-

Prædicatoriæ
 in Ecclesia
 Dei necessi-
 tas.

Quæ sit præ-
 dicatiōnis op-
 sis.

Verbi Dei
 predicatori-
 bus, quæ sint
 prædicanda,
 & quomodo.

a D. Prosp.
lib. i. de vita
contemplati
ua.

b 1. Cor. 2.

c D. Bona. in
vita S. Franc.

d Concil. La-
ter., iess. 1. in
bull. quæ incipit super-
nx 1. rid. iess.
s. c. 2. & iess.
24. c. 4. de res:
Decretū. 2.
Rom. 10.

ditionis officium, sed exhortationis; ^a quæ tunc efficax erit, si non in verborum splen-
dore prædicator, sed in operum virtute, ro-
tam prædicandi vim, ac fiduciam ponat; si
non vocibus delectetur populi clamantis,
sed fletibus; si non plausum à populo, sed
gemitum lacrimasque studeat expetare. Ea
antuntient populo, non ^b in persuasilibus
humanæ sapientiæ verbis, sed in virtute Spi-
ritus Sancti, quibus B. Franciscus prædic-
tionis summam optimè conclusit: ^c Virtutes
& Virtutia: Pœnam, & Gloriam. Attendant de-
mum quæ circa eiusdem prædicationis offi-
cium obseruanda à Sacris Oecumenicis, &
generalibus Synodis, & præsertim ^d Latera-
nensi vltima, & Tridentina sunt sancita.

Quomodo te
gerat prædi-
cator, ut sit
in dicendo et
ficax.

Ad hæc qua-
tuor capita
reducuntur
quæcumque
populo Dei
prædicari pos-
sunt.

Prædicatores
non admittē
di sine l toris
dimissorijs.

Quomodo autem inquit Apostolus præ-
dicabunt nisi mittantur? Et si ergo in
Terris, & Pagis nostræ Dioecesis
ad illarum Synodorum præscriptum, sacro
potissimum Quadragesimæ tempore, sacras
conclaves omnino haberi velimus, à Sacer-
dotibus, siue Regularibus, siue Sæcularibus.
Statuimus tamen nullum per Archipresby-
teros, aut Parochos, sub grauissimis pœnis
^e in iure contentis, & alijs nostro arbitrio
referuatis, ad id munera admitti debere, qui
prius litteris testimonialibus ^f sui superio-
ris, vel Ordinarij nobis oblatis, atque à no-
bis etiam approbatus, dimissoriales litteras
desuper more solito expediendas, non obti-
nuerit, Vicarijsque nostris respectiue præsen-
taue-

e c. excom-
municamus
de h. et. lco
10. in Conc.
Lat. vbi sup.
f Cont. Colo-
nien. ae An-
no 1536. tit.
de Parochis
&c. 5. Seno
nente in de-
cretis mora-
b. 36.

tauerit. Qui etiam taliter admissi, non nisi consuetas recipiant eleemosinas. Atque ut omnis ab illis absit auaritia, & turpis lucris suspicio, numquam se ipsos, pro ijsdem capie dis, audeat apud populum in publica concione commendare. ^a Laicis cuiuscumque professionis fuerint, iuxta Sacros Canones, ab huiusmodi munere penitus exclusis.

Decretū. 3.

^a e. cum ex in-
iuncto & c- si-
cut. in uno
de haret.

^b Elias V. In
Bull. quæ in-
c. p. cum pri-
mum.

ET nè diuini Verbi prædicatio suo frumentum streetur effectu, sed eum, quem maximè in Domino cupimus, finem sortiatur; iuxta constitutionem fel. rec. ^b Pij V. præcipimus, nè dum prædicatio fit, quisque seditiones in Ecclesia faciat, tumultus moueat, clamores excitet, cessent, tunc precipue vana, & profana colloquia, risus immoderati, strepitus omnes, & quæcumque alia, quæ diuini Verbi prædicationem, aut alia sacra possunt perturbare. Extra Ecclesiam vero in foro Ecclesiæ contiguo, de ambulationes, ac negotiationes nullatenus permittantur, nec pauperes eodem tempore, aut dum diuina officia celebrantur, vel sacra peraguntur, sinantur mendicare; quin potius ad eius valvas sistantur; In quo si Archipresbyteri, Parochi, aut Hebdomadarij negligentiores fuerint, nostro vel Vicariorum nostrorum arbitrio puniendi erunt.

Decretū. 4.

^c D. Hier. in
Agg.

MEminerint etiam Parochi, eorum munus esse diuinam, legem interpretari, quibus præcipue, impositum est onus Verbi Domini; eorum esse officium de legè interro-

Pro eleemosi-
nis capitendis
te ipsos apud
populum nō
commendet.
A munere p-
dicandi Lai-
ci excludan-
tur.

Quid seruan-
dum prædic-
tio[n]is, & di-
uinorum offi-
ciorum tem-
pore in Eccle-
sia.

Parochorum
præc. p[ri]me
nus est prædi-
catio Verbi
Dei.

terrogatos respondere , è quorum ore Dei
 a Iex est requirienda , quorumue labia scien-
 tiam custodire debent; Ne ergo nostra incu-
 ria , b paruulis panem potentibus desit qui
 frangat ; monemus illos , ac quantum possu-
 mus in Domino obrestamur , vt commissos
 sibi fideles , pro sua & eorum capacitate , sa-
 lubri „doctrina & pascere studeant , Dominicis
 prælertim , ac festis diebus , vel inter missa-
 rum solemnia , vel alia hora , quæ magis con-
 grua visa fuerit , docendo ea quæ scire om-
 nibus necessarium est ad salutem , annuntian-
 doque eis cum breuitate , & facilitate sermo-
 nis , vitia quæ eos declinare , & virtutes quas
 sedari oporteat , vt pœnas æternas evadere ,
 & cælestem gloriam consequi valeant.

Decretū .

d Tren. 3.

e Matth. 11.

f Conc. Trid.
 sess. 24 de re-
 form. c. 4.

E T quia a bonum est viro cum portæue-
 rit iugum ab adolescentia sua ; vt pueri
 etiam cum pietate , ac fidei notitia adole-
 scant , discantque tenera adhuc ætate , * sua-
 ue iugum , ac leue Domini onus portare ;
 mandamus omnibus Archipresbyteris , &
 Parochis , vt singulis Dominicis , ahjsque
 festis diebus , qui Ecclesiæ precepto agi so-
 lent , pueris singuli in suis Parochijs initia-
 fidei tradant , ac Dei præcepta proponant ;
 eosque ad obedientiam primum Deo , præ-
 standam erudiant , deinde parentibus , qui si
 filios , & filias suas Sacerdotibus ita imbuendos
 præsentare neglexerint , grauissimam se-
 nouerint de tali culpa in extremiti examinis
 die rationem reddituros .

Stu-

b Quæ saltem
 diebus , festis
 non est inver-
 tuenda .

c illis diebus
 pueri in duci
 notitia , ac
 Dei præceptis
 imbuendi .

Decretū.6.

Studeant etiam Parochi ijsdem diebus, rusticos ac simpliciores homines in Ecclesia conuocare, eadem Christianæ fidei, ac diuinorum præceptorum notitia, pro eorum captu atque intelligentia, imbuendos. In qui bus omnibus, si muneri suo defuerint, non pœnas solum in Tridentino Concilio præscriptas, sed & alias etiam nostro arbitrio referuatas, se nouerint incurfuros, cum in eo culpabiles existant, quod ^b antiquitus excommunicatione, & depositione puniebatur.

Decretū.7.

cleann. 8.

d Conc. Trid.
fess. 24. c. 4.
de reform.

Cum demum Veritatis testimonio, non sit ex Deo, qui verba Dei non audit; enixius omnes nostræ Dioecesis Christi fidèles in Domino ^a hortamur, illosque paternè monemus, ut in Quadragefima, Dominicis, alijsque festis diebus, quibus per Concionatores, vel Parochos sermo in Ecclesia habebitur, ea qua decet frequentia, reuerentia, ac deuotione Sacris Concionibus, ac diuino verbo intersint, vt inde salubriter refecti, & in Chri-

stiana Religione prof-

etum, & spiritua-

lis vitæ au-

gumen

tum valeant

reporta-

re.

Eadem etiæ
notitia rusti-
cis, & simili-
oribus homi-
nibus tradé-
re.

Festiuſ, &
Quadragiſ-
ma diebus
ad Dei Ver-
bum audiendū
fideles conueniant.

DE

DE MISSARUM CELE-
bratione.

CAPVT QVINTVM.

aa S. Leo ser. 3,
dde pass.
bb Alexia Pap.
c ep. 1. deer. c,
nnihil de con-
f. Soc. dist. 2.

cc Leuct. 24.

dd Conc. Trid.
ff fest. 22. c. 4.

ee S. Leo ser. 3
dde Pass. Dñi
ss. Aug. lib 1.
con. aduersit
g gis. & Proph.
cc. 18. & lib. 17
d de Ciu. c. 20.
ED. Tho 3. p. 9.
66 art. 6. in
ccorp. & ibi
SSuar.

Nter omnia Diuinæ misericordiæ opera , quæ ab initio saluti sunt impensa mortaliū , nihil est admirabilius , nihil que sublimius , quam adorandum illud Missæ sacrificium , quod Sanctum Sanctorum de Sacrificijs Domini appellatur : Mysteriorum omnium longè maximum , ac Sanctissimum . Huic enim Sacramento , non solum vniuersa penè præcedentium sæculorum mysteria seruierunt , vt quidquid holocaustorum varietate , diuersitate victimarum , atque hostiarum differentijs sacra fuit dispensatione dispositum , hoc prænunciarit futurum , hoc implendum promiserit ; sed & in præsenti Euangelij cursu , huic ipsi construantur templa , erigantur altaria , consercentur Sacerdotes , ministri dicentur , Ecclesiastica vasā , ac sacra supellestilis deputetur , Christiani denique ritus omnes , ac ceremoniæ cunctæ diriganrur ; vt palam Christi Sacerdotes intelligent , quanto sit cum timore perficiendum , quanto interiori contriti cordis , ac puritatis affectu , quantaue exteriori deuotionis , ac pietatis specie sit celebrandum maximum hoc , ac tremendum sa-

Omnia vero
ritus legis facili
tate laerosa-
rum Missæ
sacrificiam
præfigubat.

Ecclesiastica
ritus omnes
cunteq; cere-
moniz missæ
sacrificiū re-
spiciunt.

D crifi-

a Syn. Botun.
ser. de miss.

b Greg. 4. Dia-
log.

c Roman. 6.

d D. Ambr. in
orat. ante
missam, Epis-
tph, harel. 55.
e D. Gregor.
ibidem.

f D. Tho. opn.
57. Iudo. lib.
1. de offic. 18
Ciril. Hieros.
Cath. vit. mi-
ttag. Dionis.
Arc. 1 b, 1 eccl.
Hierar-
ch. c. 7 Clem.
coniti. Apost.
lib. 6. c. 8. 18.
& 30. Christ.
in epist. ad
Philip. hom.
3. Eug. 4. in li-
teris vno nois
& c. vilum de
confess. dicit.

Decretu. I

g Roman. 12

h Lexit. 21-

i i. Cor. 11.

j D. Gregor. in
pator. i. p. c.

crificium, quod est ^a Sacerdotalium functio-
num consummatio, & sacramentorum om-
nium sacramentum, ^b quod ab æterno inte-
ritu animas soluit, quod illam nobis mor-
tem Vnigeniti reparat; qui licet ^c surgens à
mortuis iam non moritur, & mors illi ultra-
non dominabitur; tamen in se ipso immorta-
liter, atque incorruptibiliter viuens: ^d sacer-
dos, & sacrificium mirabiliter, & ineffabiliter
constitutus: pro nobis irerum ^e in hoc my-
sterio sacræ oblationis immolatur; in quo
etiam eius caro comeditur, eius sanguis, non
iam inter infidelium manus, sed in ora fide-
lium diffunditur; eius denique corpus æter-
no Patri in salutem omnium tam viuorum,
quam defunctorum, acceptissimum sacri-
ficium, offertur; Quod ut ea, qua decet reue-
rentia, ac religione celebretur, eique debitus
honor, & cultus ad Dei Gloriam, & fidelis
Populi xedificationem tribuatur, infra scripta
inuiolabiliter obseruanda mandamus.

Viuificam ergo; & salutarem hanc Ho-
stiam, Christi Sacerdos Deo oblatu-
rus, vt rationabile & eius reddatur obsequiū,
se ipsum prius, hostiam sanctam, ipsique
Deo placentem, modis omnibus studeat ex-
hibere; nec ^b maculam habens ad altaris mi-
nisterium, aut ad supersubstantiale hunc
panem Domino Deo suo offerendum, audeat
accedere; sed prius, vt inquit Apostolus: se
ipsum probet, & discutiat; ne qui placare
iram Dei posse creditur, hanc ipse ex pro-
prio

Dedispositio
ne Sacerdo-
tis ad cele-
brandum

prio reatu mereatur.

Quare diiudicans primo Sacerdos Domini corpus, illudque à communibus cibis distinguens, ^b mortalis noxæ sibi ipsi concius, quantumcumque contitus, ac pœnitens sibi videatur; habita confessarij copia; sine prævia sacramentali confessione, & absolutione, ad Sacramentum hoc peragendum assumendumque, accedere non præsumat. Quod si proprijs officijs necessitate urgente, vel alia iusta de causa ad scandalum evitandum, absque pœnitentiæ sacramento celebrauerit, quamprimum confiteatur. ^c Quod ipsum Sacramentum, saltem felicem in hebdomada, frequentent sacerdotes; si enim septies in dies cadit iustus, quomodo verisimile erit, sacerdotem, per integrum hebdomadam ab omnibus peccatis viuere immunem? satis tamen erit, si non peccare non possumus, peccata lauisse quæ commisimus.

Decretū, 3.
d Eccl. 34
e Sap. 14

f 2. Cor. 2.

g Conc. Trid.
fess. 22. dec. de
oblig. & curan.
in miss.
Conc. Votina
cens. c. 18

De sacramen-
tali confessio-
ne ne premitte-
re vbi sacer-
dos in ornati
peccato gra-
tia sua se ten-
teret:

Pœnitentiæ
sacramentum
felicem in heb-
domada fre-
quentandum
a sacerdoti-
bus:

De publicis,
& notoriis
criminosis sa-
cerdotibus à
celebrando,
& Clericis, si
nè Laicos ab
intervenien-
do missæ ar-
cendis

a Conc. Hildasem: np. 6.
Conc. Vorm. c. 62. & Cabi
Jon. 2. c. 41.
b Con. Trid. sess. 23. c. 16
& de consec.
dist. s. c. non
operiet.

Decretū. 4
e Romau. 13

d Con. Trid.
vbi supra Synod.
Hilde-
fam. c. 35

^a Syn. Nucce-
rina in c. de
obser. & euit.
in celeb. miss

tari ministrare, aut sacris interesse permittimus. Neque item ad celebrandum admittantur ^a vagi, & ignoti Sacerdotes, nisi de nostra, vel Vicariorum nostrorum respectu licentia, & ^b præsentatis prius litteris dimissorialibus, quas, si nimis fuerint obsoletæ, contritetur etiam fides Ordinarij eius loci, vbi fuerint commorati; Circa quæ Parochos, & Ecclesiarum Sacristas oneramus, nostro vel Vicariorum nostrorum arbitrio, si in prædictis transgressores fuerint, puniendos.

Non ^c commensationibus, & ebrietatibus incumbere, sed maximè Dominum Iesum Christum induere debent, qui eius sacerdotio nouiter initiati, eius deputati sunt altari, prætiosissimi eius corporis, ac sanguinis ministerio consecrati. Quocirca ^d commensationes, saltationes, conuiua omnia, quæ in nouarum missarum celebratione fieri solent, omnino prohibentur; cum eo præcipue die deceat Christi Sacerdotem ab omni sæculari, & vana conuersatione separatum, at etius ipsi Christo vniri, & in contemplatione tantæ collatæ sibi diuinitus gratiæ, immorari. Publicas ite exactiones et sub eleemosynæ prætextu, eadē occasione, interdicimus, eas solum permittentes, quæ à cōsanguineis, alijisque pijs Christi fidelibus, spontanea pietate offeruntur; quas Sacerdos post offertorium, in ^e infimo Altaris gradu constitutus non nisi manipulum, vel saeras imagines offerens deosculandas, poterit recipere

Dérog. &
ignoti Sacer-
dotibus non
admittendis
ad celebra-
endum finē lite-
ris dimissio-
rijs sui ordi-
narij:

Commissa-
tiones, & com-
uiua innova-
rum missarū
celebratione
prohibentur.

Nouum Chri-
sti Sacerdotē
qua debeat

Publicæ ex-
actiones etiā
sub eleemosy-
na prætextu
prohibentur

Non tamen
spotaneæ pio-
rum obla-
tions-

cipere; Qui si contrafecerit, ex adiarum eleemosynarum priuatione, & aliis arbitrio nostro pœnis multo multandus.

Decretū.5.
a Mich. 5.

Sóllicite cum Domino Deo Nostro ambulandum esse docet propheta. Quare, quæ ad eius cultum, in hoc precipue pertinent sacrificio, diligenter sunt præuidenda, & exactè seruanda. Nullus ergo nouus Sacerdos præsumat primam missam celebrare, nisi ab alio sacerdote, ad id muneris, ut infra singulariter deputado, edoctus, exactè prius calleat Missæ ritus, & cærimonias; de quo idem sacerdos Vicarijs nostris in partibus respectuè fidem facere teneatur; sine quorum benedictione, ac licentia nemo primam missam audeat celebrare.

Decretū.6.

Ritus autem, & cærimoniarum in missarum celebratione, tum in quocumque Ecclesiastico officio, illæ sint solum, quæ per Sanctam R. E. in rubricis missalis nouissimè per fel. rec. Clementis PP. Octauie reformati, & cærimoniali eiusdem iussu edito, seruandæ omnibus proponuntur, quibus Sacerdotes, & Clerici omnes diligenter studeant, quibusne nemo quidquam, vel minimum adimat; quæ etiam ut exactius seruentur, volumus & præsenti decreto decernimus, in unoquoque Ecclesiarum nobis subiectarum Capitulo, per Vicarios nostros deputandum esse Sacerdotem unum, qui magis ad hoc idoneus, & aptior videbitur, qui Ecclesiasticos Ritus, & cærimonias omnes

De nouis Sa
cerdotibus
non admittē
dis ad cele
brandum, ni
si prius exa
ctè missæ ri
tus, & cæremo
nias callicant

Nullus no
atus sacerdos
sine vicarij li
centia primā
missam cele
bret.

De ce
nijs, & rit
ibus S.R.E ad
vi guem ser
uandis

re Cæremo
niarum Magi
stros in uno
quoque Capit
ule deputan
do

accur-

accurate perscrutetur; inuigilet, ut exacte prætentur; ac præcipue in suo quæque mune re, nouiter quocumque ordine initiatos, instruat. Cui etiam in earumdem executione Presbyteri, & Clerici omnes obedient, gratia nostro, vel Vicariorum nostrorum arbitrio, si negligentes, aut contradictores fuerint, animaduersione plectendi.

Decretū.7.

a Syn. Botun.
in canon. de
missa

b cap. nullus
Epis. de eccl. dist... Sy
nod. Trever
in c. de offic
miss.

c Syno. Pron.
Saler. de ann.
2615. tit. de
celebr. missæ
cap. 11

Decretū.8.

d e. quidam
de celeb. mis
Con. Sallegas.
cap. 10:
e Syn. Botun.
vbi supra;
Con. Colon
fest. s. c. 38.
Syn. Nuce. in
c. de sepul.

Nec vero sola interior puritas, sed & exterior mundities, ac reuerens, deuotusq; corporis habitus sacro Altari est afferendus.^a Caveat ergo sacerdos, ne in re sacra pfanus appareat, nec sit tam sordidus aut ineptus, ut biretum vel aliud quidpiam tanto sacrificio impertinens super ipsam diuini altaris mensam collocare non vereatur. Multo magis autem ^b caueat ne ^b contra Sacros canones Missam, vel Missæ partem operto capite celebret, nisi forte infirmitatis causa, de nostra vel Vicariorum nostrorum licentia, fuerit aliqui concessus subbireti vsus; ^c quo tamen à Canone vsq; ad sacrificij consummationem inclusuè, nullatenus quilibet vtatur.

Ne inter legendum sacerdos erret, vel hæreat; quod sicuti crassæ ignorantiae est manifestum indicium, ita sacerdotem ipsum non minime vituperabile, ac ridiculum reddit. Celebraturus Missam ipsam totā, (quæ quoad fieri potest, diei ^d officio sit confomis;) antequam ē sacrario exeat, præuideat, prælegat, & disponat. Nec vllus audeat Missam de defunctis diebus festis recitare.

dum

Ab ipso noxi
ter ordinati
Ecclæ officiis
ceremonijs
imbuens
Eisque omnes
ovediens ob-
edient:

De exteriori
cultu in mis-
sa leuando

Biretum, aut
quodvis aliud
imperti-
nes at missæ
sacrificium
super altare
non collocer
sacerdos
Operto capite missam nō
celebret, nisi
infirmitatis
causa de vi-
carij jicentia

De missa pre-
uidenda

Nisi rōnabili
de cā missa
non recitanda,
qua non
fit diei offi-
cio confomis
Diebus festis
missa de Re-
quiem non
recitandæ.

^{a Con. Aug.} ^{b Bellar. lib.} ^{c de sacrificiis. cap. 2.} ^{d missa. cap. 2.} ^{e Syn. Salern. de anno 1616 tit. de celebr. miss. c. 2. & 3.} ^{f D-Tho. 3. p. q. 13. ar. 2. ad. 4. & dist. 13. q. 1. ar. 2. D. Antonin. 3. p. tit. 13. c. 6. § 4. Gabr. lect. 14. in Cano. & summitt. in uer. miss.} ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z

Dum vero rem Diuinam sacerdos facit, ^a nimiam celeritatem, & tarditatem fugiat; ^b secreta secreta memoriter quidquam ne dicat, sed ex libro legat Canonem, & cuncta quæ sunt in canone; cuius verbis, sub cuiuscumque deuotionis, aut pietatis prætextu, non liceat pro animi voluntate, quicquam addere, vel detrahere. Vocis tenor grauis sit, corporis gestus, modestus ac deuotus. Denique illud vnum Sacerdos secum reputet, vt rem tantam in oculis Dei, & hominum absque culpa, & sine scandalo perficiat; accurate legens, intentè consecrans, deuote offerens, reuerenter tractans, & non indignè sumens Corpus, & Sanguinem Domini.

Nimia celeritas, aut tarditas fugiende.

Memorites nihil diceu.

Sacra Cano. ni missa nesci. hil addendū, vel detrahē duam.

De missa ho- ra competen- ti & pro po- puli commo- ditate cele- branda.

VT autem Christi fideles propriè pietati satisfacere possint, & Missam quotidie audientes, ranti sacrificij virtute, Deo conciliati, per illius gratiam sua ipsorum negotia feliciter aggrediantur, & felicissime deducant ad finem. Statuimus per omnes nostræ Dioecesis Ecclesias huc ordinem esse seruandum ut vbi non nisi vna missa celebrari potest, ea hora competenti pro populi commoditate celebretur. Vbi vero plures celebrari possunt, ita debitis interuallis distribuantur, ut vna in Aurora pro operarijs, vel iter facturis; alia vero, vel aliæ iuxta Archipresbyterorum dispositionem, quibus id curæ committimus, differantur alijs horis celebrandæ; non tamen, nisi debitis, ab Aurora scilicet, usque ad meridiem; excepta nocte

nocte Nativitatis Domini.

Decret. 10.

Caveat etiam sacerdos, ne in Missarum celebratione, superstitione, quæ veræ pie tatis falsa semper imitatrix fuit, aliquo modo irrepat; ^a Quocirca Missarum, seu in ea runderem celebratione, candelarum determinatum, & certum quendam numerum, nec maiorem, nec minorem, magis à superstitione cultu, quam à vera Religione procedentem, sub poenis arbitrio nostro, omnino prohibemus. ^b Duo ad minus, dum Missæ Sacrifício offertur, ardeant luminaria. ^c Prohibemus item missas, quæ circumferuntur, Sancti Gregorij pro viuis, & defunctis; Quindécim Auxiliatorum; & de Patre Aeterno; & quascunque alias à Sacra Rituum Congregatione non approbaras, quas si quis in posterum recitat præsumpsiterit, non solum pœnas in Indice librorum prohibitorum contentas; sed & alias nostro arbitrio reservatas, se nouerit incursum.

Decret. 11.

^d Syn. S.M. Ca uensis manu scrip. de an no 1614. sess. xiiii c. 15. de diu. offic.

Fidelium etiam pietati consulentes, ^e in Ecclesijs nostræ Ditioni subiectis, in quibus Dominicis, alijsque festis diebus missas canendi consuetudo viget; eam nullo pacto intermittendam, sed omnino seruandam mandamus; in quibus vbi commodè fieri potest, Diaconus, & Subdiaconus Dalmaticis induiti Sacerdoti missam cantu celebranti ministrent; Quod vbi ob Clericorum minorem numerum fieri non poterit; Clericus mundo, nec lacero super pelliceo indutus;

mini-

De omni fa peritio ne in missarum celebra tione vitanda

Prohibetur missarum, & candelarum superstitio nis numerus

Prohibentur etiam missæ S. Gregorij pro viuis, & defunctis, 15 Auxiliatorū, & si quæ aliae sunt Sac. Rituum Congregatione non approbare

De obserua dis in missa solemmi, & cantu Ecclesiastico

a Syn. vñluer-
sal. 6. can. 75.
extrauag. do-
cta Sanctoru-
m. Io: 22; in 6. c.
cantamus de
con eccl. dist.
1. Con. Trid.
fess. 22; vbi su-
pro: Con. Pro.
Senonice c. 17
in decretis
morum
b Coloss. 3.

Decret. 12.

e Hebr. 10.

d Isaï. 52.

ministret. ^a Organa autem, & cantus, si qui in huiusmodi Missis, aut alijs Ecclesiasticis officijs interuenerint, omni vanitate fugata, nihil omnino præter Dei laudes, & spiritua-
lia cantica resonent; quæ apta sint ^b docere,
& commonere Christi fideles, illosque, ad
Deo in cordibus suis in gratia, & gratiarum
actione cantandum, excitare.

In Organis, &
canto Ecclesia
ficio quæcumque
vanitatem
redolent, cura-
tanda.

Tanto autem sacrificio ministrantes Dia-
coni, & Subdiaconi; meminerint, quod
si vasa Domini ferentes in veteri lege, quæ
futurorum umbra tantummodo fuit, mun-
dari tamen prius iubebantur. ^c Mundammini,
inquit Propheta, qui fertis vasa Domini;
quanto magis ablui, & mundari debent, qui
ea in præsenzi lege, quæ umbra discussa, veri-
tatis splendorem aperuit, non solum ferunt,
& portant; sed tractant, & contingunt, atque
Angelorum Ministerio consociati, ad ipsius
Sacri Altaris venerabile Mysterium proxi-
mè accedunt? Quocirca non solum exterio-
ri corporis munditie, sed & interiori Ange-
lica puritate illos prælucere est necesse.

De Diaconis;
& Subdiaconi
sacro alta-
ri ministranti
bus.

Quanta in ip-
sis etiam mu-
ndities, & puri-
tas requiri-
tur.

e Cone. Anti-
fido. c. 19. &
Treuiren. in
c. de off. misse
f D. Tho. in 4.
dis. 24. q. 1. art.
3. Ang. v Cle-
tic. 8. n. 1. Silu-
v. cod. 2. nu.
2. Caie. 2. 2. q.
60. art. 2

g Hier. 15.

Caveant ergo ne non ^d ieuni, aut certè mor-
talis peccati conscientia grauati, tam tremen-
do sacrificio assistere præsumant. ^f Verius
enim est id audentes, noui mortalis peccati
reatum incurrire, tanquam à profano mini-
sterio, sacrum non discernentes, nec ^g pre-
ciosum separantes à vili. Si itaque opus illis
fuerit, non nisi prævia sacramentali confes-
sione, aut saltem feruido contritionis actu

No ieuni auf
mortali pec-
cato grauati
non audeant
Altari mini-
strare

E præ-

præmisso, ad tantum ministerium audeant accedere.

Decret. 13.

Clerici etiam Sacerdoti, vel sollemniter celebranti, vel Missæ sacrum priuatim peragenti ministrantes, non solum deceneret vestibus sint compositi, & ornati, ac mundo superpelliceo induiti; sed maximè vultus modestia, & apta corporis compositione decorati; ut diuini huius officij Maiestas, ac splendor, & interiori, & exteriori cultu, quoad fieri potest, omni ex parte resulgeant.

Decret. 14.

a yn. Casin-
de anno 1626
fess. r. c. & de-
c. 18. c. tribus
de consecrat.
diss. 2

b *Prov. 4*

c syn Augst.
inc de la. ri-
gia.

SAcro^a vero peracto, men^b & Domini particeps factus Sacerdos, careat ne mensa Demoniorum affideat; non statim ad mundana conuertatur; non vana colloquia misceat; non dissoluatur ad secularia; sed^b omni custodia seruet cor suum, & in ipso, sibi comparatum, diuinæ gratiæ thesaurum.^c Quocirca, in unoquoque sacrario, tabellam eanum precum, quæ ante, quæque post missam recitati solent, & genuflexorium etiam statui mandamus, cui Crucifixi Domini nostri, aut alia sacra Imago præponatur, antequam orans Sacerdos, collatum sibi Cœlestis munus, Divine Maiestati, gratias illi agens, acceptum referat.

Decret. 15.

d D. Amb. lib.
4 de fac. cap.
vlt. et lat. inc.
si quotidie cum
que de coale.
diss. 2.

Si quotidiecumque Christi Sanguis effunditur, inquit^a Ambrosius, in remissionē peccatorum effunditur; qui quotidie, qui semper peccant, deberent semper sumere medicinam. At quotidie celebrare, sicuti non laude, ita nec vituperatione dignum dixit alterum

De Clericis
missis inter-
uectibus:

De gratijs
polt missam
habenda

Quotidie
lebrare, nec
laude, nec vi-
tuperatione
dignum

a D. Augu. de
Eccl. dog. c. 53
relat. in cap. si
quotidie. ea-
dem dict.

b Matth. 8:

c Luc. 19.

d Ambr. lib. 4
de fide. c. 4. de
confess. dict. 2
e. non iste.

e Syno. Auen.
iu. c. de vita &
honest. Cler.

rum illud Ecclesiæ lumen. Augustinus; hinc aspiciens laudatissimum illum militem, qui dixit; Domine non sum dignus, ut intres sub tectum meum; inde oculos conuentens ad Principem illum publicanorum, qui latabundus statim descendit ex Arbore, ut Iesum susciperet hospitio. Nos autem qui corrupto hoc sæculo viuimus, certam omnibus Regulam præscribere non valentes, cui libet Sacerdoti dicimus ex corde. Sic viue, ut quotidie metearis accipere. Ut tamen in hoc certa aliqua lex pro negligentioribus Sacerdotibus constituantur. Præcipimus, ut animarum curam habentes, saltem ter in hebdomada reliqui vero Sacerdotes, omnibus diebus festis de præcepto, Missæ sacrificium Deo offerant. Singulos nostræ Ditionis Sacerdotes monentes, de præsentis precipue decreti obseruatione, Nos in visitationibus exactissime esse inquisituros, ac gratius in illegitimos transgressores animaduersuros.

Decret. 16.
f Syn. Borunt.
Sei. de miss.

Quo maior est Sacerdotum dignitas, quæ tanta est, ut illi cedant Angelorum gloria, & maiestas vniuersa, eo est indignius hanc sordidissima avaritia labè contaminari, ab ijs precipue Sacerdotibus, quibus carius est argentum quam sacramentum, qui stulte nimis, gratiam Dei vendi posse, & si forte non mente putant, opere tamen se credere demonstrant. Quorum nequissimum scelus, ut longissime à nostris

E 2 sacer.

Sacerdoti sic
vivendum, ut
quotidie cele
bitate possit.

Iudicetur ta
men ut facer
doles anima
rum curâ non
habentes die
bus festis cele
brent, illâ ve
ro habentes
saltem ter in
hebdomade
celebrare te
neantur

Mercedes, &
paœta pro mis
eriarum celebra
tione prohibi
bentur.
Quanta si sa
cerdotum di
gnitas

a Conc. Trid.
sess. 22. in de-
cer. de obser. &
euit. in cele-
br. miss.

b Leo 10. in
Con. Later. in
bull. quæ inci-
pit. Superen-
dispositionis,
Pius V. in bul-
qua incipit,
Cum primum

Decret. 17.

c Deuter. 25

d 1. Cor. 9. &
e extirpandæ
de pæben.

e Ordinarius
potest statue-
re stipendiū,
seu eleemosi-
nam certam
ad obligandum
Laicos ad non
prestatandū mi-
nus, & sacer-
dotes ad non
exigendū plus
pro celebraz. o-
ne missarum
Cordub. lib. 1
q. 4. dub. 4.
Suar. 1. p. disp.
16. scđt. 2. Re-
giu. lib. 23. n.
241. Mirand.
man. Pralato
q. 41. art. 23.
Barbos. de po-
tes. Epis. alleg.
24nu. 8.

Decret. 18.

sacerdotibus arceatur; Cuiusvis generis •
mercedes, conditiones, & pacta pro missa-
rum celebratione sub poenis in Iure, & Sum-
morum ^b Pontificum Constitutionibus, con-
tra Simoniacos contentis, alijisque grauissi-
mis, etiam temporalibꝫ, nostro arbitrio re-
seruatis, interdicimus, & prohibemus.

Q Via tamen nouimus ex lege Domini ,
c boui trituranti os non esse alligan-
dum, & Altari deseruientem cum
Altari participare: qui enim in sacrario ope-
rantur, inquit Apostolus , quæ de Sacrario
sunt edunt. Ideo Sacerdotes iuxta antiquis-
simum Catholicæ Ecclesiæ vsum , quæ à si-
delibus pro missarum celebratione vtronea
pietate, & eleemosynaliter offeruntur , acci-
pere concedimus. Quod tamen, ne cuiquam
Sacerdoti auaritiae , aut damnabilis lucri oc-
casione, præbeat; Sacerdotum nostrum
Diœcessis , statu prius, pauperie, & oneribus
mature consideratis; Ad grauem eorum ali-
quo pacto subleuandam inopiam, illud etiam
attendentes, quod Ecclesiarum nostrarum
tenuissimi sunt reditus; id ea lege tempera-
mus , vt Sacerdotes pro vniuersitate mis-
sæ celebratione; siquidem priuata fuerit, ca-
rolenum vnum cum dimidio; si vero cantu
celebranda erit, iuxta ea quæ in alia Synodo,
sub rec. mem. D. Ignatio à Tortoritio , sunt
disposita, carolenos quinque accipient.

C Aeterum vt fidelium deuotis eleemosi-
nis satisfiat, neve piæ eorū voluntates,

Eleemosina
statutum pro
face: dicitur
missas cele-
braantibus

De eo quod
sacerdotibus

ex hoc sæculo discedentes , pro animarum suarum remedio , temporalia bona reliquerunt , sua spe & desiderio iniquè , & indignè fraudulentur. Pro nostro Pastorali officio Sacerdotes omnes ^a monemus , ac quantum possumus in Domino obtestamur , vt memores sint oblationis suæ quæ etiam , vt iugiter ob eorum oculos versetur , & intelligant etiam Christi fideles , neminem è Sacerdotum memoria excidere , nullum de bitis suffragijs priuari. Mandamus in vniuersitate Ecclesiæ sacrario , vel alio patenti loco ^b tabellam appendi , in qua missarum , tam pro viuis , quam pro Defunctis celebrandarum vniuersa onera describantur , siue ea quotidiana sint , siue annua , quibus etiam statutis diebus , si non fuerint impeditæ , aut certè prima die simili ter non impedita , infallibiliter satisfiat. Prohibentes in posterum noua perpetua earundem missarum celebrandarum , sine nostra licentia , onera suscipi , iuxta ea quæ nouissimè per ^c Illustrissimos DD.

Cardinales S.C.T. interpretatione prepositos sunt decretum.

missarum celebrandarum oneribus , siue ea quotidiana sint , siue annua , quam pri munus satisficiant :

Tabella in sacrario , siue alio patenti loco appendenda in qua huiusmodi onera sint descripta

**a Ex Concil.
Trid. sess. 25.
c. cum Catho
Ecc.**

**b Syn. Botuni.
fer. de fidelium
legatis. Syno.
S.M. Catini de
anno 1626.
sess. 1. c. 6. de-
c. 8.**

c 21. Jun. 1623

D E .

DE HORIS CANONICIS.

CAPUT SEXTVM.

a D. Leo fer. 3
d: ieiun. 10.
mensis

b Luc. 8.

D. Leo ibidem

Accordotes, & Clericos in sorte Domini vocatos, atque in agro Dominico peculiariter operarios constitutos, opporter diligenter, atque vigilanter spiritualem exercere culturam, ut perseverantia industria, quæ legitimis temporibus, atque horis sunt exequenda, curantes; de sanctorum inde operum fruge latentur, quæ si pigro otio, & inertis desidia negligantur, coram terra nihil generosi germinis pariet, & spinis, ac tribulis subdita, non producit, quæ cælestibus condenda sunt horreis, sed quæ inferni vrenda sunt flammis. Terra autem, & Ager iste, & si rorante & super gratia Dei, sicut ministratur, exerceatur ieiunis, elemosinis, alijsque pijs operibus colatur; Dei tamen verbis, & eloquijs precipue seritur; Semen enim est verbum Dei, & orationibus fecundatur; per quæ etiam, enecato omni semine vitiorum, in cordibus nostris inualescit seges lœta virtutum. Quocirca ad tantum bonum in eorum precipue cordibus promouendum, qui diuino famulatui singulariter sunt adscripti, eiusque ministerio mancipati, Apostolicis fuit traditionibus institutum, & perseverantie deuotione seruatum, vt

Sacer-

Sacerdotes, &
Clerici sunt
peculiariter
operarij in a-
gro Domini
confluenti

Ager Divinus
quomodo co-
latur

Precipua agri
Dominici cul-
tura

Oratione era-
dicatur vicia,
virtutes accie-
scunt

Sacerdotes, & Clerici pijs precibus, & orationibus interdiu noctuque incumberent, Deique laudes, & eloquia, dulci quotidie, & interius cordis meditatione conciperent, & exterius etiam, ad Christi fidelium pietatem excitandam, vocis modulatione resonarent. Hinc diuinum, quod vulgo dicitur, officium institutum, Officium quod rerum omnium Parenti Deo, & priuato, & publico Ecclesiæ nomine exoluitur: quo eius magnalia referantur: celebrantur laudes: accepta, cum gratiarum actiones beneficia commemorantur, quo denique nos metipso, psalmis hymnis, & canticis spiritualibus commonentes, ipsis Beatarum mentium, & Angelorum Choris inserimus, & vniuersus. Videant ergo, & attendant Christi Sacerdotes, & Clerici nobilissimo huic officio destinari, illi se Miseritati psallentes assistere, quam Dominatrices adorant, tremunt Potestates, & Cherubim, atque Seraphim incessibili voce concelebrant. Quæ si ubique praesens, & in omnibus loco bonos, & malos speculari creditur, maxime tamen cum ad opus diuinum assistimus, sine aliqua dubitatione, adesse credenda est. Et certè si cum hominibus potentibus volumus aliqua suggestere, non præsumimus nisi cum humilitate, & reverentia; quanto magis Domino Deo uniuersorum cum omni humilitate, & puritatis devotione supplicandum est. Ut ergo seruitutis huius obsequium illi, quanta maiori fieri potest reveren-

^a Syn. Botun,
ser. de diuin.
offic.

^b Coloss. 3,

^c S. Pater Be-
nedictus in
Reg. c. 19

^d Idem ibide
c. 20.

Diuinum offi-
cium quare
institutum

Oculi Domini
in ubique be-
nos, & malo
speculanus.

Cum omni
humilitate
Deo suppli-
candum

uerentia, & pietate, exhibeatur ; quæ sequuntur, in diuini officij recitatione, seruanda disponimus.

Decretū. 1.

Et si in Ecclesijs nostræ Diœcesis nulla adsit obligatio quotidie Diuinum officium in choro persoluendi ; laudabilem tamen, & vetustissimam consuetudinem, quæ vigerit in Ecclesijs nostris Tramutulæ, Castri Abbatis, Sancti Magni, Perdisumi, Marontorum, Casalitij, & Pollæ Horas Canonicas, secundū Romanę Curiæ morē, festiuis diebus in choro recitandi, non solū confirmamus, & approbamus; sed præsenti etiam Synodali decreto perpetuę illi firmitatis robur adjicimus; statuentes hoc ipsum seruari debere in triduo ante Pascha, atque etiam per totam Octauam Corporis Christi; vt ad Canonicas horas pia plebs per totam illam Octauam currrens, Indulgentiarum thesaurum à Santissimis Pontificibus Urbano Quarto, & Clemente Quinto concessum, sibi possit comparare; Cuius etiam commoditati, vt quoad fieri potest, consulatur, ita congruis horis illis diebus Diuini officij recitatio tempetur, vt paulo ante solis occasum matutinum totum cum laudibus sit absolutum.

Decretū. 2.

b Psalm. 49

N Choro ergo festiuis diebus conuenientes Sacerdotes, & Clerici ad laudis sacrificium Domino Deo suo immolandum, eam animi pietatem, eumque corporis habitum præferant, qui, & Dei Maiestatem debeat, & eius Populum aptus sit ædificare.

Illud

Laudabilis
nostrarum c
elestiarum c
fuerudo co
sumatur

Per totū o
rum Corp
is Christi
uinum offi
in choro
recitandū

a Clem. si Do
minus de re
liq. & vene
rat. tandem.

De gravis
modestia
ceremoni
Choro se
dis

^a Clem. Gra.
de celebrans
sacrum. Syn. Se
non. in deer.
morum c. 18.
Con. Basiliæ.
fess. 21. Syno.
Colon. de an-
no 1536. tit.
de Metrop. &
Cathedrali-
bus. & Colle-
gialis. &c. c. 8

^b Matth. 15

Illud non ingrediantur nisi mundis & super
pelliceis induiti, quæ omnes, tuu in Choro,
tum in Processionibus, etiam si propinquorum,
& consanguineorum luctum deferant,
gestare teneantur, quacumque consuetudine
in contrarium non obstante, quam præsenti
decreto tollimus, & abolemus; & omnino
sublatam, & abolitam pronunciamus: absur-
dum enim est ^b propter vanas consuetudi-
nes, ea quæ ad Ecclesiæ ritus, ac Dei cultum
spectant irrita fieri.

Decretū. 3.
^c Syno. Casin.
de anno 1626
fess. 1. c. 7. de-
cē. 3

^d Con. Aquil.
1. c. 131

^e Syn. Casin.
de anno 1592
fess. 1. c. 7. de-
cē. 2.

^f Syn. Senon.
in deer. morū
c. 18.

^g Conc. Prou.
Colo. vbi sup.
c. 5. Syn. Treu.
in c. de hor.
Canon.

^h c. dolentes
de celeb. miss.
i Eadem cap.

Omnis in
Choro. & Pro-
cessionibus su-
per pelliceas
deferant

Consuetudo
in contrarium
tollitur, & ab
rogatur.

IBidem etiam ^c in sedendo, stando, genu-
flectendo, vel caput inclinando, mode-
stiam, decorem, & rubricas omnes seruent;
clamorem, nugas, scurrilitatemque omnem
prorsus vitent; nec ^d vana colloquia intermi-
scerant, aut de loco ad locum vagentur; nec
inde sine ^e Archipresbyteri, aut eius qui in
choro superiorum locum tenebit, licentia di-
scedere presumant; ^f literas item, seu scriptu-
ras alias non legant, & nec priuatim horas
Canonicas recitent, aut quidpiam aliud fa-
ciant, tanto operi quod præ manibus habent,
impertinens; sed ^h quantum eis Deus dede-
rit, laudes diuinæ studiosè celebrent, & de-
uotè. Prædicta ergo omnia sub poenit. in lu-
re contentis, & alijs etiam arbitrarijs, iube-
mus, ac respectuè penitus inhibemus.

Decretū. 4.
¹ Clem. Gra-
ni de celeb-
ratis.

IPsum vero Diuinum officium, nō cursim,
non oscitanter, non perturbatè, aut tu-
multuarie, sed quanta maxime fieri potest
diligentia, distinctè, mature, grauter, & cum

Vana collo-
quia in Cho-
ro vitanda.

Sine superio-
ris licentia è
choro non ex-
cendum.

Priuatim ho-
ras Canonicas
in choro non
recitandas.

De modo re-
citandi diaui-
num officium
cum publicè,
cum priuatim

F inter-

intermedia pausa persoluatur ab omnibus;

a Sitque Archipresbyterorum onus admone-
re, corripere, obsecrare Sacerdotes, & Cleri-
cos omnes in Domino, ut illi in ^b timore ser-
uiant, sapienter psallant, ^c suorum labiorum
vitulos deuote Altissimo reddant; memine-
rintque ^d maledictum in diuinis scripturis
pronunciari, diuino operi negligenter incum-
bentem. **f** Priuatim vero recitantes, non per
vicos, vel plateas ambulando, sed in Eccle-
sijs, vel eorum domibus ab aliorum conspe-
ctu semoti, ^e quo à deuotione non retrahantur,
suo muneri satisfaciant, nec ^b diuino ope-
ri quicquam præponant.

O Rdnariorum arbitrio Ecclesiasticam
disciplinam, iuxta Sacros Canones,
suscipiunt reliquuntur Sacerdotes, & Cle-
rici, qui ad opus sanctum adesse contempsen-
t. Idecirco, ut corporalis saltem poena cor-
ripiat, quos spiritualis non corrigit discipli-
na, statuimus, quod si quis Sacerdos, siue
Clericus, sine iusta causa, & legitima excusa-
tione, festiuis diebus predictis, diuinis officijs
non occurrit; si quidem matutino defuerit,
soluat granos quinque, totidem si Missæ ma-
iori; si vero alijs horis, duplo minus malete-
tur, eadem poena respectiè plectendus, qui
in matutinis, & alijs horis inchoato primo
psalmo post hymnum, in missa vero ante
completam Gloriam in choro non adfuerit.
Cuius rei ratio ab Hebdomadario suppute-
tur; Quod etiam emolummentum, omni spe

Ab Archipre-
by: eris moné-
di facie dote-
& clericis, &
suo muneri
in Choro dili-
genter, & re-
uerenter fau-
lant.

Priuatim dia-
num officium
recitantibus
quid feruan-
dum.

De poena non
concurrenti
in choro, vel
tarde adue-
nientium.

a Syn. Boten.
in for. de dic-
bus fustis
b Psalma 2
c Psalm. 45
d Oœc. 14

e Hier. 43

f Sotns lib. 10
de iust. q. 5. ar.
4. in fin.

g Syn. Senon.
in decre. mor.

c. 19. Syn. Tre-
uirem. in c. de
hor. can.

h S.P. Bened.
in Reg. c. 43.

Decretū. 5.

i Syn. Aureli.
i.c. 30. relat.
in c. Clerici
aut. p. 2.

remil-

remissionis sublata, in cæterorum commo-
dum cedere volumus; Qui vero diuini officij
pensum, nisi forte fuerint legitimè impediti,
priuatim reddere neglexerint, ad eas poenæ
in conscientia se obligatos nouerint, quæ per
fel. rec. Leonem X. in ^a Concil. Lateranensi
& ^b Pium Quintum contra taliter negligen-
tes sunt statutæ.

^a Sess. 9. in
bull. que in-
cip. Supernæ
dispositionis.

^b In bulla
que incip. Ex
proxime

Decretū. 6.

^c Syno S. M.
Cauen. de an-
no 1614. M.S.
fcl. 2

Q Vando vero supradictis diebus Eccle-
siastica officia sunt recitanda, iuxta
ea quæ in alia ^c Synodo sunt statu-
ta, Clerici statutis à suis Archipresbyteris
temporibus, Horarum Canonicalium, ac Mis-
sarum etiam alijs diebus, signa pulsent. Idem-
que accurate obseruetur in salutanda D. Vir-
gine Matre, manè, meridie, ac vespere, nec
non in significando suffragio pro defunctis
ad horam noctis primam, iuxta piissimam
Ecclesiarum ferè omnium consuetudinem;
in quibus si Clerici supradicti negligentes fue-
rint, nostro vel Vicariorum nostrorum arbitrio
suæ negligentiae poenæ se nouerint so-
luturos.

Decretū. 7.

ET si autem toto anni tempore, iuxta
Breuiarij Romani Rubricas atque pre-
scriptum, diuinum officium ab omnibus, qui
ad illud tenentur sit recitandum: illorum ta-
men sanctorum maximè celebranda sunt me-
rita, quorum nos apud Deum suffragijs spe-
cialiter confidimus subleuari; Cum autem
inter hos precipuum locum obtineant San-
ctissimus Monastica Religionis Institutio, &

De Horarum
Canonicalium
signis iux. Ac-
tis presbyter-
orum dispo-
sitionem pul-
lantis.

De Diuino of-
ficio iux. Bre.
Rom. Rubri-
cas rec. eando

Propagator Benedictus, Sanctique Patres nostri Alferius, Leo, Petrus, atque Constabilis, quorum meritis Sacri nostri Monasterij Dioœcessis summa temper pietate creuit, & perseverauit libera, ac singularibus Priuilegijs à Summis Pontificibus decorata. Ideò præter Diui Patris Benedicti officium sub Ritu duplici primæ classis in vniuersa Dioœcesi nostra propria die recitandum, eiusdem etiam vna cum supradictis sanctis, sub vna Antiphona, vnaque Collecta, vt infra, commemorationem inter aliorum sanctorum preces, & suffragia, ante antiphonam de pace, in feriali officio reponi, & fieri mandamus.

D. Patris Be-
nedicti offi-
cium recitan-
dum sub Ritu
duplici prime
Classis.

A N T I P H O N A.

Pro sanctis Tutelaribus reponenda inter alia
sanctorum suffragia in feriali officio.

GAudent in Cælis animæ sanctorum, qui Christi vestigia sunt sequiti, & quia pro eius amore sæculum spreuerunt; Ideò cum Christo gaudent sine fine.

¶. Exultent iusti in conspectu Dei.

R. Et delectentur in lætitia.

O R A T I O.

Maniestatem tuam Domine supplices exoramus, ut sicut nos iugiter sanctorū tuorum

tuorum Benedicti, Alferij, Petri, Leonis, atque Constabilis Abbatum commemoratione lætificas ita semper supplicatione defendas.

DE FESTORUM DIERUM
Celebratione.

CAPVT SEPTIMVM.

V^astum ^a quidem, & rationabile esset, ac debitæ veræque pie-tatis obsequium, non solum singulis diebus, sed & horis, atque momentis diuinæ ope-ra misericordiæ celebrare, totoque corde, & honorificè quæ ad salutem nostram sunt gesta, recolere, atque in eorundem perpetua gratiarum actione permanere, ita ut cum Propheta ^b semper laus Dei esset in ore no-stro. Quia vero ^c terrena hæc inhabitatio sen-sum multa cogitantem deprimit, ^d nec facile est humanarum rerum occupationibus detentos, Diuino cultui indesinenter incum-bere, assidueque cœlestia meditari. Diuina fuit dispensatione prouisum, & Ecclesiasti-ca f sanctione firmatum, vt certi quidam dies, sacramentorum salutis nostræ memo-ria, vel sanctorum cum Christo in Cælo Re-gnantium, cultu redderentur illustriores: ^e In quibus etiam diligentiori sollicitudine

corda

Omnibus die-bus Dei bene-ficentia col-lauanda, ei-que gratia-fiant, pro col-latis benefi-cijs, agendæ

^a S. Leo serm.
⁴. iu epiph.

^b Psalm. 31;
^c sap. 9

^d Catech. Ro-ma. in expli-cat. 3. præce-piti

^e Exod. 20. &
^f 1. Leuit. 26
Deut. 50
fc. cōquestus
de fer. c. pro-nunciandum
de confusio-na-dit.

^g S. Leo ser. 8.
in quadrag.

Hoc tamē pre-cipue prætan-dum diebus festis, qui ad singula-ter sunt depu-tati

Festiuitas ma-ior, maiorem etiam in eccl-e-brante deuo-tionem exi-git, ac pietatem

corda nostra mundantes, ac studiosius exercentes discipulam virtutum, quo ipsa Mysteria sunt majora, & festivitas celebranda sublimior, eo ipsi etiam qui celebrant, virtutum actibus, pijsque operationibus magis reperirentur ornati. Et quidem si rationabile, & quodammodo Religiosum videtur per diem festum in vestitu nitido prodire, & habitu corporis hilaritatem mentis ostendere; si ipsam quoque orationis Domum propensiore tunc cura, & ampliori cultu, quantum possumus, adornamus; dignum certe erit, vt anima Christiana, quæ verum viuumque Dei Templum est, speciem suam prudenter exornet, & sanctorum memorias, suæque Redemptionis celebratura sacramenta, omni circumspectione præcaueat, ne vlla eam macula iniquitatis obfuscet, aut vitiosi cordis ruga dedecoret. Quid enim prodest honestatis formam præferens cultus exterior, si interiora hominis aliquorum sordeant contaminatione vitiorum? His ergo diebus omnia quæ animi puritatem, & speculum mentis obnubilant abstergenda, & quadam eliminatione radenda sunt. Non ea his diebus agantur, quæ in singultum sint, & scrupulum cordis; quin potius in Domino gaudentes, sine intermissione oremus, laudemus Deum in se ipso laudabilem, ac gloriosum; in nos misericordem, ac beneficium; in suis vero sanctis mirabilem. Opera nostra, immo & ipsæ cogitationes nostræ, diem festum agant

Non exterio
ri solum ap-
paratu, sed in
terno maxi-
mè animi cul-
tu dies festi
celebrandi

a 2. Cor. 6.

b Reg. 25.

c Thessal. 5

d Psalm. 67

e Psalm. 73

agant illi; sic enim temporalia hæc festa per-
agentes, delibabimus partem illius diei festi,
qui cum aduenierit in atrijs Domini, tunc
erit sabbathum ^a ex sabbatho, & perpetuus
sabbathismus populi Dei; tunc erit nobis ^b
sabbathum magnum, & delicatum, lætitia
sempiterna, & gaudium sine fine. Interim ve-
ro, ut improborum hominum cupiditati, qui
dies festos venerati contemnunt, modus po-
natur, prauique abusus, si qui in eorum cele-
bratione inualuerunt, omnino corrigantur;
antiquis Canonibus inhérentes, quæ sequun-
tur, ab omnibus in Dicēci noſtra, in uiola-
biliter feruanda statuimus.

*Decretū I
cōcōquētus
de fer. c. pro-
nunciāndū
de concēr.
dīct. 3.*

Declaramus ergo præter Dominicos dies, aliasque festos per sacros Canoness statutos, in vniuersa Dioœcesi nostra de præcepto seruari debere. Natalitium diem S.P.N.Benedicti Abbatis; Eorum item sanctorum in quorum honorem Deo dicatae sunt Parochiales Ecclesiæ eiusdem nostræ Dioœcessis, in Terris, & Oppidis ubi huiusmodi Ecclesiæ sunt constitutæ; & ubi etiam consuetudo habet talia festa de præcepto venerari; Quam consuetudinem, & si quæ alia circa huiusmodi festorum obseruationem consuetudo viget, presenri decreto confirmamus, & approbamus. Has vero festivitates, teneantur Parochi, iuxta Sacros Canones, Dominicis diebus populo pronunciare, ut sciat sacros dies a prophanicis distingueret, ducens in illis vitam non tam hominibus

d Con. Apud.
Compend. c. s.
& cap. pronu-
ciandum ubi
supra.

com-

communem, quam dignam Sanctis, dignam Angelis, dignam Deo, quoad fieri potest sine peccato vivens: festiuitate enim abutitur, qui in illa nouo se scelere inquinat.

Decretū. 2.
a Malach. 2

a Isai. 1
b c. licet de
scr. Con. Tol.
c. o. 12. Con.
Remen. c. 33

c Con. Turo.
sub Carolo
Magno c. 40
Con. Mogun.
c. 37. & aliud
similiter Mo
gunc. de 1549
c. 98
d Pius Quintus
in bulla
quæ incipit
Cum primū:
e Syn. Botun
in can. de die
bus festis

f Conc¹. Mati
fcon. 2.c. 1. To
let. 9. c. 19
g cap: omnes
dies de fer
h Syn. Botun:
vbi supra
i Con. Tole.
v. ca. 3. relat.
de consecrat.
dist. 2.c. irre
ligiosa

Tiss. v. in
gl. vbi supra

Cuius occasiones, & illecebre, ut quod in nobis est, à nostro Grege sacrī Deo diebus tollantur, ne forte disperget Dominus sollemnitates nostras, aut odio habeat sabbatha nostra. Ideo b illicita omnia, & servilia opera, cuiuscumque generis, in illis exerceri interdicimus; præter ea quæ de lure permittuntur. c Mercatus in illis non fiant, nisi earum rerum quæ ad usum quotidiani vi-
ctus sunt necessaria, nec vecturæ d agantur; Macellarij etiam, & Tabernarij, omnesque, & singuli artifices, usque ad solis occasum suas ipsorum officinas ex toto, vel ex parte saltem clausas teneant; e immo nec ipsarum ianuis, manè precipue, quasi aliquid vendituri, affideant. Profanæ item negotiaciones, f & Iudiciorum strepitus conquiescant; nec g iuramenta prætentur, aut rogitus fiant. h Turpibus etiam, & pudendis ludis, qui otii somites sunt blasphemiarumque parentes, nullus incumbat. Cessent commissationes & ebrietates, i choreæ etiam, nuptialibus exceptis, virorum, atque mulierum. Non debet quicquam aliud agatur quod dies Altissimæ Majestati, aut Sanctorum memoriae deputatos dedecet, ac deturpet, fideliumque animos à debita pietate, aptum sit reuocare. i Qui vero diebus præfatis in prædictis trans-

De operibus
temeribus die
bus festis pro
hibitis.

Mercatus pro
hibentur die
bus festis

Vecturæ non
agendæ

Officinz arti
ficium non a
periendæ

Judicialia
quæcumque
non exercen
da

A ludis com
missationi
bus, & cho
reis abstinen
dam

Contravenie
tium penz.

transgressor extiterit, præter diuinam vltionem, & amissionem animalium, quibus ad veretur, tum etiam Instrumentorum, quibus ad seruile opus vtetur; grauissimam pro modo culpæ poenam nostro, vel Vicariorum nostrorum arbitrio se nouerit subiturum.

Decretū.3.

Et quoniam, quod dolenter dicimus, eo in Dioecesi nostra inualuit quorundam irreligiositas, & irreuerentia, vt minimi etiam lucri cupidine ducti, non vereantur in animarum suarum perniciem, & cum maximo piorum scandalo dies festos violare, negotiando, vendendo, emendo, & alia seruilia, atque etiam, quod pudet dicere, turpia opera exercendo; Mandamus Vicarijs nostris in partibus, vt huius farinæ homines, qui nec Deum timent, nec homines reuerentur, de scriptos habeat; in quos cum depræhensi fuerint contra supradicta deliquisse, vt cæteri metum habeant, eorumque poena in aliorum cedat exemplum, grauius & seuerissimè animaduertant; Quod si vrgente aliqua & necessitate, seruile quid fieri diebus festis oporteat, supradicti Vicarij consuluntur, qui rediligerent inspecta, quod congruum fuerit decernant.

Decretū.4.

PArochi vero fideles sibi commissos hortentur, ac moneant, vt festis diebus à supradictis abstinentes, dies ipsos integros prædicationibus, Diuinis officijs, præsertim vespertinis, audiendis, alijsque pijs præcibus, & operationibus insument. Sacrosancto

G præci-

In eos qui fre
quentius con
tra prædicta
delinquunt,
acrius ani
maduertendā
decernuntur

a.c. licet de
serijs

b Con. Auen.
in c. de dieū
E. st. cultu

Si seruiliis a
periis diebus
festis necessitas
occurrit, à Vi
carij in par
tibus licentia
repetitiva pe
tenda

Quibus operi
bus diebus fe
stis incumbē
dum

a Con. Rotho
mag. c. s.

præcipue missæ sacrificio intersint. Doceant
quam grauiter peccent non solum ij, qui ser-
uilia opera faciunt, sed etiam qui alios extra
necessitatis casum, de Vicariorum nostro-
rum scientia probandum, ad eadem facien-
da iussione, vel Consilio inducunt. Moneant
etiam agrorum, & animalium * Dominos, ut
pastores, porcarios, aratores, & villicos, qui
pecudum more viuentes, nulla ferè Christia-
nae pietatis opera exercent ad refocillandam
animam, Dominicis saltem alijsque festis
diebus missæ sacrum permittant, immò iu-
beant audire.

Decret. 5.

ET quia quidam adeò propriæ salutis
sunt immemores, ut diebus festis sacro-
sancto missæ sacrificio, quod & pro eorum
salute offertur negligat interesse. Statuit autem
quod Laico, qui nec infirmus in leæto decum
bens, nec alia legitima de causa impeditus,
mente tamen integro, aut ex prava consue-
tudine, quæ ultra decem vices per integrum
annum intelligatur, supradictis diebus festis
missam non audierit: Si quidem culpa pa-
tens, & cum aliorum scandalô fuerit, nec ip-
so quidem Paschali tempore confessarius ab-
solutionis beneficium sine publica pœnitentia
impertiatur: si vero latens fuerit, non nisi
gauiter obiurgatum, atque acri pœnitentia
mulctatum dimittat. Clericus vero, qui cum
choro debeat interesse, & Ecclesiæ inseruire,
non nisi publicè notari potest; in interiori
foro, & grauius obiurgetur, & acrius pro-
con-

In laicos die-
bus festis mis-
sam non au-
dientes

Pœna clero-
rum similiter
dielus festis
missam non
audientium

Confessarij prudentia corripiatur. In exteriōri vero, præter poenas super Clericis ad Diuina Officia non concurrentibus infictas, & alias etiam eo grauiores, quo detestabilius in ipso est culpa, nostro vel Vicariorum nostrorum arbitrio se noscat soluturum.

Decretū. 6.
a Syn. Botun.
in can de mis.
Syn. Catin de
anno 1626.
fest. i.c.s. de-
cre. s.

COnfessarij Demum, & Parochi , hi quidem dum festis diebus Populum alloquuntur , illi verò secretis , & efficacioribus monitionibus in Sacramento poenitentiæ, studeant prauam illam consuetudinem modis omnibus tollere, qua parentes filias suas nubiles festis diebus Ecclesiæ ad missæ sacram audiendum adire non permittunt . Doceant sine mortali culpa eis non licere in Ecclesiasticis præceptis dispensare, aut eis contrauenire . Hortentur, moneant, & præcipiant, si- cut, & nos hortamur , monemus , & præcipimus, vt Ecclesiasticis mandatis obtemperantes, easdem filias suas , ei qui est virginum sponsus , in cuius manu sunt ^b fortæ nostræ , diebus festis præsentare non negligant, ab ipso, si id prompto animo præstiterint, filiabus suis , vel felicem in nuptijs exitum , vel firmum in sancta virginitate propositum absq; dubio impetraturi.

b Psalm. 30

Decretū. 7

c Psalm. 54

MVieres etiam , quæ viduatæ viris, vel filijs orbatæ menses integros defunctos suos lugentes, domi degunt, nec diebus festis ad missæ sacram audiendum Ecclesiæ adeentes, paternè hortentur Parochi, vt c co gitatus suos in Domino iacent, lugere desi-

G 2 nant

Hortandi pa-
rentes , vi-
filias suas nubi-
les diebus fe-
stis ad missam
audiendam
Ecclesiæ adi-
re permittant

De mulieri-
bus simili ter-
hortandis re-
propter pro-
pinchorum,
vel virorum
obitum, mis-
sa factum
diebus festis
audire inter-
mittant.

nant, ac D^emini voluntati studeant se se conformare. Immo Ecclesias adeuntes, suorum defunctorum animas Christiano more diuinæ pietati commendent. Illas vero, quæ paternam hanc monitionem respuerint, & diebus festis missæ sacrum auditæ contemperint, moneant, ultra mortalis peccati reatum, grauioribus etiam pœnis, nostro vel Vicariorum nostrorum arbitrio subijciendas.

D E I E I U N I O R U M O B S E R- uatione.

C A P V T O C T A V V M .

a a. Cor. 5.

b Iacob. 7.

c Iacob. 4.

d Galat. 4.

e Rom. 6.

f Sap. 9.

g s. Leo ser. 7.
uic. ieiun. 10.
meus.

Ita hęc qua dum in hoc ^a cor pore sumus à Domino pere grinamur verè ^b militia, & tentatio est super Terram. ^c Bella enim, & lites in nobis sunt assidue ex concupiscentijs nostris, quæ militant in membris nostris, ^d & spiritu aduersus carnem concupiscente, ipsa etiam caro vicissim aduersus spiritum concupiscit: ^e lex siquidem est in membris nostris legi mentis repugnans, & ratione meliora videntes ad quæ assurgamus, sensu tamen deteriora sequimur, & ad ipsa deprimimur; ^f corpus nāque, hoc quod corrumpitur ita aggrauat animam, ut nisi spirituali & muniatur auxilio, virtutumque operibus

Vita præsens
peregrinatio
et, & militia

Bellum vero
intrinsecum
maxime est
in membris
ipsis ex concupiscentijs,
quæ sunt in nobis.

In hac autem
nisi spirituali
desuper muniamur auxi-

ribus communitus carnis petulantiam nitatur retundere, cogatur anima, & ipsa carnali desiderio corrupta, membrorum legibus subiacere, vitiorumque omnium multitudini deseruire; ^a His ergo malis, atque alijs omnibus destruendis habet acies Christiana potentes munitiones, atque arma victoria; vt non solum luxuriam Castitas, humilitas arrogantium, mansuetudo iram, & largitas avaritiam; sed quicquid. ^b superbia ambit, quicquid avaritia sit, quicquid ira molitur, & luxuria concupiscit, solius Ieiunij virtute frangatur, solius continentiae robore supereretur: ^c Hæc enim sicuti non solum perfecta virtus est, sed cæterarum etiam fundamentum, ^d arx Dei, & Castrum Christi, sanctitatisque trophaeum; ita vitiorum omnium est destructio peccatorum demolitio, ^e mors culpæ, & excidium delictorum. ^f Cuius ideo obseruanta doctrina Sancti Spiritus, & ^g Apostolica traditione per totius anni circulum in Ecclesia, est distributa, vt lex abstinentiæ omnibus sit adscripta Temporibus; quo Christi fideles intelligent, præcipuum hoc Christianæ militiæ præsidium, ad deuincenda vitia, passiones edomandas, carnemque rebellem spiritui subiiciendam, omni sibi anni tempore assumentum. ^h Nec minus sapientissimo Consilio redemptiōis nostræ sanctorumque solemnis præcipua Patrum sanxit ⁱ auctoritas votiuā præmittenda Ieiunia, vt discant fideles; non secus Temporalia hæc festa, quo priores

^a D. Leo. ibi.
dem.

^b Idem ser. 2.
de eodem.

^c D. Hiero. ad
Demetriadē.
^d Petr. Ruae.
in ser. de iei.

^e S. Leo vbi
supra ser. 8.
^f S. Amb. de
Eli. & ieiun.
^g S. Leo ser. 3
vbi supra.
^h In Canon.
Apost. can. 63

ⁱ S. Leo ser. 7.
vnde supra.

¹ S. Bern. ser.
in vigil. S. An
drex.

lio, viatores,
nequaquam
est posse
mus.

Christiano-
rum vero ar-
ma in hoc
bello virte-
tessunt.

Inter quas
continentia
maximū, ac
præcipuum
robur, & præ
sidium affectus

Continentia
aliarum vir-
tutum funda-
mentum.
Eius virilitas,

Quare per to-
tius anni cir-
culum fit di-
stributa.

Quare sancto-
rum, ac Redē-
ptionis no-
stre solēnijs
ieiunia præ-
mittantur.

riores in eam celebrationem inueniamur, in-
edia, & ieunis; quam æterna illa, afflictionis
bus, & tribulationibus præuenienda sole-
nia: ^a per multas enim tribulationes oportet
nos introire in Regnum Dei; Nec nisi qui
compatitur conglorificabitur. Solemnitatis
ergo magnæ, & æterni illius sabbathi, quod
præstolamus, vigilia quædam est præsens pœ-
nitentia temporis. Quod, ut Ieiuniorum præ-
cipue sacris diebus deuotius, ac Religiosius
à nostris subditis obseruetur; Hæc quæ se-
quntur decreta proponimus.

Decretū. 1

^a Conc. apud
Compen. c. 1.
^c pronunciā-
dum de con-
tect. dist. 3.
^d c. ex parte,
& c. collatum
de obseru. ie-
jun. & c. quad-
ragesima. de
coniec. dist. 3

Dominicis diebus infra missarum solemnia denuntientur à Parochis iuxta facros. Canones occurrentia ieiunia per eosdem statuta. Admoneantur etiam fideles quando solemnitatis feria secunda occurreris, præcedenti sabbatho ieiunium est obseruandum. Instruantur item ieiunium sanctificandum esse, quod tunc digne sit, cum adiunctis bonis alijs dignam Deo Carnis abstinentiam ostendimus, pias preces & eleemosinas ieiunio copulando, & à vitijs abstinendo; vt qui se affligendo carnem ab alimentis abstinent, sectando iustitiam à culpa ieunent; Neque enim fructuose corpori esca subtrahitur, nisi mens ab iniquitate reuocetur.

Decretū. 2

^f Conc. Trid.
scilicet de de-
letu a bona
c. quadragesim-
ma. de confe-
dist. 5. Syno-
ysi. 6. can. 56.

Doceant etiam Parochis à quibus cibis, feria sexta, & sabbato, & à quibus sit abstinendum ieiuniorum, & Quadragesimæ diebus. Quibus præcipue, rebus diuinis fideles vacare moneant, & aliquid ad Christianæ

Ieiunia popu-
lo per Paro-
chos sunt de-
nunciāda Do-
minicis die-
bus infra mis-
sarum sole-
nia.

Doceant etiā
Parochi quo-
modo sit ob-
seruandum
& sanctificā-
dum ieiuniū.

De essentia,
& conditioni-
bus ieiuniū
populo per
Parochos pro-
ponendis.

S. Pater Bene
dict. in Reg.
c. 49.

a Con. Auen.
in c. de obse.
icien.

seruitutis solitum pensum addentes, omnes pariter aliorum temporum negligentias diluere. Simul etiam, a leunij conditionibus enucleatis, plerosque ab errore liberent, qui putant illud non violari, si hora definita preueniatur, aut etiam si bis more consueto comedatur.

Decretū. 3

Quod si quis leuniorum; aut Quadragesimæ tempore ea detineatur infirmitate, ut sine valetudinis periculo ecclesiæ præcepto, nequeat satisfacere; contra eiusdem Ecclesiæ præceptum, & sacros Canones, leunium frangere nullatenus præsumat, absque vtriusque Medici, tum spiritualis, proprij nempè Parochi, tum corporalis licentia, in scriptis, & à nobis, vel Vicarijs nostris respectiuè subscribēda, iuxta ea quæ in alijs Synodis, sunt statuta; sub poena excommunicationis, & decem aureorum, quoties contra prædicta quis deliquerit, locis pijs, & religiosis nostro arbitrio applicandorum. Medicos vero, præcipue corporales, monemus nè propriæ salutis sint immores, dum multoties nimia facilitate cuiuspiam male affectam valetudinem affirman tes, propriam animam in æternæ salutis discrimen adducunt.

Decretū. 4
d syn. Calin.
de anno 1592
fess. i. c. 9. de-
cet. 2.

Demum, ut omnis contraueniendi reme ueatur occasio; prohibemus sub poenis grauissimis nostro arbitrio, ne in locis nobis subiectis, carnes & alia ab Ecclesia prohibita cibaria, leuniorum & sacræ Qua-

Quod nullus
leunium fiā
gere audeat,
veritos cibos
comedendo,
sine vtriusq;
Medici, tum
corporalis,
tum spiritua
lis licentia.

Poena contra
uenientiam.

Medici mo-
nentur ne fa-
cile cuiuspiā
male affectā
valetudinem
affirment.

Quadragesi-
ma tempore
carnes abiq;
licentia nos-
vendenda.

dragēsimæ tempore pro infirmis vendantur
pisi in locis & à personis à nostris Vicarijs
in partibus respectiuè deputandis , nec
alijs , quam ijs qui facultatem in
scriptis à nobis , vel Vicarijs
nostris , vt supra habi-
tam , exhibue-
rint.

N

SYNODI DIOECESANAE
SACRI MONASTERII
CAVENSIS

SESSIO SECUNDA.

Celebrata

In Ecclesia Cathedrali eiusdem Sacri
Monasterij die Decimo septimo
Mensis Decembris. Anno
Domini. MDCXXVIII.
à Prandio.

DE SACRAMENTIS IN
Genere.

C A P V T P R I M V M.

Audationem ^a Domini lo-
quātur ora nostra, & ^b no-
men sanctum eius anima
nostra, ac spiritus, caro, &
lingua benedicant, quia
in ^c humilitate nostra me-
mor fuit nostri Domi nus
& ^d benedixit nobis, ^e quia fecit nobiscum
misericordiam suam, ^f quam etiam ut mira-
bilem faceret, in eos munera sua contulit, in
quibus meritorum suffragia non inuenit.

H Verè

^a S. Leo fer. 1.
in anniuers.
suz assump.
^b Psalm. 144.

^c Psalm. 135.

^d Psalm. 113.
^e Iob. 8.
^f S. Leo vbi
supra

^a Psalm. 144.^b Ephes. 2.^c 1. Petri. 1.^d Rom. 8-^e Rom. 5.^f Ad Tit. 3.^g D. Chrysostom. 84. in Ioan.^h D. Augustin.

10. tract. 120.

D. Tho. 3. p. q.

62. ar. 1.

i Conc. Trid.

scil. 7. in proc.

1 Decr. lug. 4

in Con. Flor.

Cathe-Rom.

denecessiu.

& utilitate

sacram.

^m Esa. 12.ⁿ 4. Reg. 5.º Hebr. 9.^p Prou. 9. D.

Cypr. epif. 63

D. Aug. 17. de

Ciu. Dei c. 20

^q Ephes. 2.

Verè ^a miserationes eius super omnia opera eius; ^b natura enim iræ filios in ^c spem viuam regenerans ^d hæredes suos, Christi verò cohæredes efficit, vt vbi abundauit ^e delictum ibi gratia superabundet: Quam ^f effudit olim in nobis abunde, & quotidie è proprio latere in Cruce confosso, tanquam ab inexhausto misericordiarum fonte, non cesat effundere. Inde ^g ortum habent sacra mysteria, inde dona cœlestia profluunt, inde peccatorum remissio, impiorum iustificatio, Inde ^h instrumenta gratiarum, sacramenta nempe sacrosancta, per quæ omnis vera iustitia incipit, vel cæpta augetur, vel ammisfa reparatur; quibus ⁱ renascimur in Christo, in eo roboramur, & viuimus, ad eundem resurgimus, in eodem spiritualiter & si expeditat, corporaliter conualescimus, ipsi in regale sacerdotium consecramur, ipsi demum crescimus, & multiplicamus. ^j Hæ sunt aquæquæ in gaudio hauriuntur de fontibus Saluatoris, quibus Ecclesiæ hortus irrigatus, & animarum regeneratione, tanquam nouellis plantationibus fæcundatur, & earundem, si extingue fuerint, rediuiuo vigore florescit. Hæ sunt; ^k septem syri illius Nahamā lotiones illi ^l n. abluti fideles ^m sanctificantur, non iā ad emundationē carnis; sed conscientiæ, & spiritus; sunt etiam. ⁿ septem illæ columnæ, quas diuina sapientia excidit, vt super eas Ecclesiæ suæ ^o Domum in habitaculum Sanctum Dei in Spiritu Sancto ædifica-

Sacramento-
rum effectusSacramento-
rum figura

a Sua. in 3.
par tom 3. in
procem.

ret . Admirandum & planè Diu. næ sapientiæ artificium, atque infinitè illius virtutis singulare inditum, quod res exteris specie caducas, atque labantes, firmum aeterni ædificij fundamētum effecerit; & sub signis ex corporis elementis concretis, quibus nihil diuinus, nihilque sublimius, quam cæteris inesse videtur; passiconis tamen ipsius infinita merita, spiritualem omnem hominis salutem, &c cælestia mysteria voluerit contineri. Ad quorum dispensationem sacerdotes ministros constat esse constitutos, dicente Apostolo ^b sic nos existimet homo, ut ministros Christi, & dispensatores mysteriorum Dei. ^c Videant ergo tantarum opum dispensatores quanta illis cura adhibenda sit, ut in tanta cælestis ærarij dispensatione fideles inueniantur. Attendant, & considerent sibi tradita diuina Mysteria, vtque tanto muneri satisfacere possint, quæ olim per Sanctos Patres, & Sacros Canones circa Sacramentorum administrationem, & nouissime per Concil. Trident. sunt disposita, & infra etiam per nos statuta impensiori cura, & diligentia studeant obseruare.

Sacra menta singulare in ditum sunt Diuina sapientiæ, & virtutis.

b 1.Cor. 4-

e Syn. Botoni.
in defini. sacra-
cram.

Sacerdotes sunt faciame torum mini stri.

Quanta eis cura in corum dein adminis tratione si adhibenda.

Decretū. I.
d Catechis.
Rom. de ne-
cessitate num. &
utilit. sacra.
e Syn. Auen.
in c. de sacra.
in cōl. Syno.
Colo. de an-
no 1536- tit.
de administ.
sacram. Syn.
August. de ad-

IN primis ergo, ut Christi fideles eo maiori & pietati omnes animi sui vires ad laudandam, & prædicandam Dei erga nos singularem beneficentiam conuertant, quo plura salutis, ac beatæ vitæ adiumenta illis diuinitus paraæ esse intellexerint; & atque ut sacramenta ipsa maiori cum religione,

De sacra men torum vi, & efficacia po-
pulo a Faro-
cho propone-
dis, eodemq;
ad corum fre-
quentiam ex-
cirando.

^{a min. sacra. c.}
^{b 15. Con. Tri.}
^{c fess. 24 de re-}
^{d for. c. 7.}

^{a Catechis.}
^{b Rom. de mi-}
^{c nistr. sacra me.}

Decretū. 2

^{b Psalm. 49.}

^{a Catechism.}
^{b Rom. vbi su-}
^{c pra.}
^{d Esa. 66. Le-}
^{e uit. 22. Exod.}
^{f 19.}

^{a D. Dionis. c.}
^{b 1. de Eccles.}
^{c Hierarch. &}
^{d Epif. 8. ad De-}
^{e mophilum.}
^{f Syn. Botuni.}
^{g in can. gene-}
^{ral. de sacra.}
^{h Syn. Cafin.}
^{i de anno 1592}
^{j fess. 2. c. 1. ce-}
^{k cret. 3.}

& animi pie late suscipiantur. Studeat Parochus eorum vim, effectum, & usum iuxta formam in Catechismo Romano prescriptam, ante ipsorum ad ministrationem, profusipientium captu, quoties commodum fuerit, explanare; Moneat etiam, & horretur eosdem, ut sacramentorum salubres effectus considerantes, pure deuotè, & frequenter ad ea recipienda accedant; atque ita se ad pietatem exerceant, ut ex eorum digna & frequenti perceptione, & usu, uberiori rem in dies gratiam, adiuuante Deo, consequantur.

MEminerint item Parochi, quod peccatori, ut est apud Prophetam dixit Deus; ^b Quare tu enarras iustias meas, & assumis testamentum meum per os tuum, tu vero odisti disciplinam? ^c Quod si homini peccatis contaminato, diuina eloquia assumeret, immo nec ea licet ore proferre; ^d quantum ab eo scelus concipi existimandum erit, qui multorum sibi scelerum conscius, sacramen tamen mysteria polluto ore confidere, in foedas manus assumere, contrectare, atque alijs porrigere, & ministrare non veretur? ^e Nefas est pura tangi ab impuris, & sancta à profanis: Et ideo nullus sacerdos mortalis peccati conscientia grauatus, sacramenta dispensare, aut ministrare audeat, nisi prius coram Deo contritus, & alteri sacerdoti confessus. Peccata quorum sibi conscius fuerit, ne coelestes aditus alijs referans, Beatitudinis sibi ipsi

De conscientia
puritate,
qua in sacra-
mentorum mi-
nistris exigi-
tur.

Nefas est pu-
ra tangi ab
impuris, & sa-
cta a propheta

Poenitentia
sacramentū,
si necessitas
ad it, aut sal-
tem si illud

ipſi foreſ turpiter occcludat. Quod ſi forte vrgenti neceſſitate, aut confeſſarij inopia impediatur, quo minus præuenire mysterium confeſſione poſſit, contritione præmiſſa, ad reveratiam tanti Sacramenti, re tota peracta, confeſſionem nullatenus differat.

Decretū. 3

In ter ea autem ſcelera, quæ Christi Sacerdotem maximè polluunt, ac tantorum Sacramentorum ministerio indignum redunt,^a nullum eſt execrabilius, quam eorum Sacerdotum, qui viſque ad sacramentorum ipſorum contemptum, & iniuriam irrumpentes, quæ^b gratis accepta gratis etiam dare deberent; ſine tamen numerata pecunia, ac niſi quæſtu, ac præmijs dare detrefant. Quorum nequissimæ cupiditatib^c, SS. Patribus, & Concilijs omnibus inuiſæ, ac damnatæ, occurrere volentes. Omnibus nobis ſubiectis Archipresbyteris Parochis, ſeu quiibuslibet Sacramentorum ministris, ſub Sanctæ Obedientiæ præcepto interdicimus, ac prohibemus nequid pro Sacramentorum, ſeu Sacramentalium quorumlibet administratione pacificantur per ſe, vel interpoſitam perfonam, aut quaſi debitum^d exiſtant, vel recipiant; ijs tantum contenti, quæ conſuetudine rationabili rationabiliter introducta, & haſtenus obſeruata Sacerdotalibus Iuribus debentur.

Quæ vero ultra ea ſponte hac occaſione oblata fuerint à fidelibus, ſicuti recipi non interdicimus, ita quaſi non debita religioſo, ac verè Sacerdotali animo reiſcenda ſua-

non poſſit, &
tritionis a-
etus sacramē-
torum admi-
nistratione p-
mittendu.

De omni tue
pis lucri fu-
ſpitione, &
avaritiae labi
in sacramen-
torum mini-
ſtratione vi-
tanda.

^a Syn. Mogu.
de anno 1549
c. 92.

^b Math. 10.

^c Con. Tole.
11. c. 8. relat.
1. q. 1. c. quic-
quid inuiſibi-
lis, Syno. Mo-
gu. vbi ſupr.
Syn. Auguſte.

^d 21. Syn. Se-
non. in decr.
mot. c. 2. Syn.
Auen. in c. de
Sacram. in co-
mun.

In virtute ſæ-
tæ obedientiæ
interdicū-
tur conuen-
tiones, & pa-
cta quæcum-
que pro fa-
cramentaliſſ
quorumlibet
administra-
tionē.

^a Syn. vniue.
6. cap. 12. Sy-
nod. Oxonie.
c. 26.

^e Syn. Botun.
vbi ſupra.

da studemus; si quis autem contra prædicta,
quoquomodo agere præsumperit, præter
grauissimi peccati reatum, juris etiam, & ab
trij grauissimas poenas se nouerit soluturum.

Decretū. 4

a Habr. 9.

b Psalm. 25.

**b Syn. Botun
vbi supra-**

EMunda ergo conscientia ab operibus
mortuis, ac ^a lotis inter Innocentes ma-
nibus, non prætermittat sacerdos eaque tum
intrinsecè, & essentialiter ad Sacramen-
tum constitutionem, tum extrinsecè ex Ec-
clesiae præscripto, aut pio vsu ad eorundem
administrationem exigunt. Sacra mento-
rum ^b formas exactè calleat, quibus nihil adi-
mat, nihil addat. In reliquis tum verbis,
tum actionibus, ac cæremonijs, nihil noui
admittat, sed in omnibus, & per omnia reti-
neat, & exactissimè exequatur simplicem, &
antiquissimum ritum S. R. E. in Rituali Ro-
mano descriptum; quod ideo in vnaquaque
Parochiali Ecclesia adesse volumus & præ-
cipimus, atque illius diligenti, & assiduo stu-
dio Parochos, & Sacerdotes Omnes incum-
bere.

Decretū. 5.

c Syno. S. M.

Cause. M.S. de

anno 1614.

sess. 1. c. 2.

**d Cap. non o-
portet de cō-
fess. dist. 1.**

**e Syn. Nucer.
in c. de admi-
str. Sac. ame.
Syn. Auenio.
in c. de Sa-
cram. in cōl.**

SOla Sacramēti Eucharistiae forma secreto
pferatur, aliorū verò ita pferatur, vt ver-
ba saltē, ab ijs audiri possint, quibus ipsa sacra
mēta ministrātur; q̄ excepto grauioris infirmi-
tatis casu, iuxta ea q̄ in alia ^c Synodo sunt sta-
tuta, nisi de nostra, vel Vicariorū nostrorū li-
centia, extra ^d Ecclesiam exhiberi interdic-
imus. Quisque, etiam Sacerdos quodlibet
Sacramentum administraturus, præcipue in
Ecclesia, Sacras vestes induat, superpelliceū
scili-

De exactè ob-
seruandis nō
foli mījs, q̄
intrinsecè, &
essentialiter
ad sacramen-
torum consti-
tutionem,
sed ijs etiam,
qua extrain-
secè ex ecclē-
sia præscrip-
to, & vsu exi-
guntur.

Ideo in vna-
quaque Paro-
chiali Eccle-
sia adsit Ri-
tualē Romā-
num.

Sacramenta
extra ecclē-
siā non mi-
nistranda.
Sacerdos sa-
cramenta in
Ecclesia præ-
cipue mini-
straturis su-
perpelliceū,
& itolam in-
duar -

scilicet, & Orarium, & in omnibus demum
ita se habeat, ut ultius, & tota actio, eos qui
adsum ad deuotonem, ac pietatem apta si
excitare.

Decretū. 6.
a yao. 5. vi.
Cauc. M. S. de
anno 1614.
test. i. c. 2.

b Alia. Syno.
de anno 1603
in c. de sacra.

SAcramentorum administrandorum & cu-
ra Archipresbyterorum in primis sit, ac
Parochorum, tum etiam, iuxta dioecesis no-
stræ usum, aliorum sacerdotum, prout per
hebdomadam ab Archipresbyteris ipsis fue-
rint distributi. Nolumus tñ Sacerdotes oës
huic ministerio exhiberi, sed peritos tantum,
& idoneos, atque ad illud specialiter à nobis
prævio rigoroso examine approbatos, & de-
putatos. Qui sic^b deputari, in aliena hebdo-
mada nullatenus, sine Archipresbyterorum
licentia, se ingerant, quorum etiam iuribus
nihil ex hoc præiudicari debere intendimus
& præsenti decreto declaramus: Sacerdotes
omnes, quorum munus erit Sacraenta mi-
nistrare, serius admontentes, quod si in eo-
rundem administratione negligentiores fue-
rint, aut certè eorum culpa, vel iniuria fide-
lem quempiam sine sacramentis ex hac vita
decedere contigerit, præter peccati mortalis
labem grauissimam, severissimam etiam poe-
nam nostro, vel Vicariorum nostrorum arbitrio
erunt subituri.

Decretū. 7
c Conc. Trid.
fsl. 12. cap. 4.
Cathec. Ro.
in c. de Sac.
in genere.

SAncta non solum sanctè tractari, ac mi-
nistrari, sed suscipi etiam maximè de-
cet. Non minus ergo in ministrante, quam
in suscipiente pietatem, puritatem, exter-
numque cultum exigunt sacramenta; Quo-
circa

Sacramento-
rum admini-
strandorum
cura Parochis
rum etiam
hebdomada-
rijs prævio ex
amine ad id
minus proba-
tis, comitatis
titur,

De extrinse-
co cultu tum
etiam intrin-
seco ab ijs
adhibendo,
qui sacramen-
ta sunt suæ
pundi.

circa monen*gi*, & hortandi sunt fideles, vt illa suscep*turi*, non solum conscientiæ munditiem animique debitum candorem affe*rant*, sed & exteriori etiam corporis habitu, ac gestu, humilitatem, ac reuerentiam præferant. Cuicunque ergo indecore, & irreuerenter accedenti, sacramenta ministrari interdicimus. Aequum est enim, vt qui Christi Sacramenta extrinsecus debito ritu non veneratur, intrinsecus etiam & in anima eorundem fructu priuetur.

DE SACRAMENTO Baptismi.

CAPVT SECUNDVM.

Aelestis Regni hereditatem. quisquis adire cupit, ^b necesse est, vt ab eo statu in quo natus est filius primi Adæ, transferatur, in statum gratiæ, & adoptionis filiorum Dei, per secundum Adam Iesum Christum Saluatorem nostrum. Fit autem translatio ista primo per Baptismi Sacramentum, quo ^c abrenuntiantes Sathanæ, & pompis eius, cum Christo ^d foedera iungimus eiusque militiæ nomina damus. Quamobrem Sacramentum hoc iure dicitur esse iustificationis nostræ exterius, & visibile principium, ^f sanctissimorum mandatorum exordium, ^g Religionis Christianæ primum signa-

^b Con. Trid.
^c ff. 6. c. 4.

^a Con. Turense, c. 18.

^d Chrysost. homil. 21. ad pop. Anthiochen.

^e Hofius in conf. Polon. c. 53.

^f Dion. de eccl. Hierarch.

c. 2.

^g Syn. Botun. in can. de sacra baptif.

Per Baptismi sacramentum transfertur homo in statum gratiæ, & adoptionis filiorum Dei

^a Greg. Nazi.
orat. in sacru
bapt.

^b Apoc. 21.

^c Cypri. 1 b. 2
epit. 2. Opta
tus 1 b. 3. ad
Sacerd. epit.

^d Rom. 6. act.

^e Con. Ancri

a. c. 12. Cat

thagia. 4 c. 1.

Floridium

in decr. Eng.

Tilde. foli. 5.

Chrisio. hō.

4 ad Neophy

Ambri. 1. de

sacram. c. 4. &

lib. 2. c. 4. &

lib. 5. in Luc.

Prop. lib. 1.

de voc. Gent.

c. 5. Augu. in

Enchir. c. 43

& 64. de pec

mer. & rem.

lib. 1. c. 9. & 24

lib. 2. g. 7. &

alibi Damas.

lib. 4. fid. or

tot. c. 10. D.

Tho. 3. p. q. 69

art. 1

e Catech. if.

Rom. de fru

etu. Sacra. Ba

pul.

fad Tit. 3

g Colof. 3

h 2. Petr. 1

i 1. 10. 3

1 Rom. 6

Signaculum, & vinculorum solutio, & Clavis Regni illius, in quo nihil introbit ^b coinqui- natum, & immundum; quod non modo mors criminum, verum etiam vita vocatur virtutum. Neque enim solum Baptismatis Sacramento, ab iniquitatibus omnibus ^d abluti, & peccatorum sepulta vetustate, efficimur in Christo noua creatura, nouum figuratum; verum omne gratiarum genus nobis infunditur, & anima fidelis eximijs bonis; & munieribus decoratur. Ita siquidem regenerationis, & renouationis lauacio, f Spiritus Sanctus, per Iesum Christum Salvatorem nostrum abunde in nos effunditur; ut & veteri homine cum suis actibus expoliato, Diuinæ naturæ ^b consortes effecti, filij Dei: no minemur, & simus. Monendi sunt ergo fideles, vt magni huius sacramenti virtutem, & effectus sedulo cogitantes, tantam sibi in illo collatam dignitatem diligenter studeant conseruare; memoresque qua se sponsione Deo semel dicauerint, eiusque futuros esse spoponderint, tales se vita, & moribus præbere satragant, quales ipsa Christiani nominis dignitas exigit, & professio pollicetur; quo sic conseptuli iam cum Christo per baptismum in morte, quomodo Christus surrexit a mortuis per gloriam Patris, ita & ipsi in nouitate vitæ ambulantes, ad eandem gloriam resurgere valeant, & peruenire. Circa huius autem Sacramenti administrationem, Sanctorum Patrum Sacrorumque Conciliorum,

Baptismi sa
cramentum
Clavis est Re
gni caelesti

Quo non so
lum omnis i
niquitas tol
litur, sed etia
anima fidelis
eximijs bonis
& munieribus
decoratur

decretis inhærentes, hæc quæ sequuntur seruanda disponimus.

Decretū. 1.

a D. Aug. cō.
ep. Parmen.
lib. 2 c 15. D.
Cleme. 1 b. 3
Concl. Apost.
c. 11. Tert. in
Prolog. libri
rum de Spiri
tu Sancto
b c. in necessi
tate, d. conse
cr. dist. 4. cap.
Diaconos p
riam. dist. 93
c. conilas vbi
supra
e c. super qui
bus 3 o. q. 3.
decretū Eug.
4. in con. Flo.
D. Tho. 3. p. q.
67. art. 4
d c. super qui
bus vbi supra

Decretū. 2.

e Decr. Eug. 4
vbi supra. c. à
quodam, & c.
Romanus. de
consecr. diū.
4. D. Aug. cō.
Cresco. lib. 3
c. 6. & in lo:
tract. 5. & 6
D. Tho. 3. p. q.
67: art. 5
f c. in quad
de celeb. mis.
Con. Lat. in c.
firmiter. de
sunt. Trin. &
Fid. Cathol.
Fior. sub Eu
ge. in decr. de
bapt. Trident.
fessi 7. Can. 2.
de bapt. D. Au
gusti. de pecc.
incr. & remis.
lib. 1-c. 20. &
lib. 6. de bapt.
c. 12.

Et si baptizandi munus proprium Sa
cerdotalis Officij sit ministerium, ,
quia tamen infantibus propter ætatis imbe
cillitatem infinita pœnæ vitæ pericula impen
dent, iure ^b permisum est ut quisque, siue
vir, siue mulier ^c necessitate urgente baptiza
re possit; immò eadem urgente licet ipsi quo
que Patri, ^d & matri in aqua pura, & simplici
proprium infantulum baptizare. Quo casu
nec mulier præsente viro, nisi forte baptismi
formam melius illa teneat, nec vir præsen
te Clerico, nec Clericus superiore, aut Sa
cerdote præsente, sacramentum hoc audeat
ministrare.

CVm ergo e vnuquisque in Ecclesiæ fi
de ministrans possit esse in necessitatibus
casu legitimus huius Sacramenti dispensa
tor. Parochi munus erit dum diebus festis in
Doctrina Christiana Populum erudit, siue
etiam sumpta occasione frequentioris popu
li, ad alicuius infantis baptismum, concurren
tis, fideles omnes doceat, huius sacra
menti materiam, esse s aquam puram, simplicem,
& naturalem, nullo modo artificiosam; in
cuius aspersione, siue infusione, adiungen
dam esse formam, Sacra nempè illa verba:
Ego tè Baptizo, In nomine Patris, & Filij,
& Spiritus Sancti; quæ forma ita coniungen
da est ipsi materiæ, vt neque ante, neque post
ablutionem, sed in ipsa ablutione, vel asper
sione

D'e eo quod
laici etiam,
de Mulieres
in necessita
tis articulo
sacrameti hu
ius ministri
eile pollunt

De materia,
& forma hu
ius factamen

a Ritu. Rom.
in c. de bapt.

b Decr. Eug. 4
in Con. Flor.
Tride. sess. 7.
cian. 11. D.
Tho. 3. p. q. 64
art. 8. & ibi
Suar.

Decretū. 3.
q. Con. Auen.
de sacr. bapt.

fione verba ipsa proferantur, eodemque tempore peragatur utrumque munus, & manus, & linguæ. Tum etiam addat, eas debere esse baptismum præbentis intentio nem, ut id agere velit, quod Ecclesia Catho lica in ea Sacra functione facere intendit.

IN quibus omnibus instruantur præcipue Obstetrics, quæ cum frequentissime in necessitatibus baptizandi munus obire soleant, Ideo diligentissimè volumus illas per Vicarios nostros in partibus, post huius Sanctæ Synodi promulgationem, circa supra dicta examinari; nullamque ex ipsis in posterum, sub excommunicationis latæ sententiæ poena, obstetricandi munus exercere absque facultate in scriptis gratis per R.R. Vicarios respectiue concedenda. Quæ etiam de eo sunt instruendæ, quod si infant, antequam est materna alio totus egrediatur, mortis periculum immineat, in ea parte quam emiserit, ei sacramentum est exhibendum; ita ut si caput emiserit, in eo aqua fundatur, nec, si postea super vixerit, iterum erit baptizandus; quod si aliam corporis partem emiserit, in ea baptizetur iterum postea, sub conditione baptizandus.

Decretū. 4.

e Syn. Mogu.
de anno 1549
c. 15. Hil. de
fem. c. 33. Bot.
in Cancenibus
de sacr. bapt.

Domi autem mortis periculo imminentie Baptizatum infantem, statim ac cœ valuerit ad Ecclesiam deferri, & coram Parrocho sisti præcipimus; qui si diligentii inquisitione præmissa, infantem ritè baptizatum nouerit, Ecclesiasticas solemnitates adhi-

De obstetrici
bus circa hu
ius sacramenti
matem, &
fotim ex
mandis

Præcipitur
ijs dæ sub ex
communica
tionis latæ se
tentia pæna,
ne suam artē
exercere au
deant nisi ha
bita defuper
in scriptis li
centia, & fa
cultate

De infatibus
Domini Bapti
zatis statim,
ac connalue
rint ad Eccle
siam deducen
dis

beat, & ritus alios vñctionum, & exorcismorum, iuxta antiquissimum Ecclesiæ morem, in Rituali Romano descriptum, omnino suppleat. Quod si Infantem, aut non ritè baptizatum compererit, aut de hoc aliqua aderit dubitatio, eo quod certus, vel certi testes desint, qui eum sine dubio baptizatum esse dicant; Si primum absolutè baptizetur; si secundum, ^b sub conditione, vt in Romano Rituali, ne fortè talis dubitatio, eum faciat Sancta illa purgatione, ac Sacramenti purificatione priuari.

^a Syn. vniue.
c. can. 64

^b Con. Carrh
s. c. 6. in c. pla-
cuit, dec. eccl.
dist. 4. Conc.
Vorinac. c. 70
Sua. 3. p. disp.
22. sect. 2

Decretū 5.

^c Syn. vniue. 6:
can. 59. Syno.
Colo, de an-
no 1516. tit.
de admin. fa-
ct. c. 7. & alia
de anno 1549
in cap. vbi, &
quibus bapti:
d. 19. Aug. de
peccati. meti.
& remiss. lib.
1. c. 25 de co-
fec. dist. 4: in
c. nulla
^e Catech. R. C.
in capite de
bapt:

^f Con. Auen:
in c. de sacra.
baptisi.

^g Syn. Nuc. in
c. de fact. ba-
ptism:

NVlo vero intercedente periculo, quos-
cunque in Ecclesia tantummodo,
per manus Parochi, vel hebdomadarij bapti-
zari volumus; Et ne tantæ necessitatis Sacra-
mentum prorogetur, neue parentum incuria
frustra Christus in eorum filijs laborauerit,
^d quibus nulla præter ipsius Christi baptismū
salus promittitur; In virtute sanctæ obedienti-
æ præcipimus, & sub excommunicationis
poena mandamus, nè parentes liberos suos
diutius q̄ necessitas postulet, baptismi gratia
carere patiātur, sed eos ad minus infrastrum
dierum spatium, ad Ecclesiam suam Paro-
chialem deferendos, & solemnibus cæremo-
nijs baptizandos curent. ^g In quo præcipue
cauti sint Parochi ne quid infantibus ad ba-
ptismum suscipiendum allatis annexum sit,
eius usus in superstitionibus esse possit, ne-
que diuinitus instituta fuerunt, ad beneficia
profanis manibus conuertantur. Quamob-
rem

Quod hoc sa-
cramentū ne
cessitate ce^{re}te
te in ecclesia
tantū ut ini-
nistrandum

Præcipit
Parétribus ne
floram filio-
rum Baptis-
ma ultra tres
dies differant

Cautio adhi-
benda à Paro-
chi, ne bapti-
zandis intan-
tibus aliqui in
perstitionem
sit annexum

^a Syn. Salern:
dec anno 1579
tit: 25: c: 16

rem ^a curandum pariter erit, ne sal exorcizatum, linteolum, aut aliud quicquam, quod ad sacram mysterium pertinuerit, quisquam domum ex Ecclesia deferre presumat.

Decretū. 6.
b Synod. S. M.
Cauensis de
anno 1603 in
c. de baptisi:
&c alia de au
no 1614. fess:
1 c:

c c. omnis Pre
sbyteri: de co
fecundis s

Fontem baptismalem, omni quo decet cul
tu, iuxta ea quæ in alijs ^b Synodis sunt
statuta, in decenti Parochialium dumtaxat
Ecclesiarum loco retineri, ac asseruari man-
damus. Isque si de nouo construendus sit, ex
integro lapide & marmoreo, si commode fieri
potest, sin autem ex meliori, qui haberi po-
terit, construatur: sicut etiam vndique clausus,
& cancellis ligneis circundatus, cooperime-
tum ligneum desuper habeat, quod à parte
anteriori aperiri, claudique possit, cum cla-
ui, quæ apud Archipresbyteros custodiatur;
Quorum ^a etiam cura, & munus sit, adverte-
re, ne ipso fonte rimas agente, aqua aliqua
ex parte diffluat, neve quid sordidi in eum
decidere possit; Quod ut accuratius fiat, di-
ligenter, saltem semel in hebdomada, inspi-
ci, & si quid immundi in eum deciderit, pur-
gari mandamus. In quo si negligentiores
fuerint, nostro, vel Vicariorum nostrorum
arbitrio grauiter punientur.

Decretū. 7.

ee Glos: c. in
Sabbathio de
o confec: ift 4

Seruetur in ipso aqua solemni benedictio-
ne, & Sacri Chrismatisunctione sanctifi-
cata; quam, aqua veteri in sacrarium refusa,
bis in anno, iuxta sacros ^a Canones, renouari
volumus, adhibitis sacris Cæremonijs in
Romano Missali præscriptis, semel nempe
in sabbatho sancto, & iterum in Vigilia Pen-
teco-

^a 1579. anno 2
admodum bona
anno 1603. R
ostiguo. 1614.

De fonte ba
ptismali

^a 1603. anno 2
admodum bona
anno 1614. R
ostiguo.

8. annos 1603

^a 1603. anno 2
admodum bona
anno 1614. R
ostiguo.

De ijs quæ in
ipso ad sacra-
menti viuum
sunt asseruan-
da, & de aqua
baptismali.

a Syn. Nuc. in
c. de facr. bap.
Ritual. Rom.
ad capite

ad secundum off.
Allegatio

b Con. Auen.
in c. de Aqua
baptismali

Decretū. 8.

c Ex Concil.
Carthag. 4. c.
36. Con. Var.
1. e. 3. Vorma.
o. 6. c.

tecostes. Quæ etiam si præter prædicta tempora deficere cæperit, aut sordescens fuerit renouanda; si primum simplex, aut naturalis alia aqua, donec satisfuerit, immiscetur; si secundum, Sacerdos Stola, & Cotta indutus, priuatim, & sine solemnni cantu, incipiens ab Antiphona, sicut ceruus nouam aquam, ut est in missali, benedicat. Seruetur item vasculum, siue coeleare ad effundendam in caput baptizandi aquam, quæ in eundem fontem^b reincidere non permittatur, sed vel recipiatur in sacrarium, vel in aliud vas, ex quo postea in sacrarium dimitatur; & demum ea omnia in illo seruentur, quæ iuxta Rituale Romanum Sacerdoti Sacramentum hoc administraturo, præsto esse debent.

Sacrum Chrisma, & Sacrum Cathecume norum Oleum de Baptismi usum, sacram etiam infirmorumunctionem, deinceps, non aliunde quam ex nostra Cathe drali Ecclesia Sanctissimæ Trinitatis in Sacro Cauensi Cænobio, non per quemcunque Ecclesiasticum, sed si qua necessitas Parochorum, aut Presbyterorum, vel Diaconorum occupatio sit, per Subdiaconorum, sicut Sanctorum reliquia deportari solent, ita cum omni reuerentia deferenda, suscipi volumus combustis simul cum bombice præcedentis anni Oleis, eorumque cineribus in sacrarium illatis. Ipsa vero sacrorum oleorum vascula stamnea sint, vel argentea, cum sua cuique inscri-

De facris e leis quotan nis ex nostra Cathedrali Ecclesia in sa cro monaste rio Cauensi suscipiendis, & veteribus comburēdis.

in scriptione, ne error facile valeat occurre-re; nec presumat Parochus, nisi necessitas cogat, contra Sacros ^a Canones, ultra an-num veteribus Oleis in Baptismi Sacramen-to vti.

a.c. si quis de
consec. dist. 4
b D. Dion. c. 2
& c. 7. de ec-
cl. Hier. Ter-
tii. lib. de ba-
pti. c. 18. Au-
gu. lib. 1. de
pec. mer. & re-
miss. c. 34. lu-
tinus q. 56.
D. Dh. 3. p. 9.
67. ar. 7 & ibi
Suar.
ec. nō plures
de consecra.
dist. 4 & c. q-
uis de cogn.
spir. in 6.
d. fest. 7. de
refor. matri.
c. 2.

e Idem ibidē
f c. virum au-
tem c. veniēs
de cogn. spi-
rit. & c. ne dū
eod. tit. in 6.
Con. Mogun.
sub Car. Mag.
c. 55.
g D. Aug. ser.
163 de temp.
in c. nos ante
de cōf. dist.
4. & ser. 116.
& 223. D. Dio-
niſ. & Tertii.
vbi supra Sy-
no. Remens.
sub Bened. 7.
c. 8. D. Tho. 3.
p. q. 67. art. 8.

Veritatisima ^b Ecclesiæ consuetudo est ad sacram, & salutarem ablutionem celebrandam, patrinos adhibere, qui olim susceptores, sponsores, seu fideiussores communi vocabulo à rerum diuinarum scriptoribus vocabantur. Hi autem iuxta Sacros ^c Canones, & ^d S. Concil. Trident. decreta, non sint plures, sed unus tantum siue vir, siue mulier, vel ad summum unus, & una; atque inter hos tantum, susceptores videlicet, & susceptum, huiusque parentes; nec non inter baptizantem, & baptizatum, eiusdemque patrem, & matrem, spiritualem cognationem, nuptiarum fædera prohibentem atque irritantem, ex eiusdem Concilij decreto, & Sacrorum Canonum ^e dispositione, consurgere doceat Parochus. Cuius etiam munus erit, susceptores suæ obligatiōnis, & officij commonere; & fideiussores nempe illos apud Deum existere pro ijs quos de facro fonte suscepserunt, ideoque teneri susceptos, cum ad intelligentiam venerint, sedulis adhortationibus inducere, ut profiteantur peragantque diuina, curare etiam diligenter, vt in ijs, quæ ad Christianæ vitæ institutionem spectant, tales se exhibeant, quales eos futuros esse solemnī cæremonia spopon-

De Patriis;
seu baptizan-
dorum suscep-
toribus.

De eorum
munere.

sponderunt, illosque in eiusdem Christianæ fidei rudimentis, ac præceptis instruere.

Decret. 10.
a Catech. Ro
ma. in c. de sa
cra. Baptis.

bonon licet
el 1. & c. non
monaci de co
fecit. dist. 4. Co
cil. Colon de
anno 1549. in
c. Quod non
liceat, &c.
e Syn. Calix.
de anno 159²
c. 1. decr. vi.
Botun. de Sa
cra. baptis. Sa
lern. de anno
1579. tit. 5. c.
d Con. Costa
tinop. 3. can.
& in additis,
7. Later. sub.
Alex-3. c. 71

Decret. 11.

e Syn Nucer.
in c. de sacra.
baptis. seler.
o vbi supra c. 7
Calix. dean.
no 1626. scff.
a.c.2. decr. 9

Quo^a circa sanætæ huius tutelæ admis
trationem illis solum committi
volumus, qui eam gerere fideliter,
& velint, & possint. Excludimus ergo ab hoc
munere, & per Parochos nullatenus ad illud
admitti debere mandamus, regulares omnes,
iuxta Sacros^b Canones, tum etiam interdictos,
cx communicatos, & infames, nefarios,
criminosos, meretrices, & publicos peccato
res; eos etiam qui in Paschate anni præce
denti, Sacraenta Pænitentia, & Eucharis
tia non suscepserunt; omnes denique, qui
orationem Dominicam, Salutationem An
gelicam, & decem decalogi præcepta, & ac fi
dei rudimenta ignorant, quique ad instruen
dum susceptum apti non fuerint.

Nimis indecens, & indignum est, sub
profanis impiorum, & Ethnicorum
hominum, seù etiam obscenis, & inaniis
Deorum nominibus Christianæ militiæ ad
scribi, & numerari, ac nominari quemquam
in Populo Dei. Quare grauius Parochis, &
hebdomadarijs interdicimus, ne cuiquam
baptizando, nisi eorum Sanctorum, & Ange
lorum nomina imponant, quos Sancta Ec
clesia veneratur, quorumue patrocinij prote
gi, & exemplis, ipsi fideles postea cum adole
uerint, ad pie vivendum valeant excitari.

Qui excludi
tur nec bapti
zandos de sa
cro fonte le
uare possint

Quo prophâ
no ethnicis
nomina ba
ptizandis nō
imponuntur

D E

DE SACRAMENTO Confirmationis.

CAPUT TERTIUM.

On ad. otiosam fidem ; sed ad periculosam luctam se vocatos huerint fideles , ab eo , qui dixit , non pacem se venisse mittere , sed gladium , quique ad eundem sibi comparandum , militibus suis , & pallium , & tunicam vendendam esse pronuntiavit . Quippe quibus , cum inter visibles , cum inter inuisibiles hostes , innumeraque salutis æternæ discrimina tota æcate gressuris , non leuis colluctatio futura erat aduersus carnem , & sanguinem , aduersus mundi Principes , & potestates , contra spiritualia requitiae in cælestibus . Sed vnde Christi militibus arma ad bellum , vnde virtus ad pugnam , vnde vires ad victoriam nisi ab eo ipso qui potens in prælio , virtute ex alto nos induit ? in cuius potentia confortamur , ut possimus stare aduersus insidiæ Diaboli , omniaque nequissimi hostis ignea tela extinguere ; Quos enim benignissimus Dominus in suorum militum numero dignatus est recipere , non solum signat receptos , verum etiam competentibus armis instruit

K pugna-

Christifidelibus cum innumeris hostiis tota ètate bellandum

^a Matt. 10
^b Luc. 22
^c Ephes. 6
^d Psalm. 23
^e Luc. 24
^f Ephes. 6

^g M. schiad.
Pap. in epist.
ad Episcop.
Hispanie. 2

asil

pugnaturos . In baptismo ergo Sathanæ ; & pompis eius abrenuntiantes , Christo nomina damus , eiusque militiæ adscribimur ; Chrismatis autem sacramento armamur ad bellum, firmamur ad luctam , disponimur ad Triumphum , idemque spiritus , qui super aquas baptismi salutifero descendens illapsu , in fonte plenitudinem tribuerat ad innocentiam , in confirmatione augmentum præstat ad gratiam , robur ad pugnam ; Et sicut regeneratio per se saluat , mox in pace beati seculii recipiendos , ita sacra vñctio armæ , & instruit ad agones mundi huius , & prælia reseruandos . In quibus , licet iam redempta , & sacro baptisme renata , succumberet profecto natura mutabilis , & de peccari labore mortalis , nisi Spiritus Sancti virtute hoc sacramento solidata , efficacissimo contra hostiles omnes insultus muniretur auxilio ; quo iusta diligens , iniusta respuens , luxuriosis illecebribus fædisque & indignis omnibus cupiditatibus repugnans , contrarijs demum potestatibus superatis , ad illam peruenire valet immarcescibilis gloria , & iustitiae coronam quæ legitimè certantibus reposita est , ac præparata .

alidem ibide

b S. Leo ser. 3
de ieiun. 10.
mensisc Melchior.
Pap. vbi supra
Vrb. PP. In e-
pist. decre c. 7

d 1. Timot. 4.

e 2. Timot. 5.

Decretū. 1

VT ergo nobis nostram Diœcesim ad confirmandos baptizatos ; eamque iuxta Sacrorum Canonum statuta quotannis inuisendam circumeuntibus , nostræ sollicitudini concreti fideles , prompti paratiique sint ad huius sacramenti susceptionem ; facilius

Ad hanc autem pugnam Christi matis sacramento disponuntur , & ibo borantur

De Sacramenti huius vi , & effectu populo per Parochos ante eius collationem explicatis , & propounderis

liusque, quæ in eius collatione dicentur, agēturue percipiāt; aliquot ante dies, prout ediētō nostrō commonebuntur, iisdem fidelibus, ex Romano Catechismo, sacramenti huius naturam, vim, dignitatemque proponant Parochii, ut intelligent, non solum negligendum non esse, sed summa cum pietate, & religione suscipiendum hoc sacramentum; cum perfectus Christianus, nequaquam esse possit, is qui incuria, & voluntate, non autem necessitate compulsus, Sacramentum hoc prætermiserit; quod, & si non eam necessitatē dicat, vt sine illo saluus quis esse non possit, à nemine tamen prætermitti debet, quinimo maxime cauendum est, ne in re sanctitatis plena, per quam nobis diuina munera; & septiformis nempè Spiritus Sancti gratia, immo ipsius diuini spiritus plenitudo confertur, indignitas, aut negligentia aliqua committatur, vnde suscipientium culpa maximoque eorundem malo eueniat, vt frustra in eos diuinum hoc beneficium collatum esse videatur.

Decretū 2.

f D.Th.3.p.q.
72. ar. 2. Sua.
ibidem disip.
35. fct. 1
g Catech. Ro
mā. vbi supra

Aperiant etiam, qua ætate, quoue præci-
piè pietatis studio prædicti esse debeat
iij quibus sacramentum hoc administratur: &
si enim fidelibus omnibus post baptismum
sacramentum hoc possit administrari, minus
tamen id expedire iudicauit Ecclesia, antea-
quam pueri usum rationis habuerint: cum
enim hoc sacramentum ad Christianæ mili-
tiae spiritualisque pugnæ robur conferatur,

K 2 adhoc

Perfectus
Christianus
esse non po-
test, qui sacra-
mentum hoc
non necessita-
te, sed volun-
tate præter-
miseric

Hoc sacra-
mento conser-
fici pietibus
diuini spiri-
tuas plenaria-
do

De ætate eo-
rum qui hoc
sacra mentum
sunt suscep-
ti

a Con. Col.
de anno 1536
tit.de admin.
Sacr.c.9.Vict.
in sum §. 48
& 49.Siluest.
v.confirma.
nu. 4

*Decret. 3,
b Dn. August.
Psal. 77. &
Psal. 103.con.
3.*

• Sep. 1.

d Suar. 3. p-di
sp. 34. fētī-z
c c. vt ieu.de
consec. dist. 5
flbídē eod.c.
g Ex D. I'ho.
3. p.q 72. art.
12. ad 2. & cō
cil. Meldens.
e. 6. Burcard.
lib. 4. c. 67

• h Syn. Botun.
in Can. de
fact. confirm.
Con. Consta-
tino. 1. can. 7
in addit.

ad hoc pugnæ genus rationis vsu carentes
nullus aptos iudicauerit: hoc ergo Sacramen-
tum suscepturi, septennio non sint mino-
res, quo quid circa illos agatur, & intellige-
re valeant, & meminisse.

Adulti vero sacramentum hoc suscep-
tū meminerint quod licet omnibus
communia sint sacramenta, non tamen om-
nibus communis est graria: neque enim pos-
sunt Sancti Spiritus esse participes, quorum
indignitas tantæ sanctitudini contradicit;
Spiritus namque Sanctus disciplinæ fugiet
effictum, auferet se à cogitationibus, quæ
sunt sine intellectu, & corripetur à superue-
niente iniquitate. Quocirca moneat eos Pa-
rochus, ut si huius sacramenti dona, & gratia
consequi cupiunt, non solum fidem, &
pietatem afferant, sed conscientiæ maximè
puritatem; grauiora peccata, quæ admiserint
ex animo detestantes; Immo sacramentali
prius confessione purgati, & quoad fieri po-
test, pro tanti sacramenti Reuerentia, non nisi
ieiunis accedant, iuxta laudabilem antiquæ
Ecclesiæ consuetudinem. ¶ Cui etiam, ut
quod in nobis est, & nos obsequamur, non
nisi de mane sacro peracto sacramentum
hoc per nos administrandum edicimus; ^bijs
exclusis, qui orationem Dominicam, saluta-
tionem Angelicam, Symbolum Apostolo-
rum, ac decem decalogi præcepta ignora-
uerint.

De adultis sa-
cramentum
hoc suscipit
eius

Nonendi sat
vt ad illud cō
scientia puri
tate afferant
& non nisi ie
iuni aeedat
iuxta antiqua
Ecclēsia con
suetudinem

**Quocirea sa-
cramentum
hoc non nisi
de mane edi-
citur admini-
strandum**

Decret. 4.
a c. m. Cate-
ch. e. non plu-
res, & cap. in
baptismate
de consecrat.
dist. 4.
b D.Tho. 3.p.
q. 72. art. 10. in
corp.
c Hebr. 10.

d Con. Col. de anno 1539
tit. de adminis-
fact. c. in ba-
pt. s. n. de con-
lect. dist. 4. D.
Tho. 3. p. q. 73
art. 10. in reip.
ad 2
e c. in Cate-
ch. & e. nō plu-
res vbi supra
Suar. 3. par. q.
72. art. 10.
f Syn. Nucer.
in c. de sacra.
confirm.

g sess. 24. de
refor. matr. c.
h c. ne diu-
& c. quamvis
de cogn. spi.
in c. ita 30.
q. 1

Habet Ecclesia rationabilis consuetudo, sicut in baptismi Sacramento, ita etiam in isto Patrinos, & susceptores adhibere: ^b sicut enim aliquis de nouo natus indiget instructore, vnde Apost. Patres, inquit, carnis nostræ habuimus eruditores; ita qui assumuntur ad pugnam, duce indigent & eruditore, quales in hoc sacramento patrini sunt, qui susceptos tenent, quasi illos in spirituali pugna erudituri; Qui propterea memor res sint sui muneric; A quo ^d excludimus eos qui adhuc Sacramentum hoc non suscep- runt, tum etiam omnes, quos supra in baptis- mi Sacramento excludendos mandauimus. ^e Sint autem tantum unus, vel vna, iuxta sa- cros Canones; ^f In quo illud etiam seruari volumus; vt mares à maribus, fœminæ à fœminis, & natu minores à grandioribus su- scipientur. Ex qua susceptione docebit Pa- rochus spiritualem cognitionem con- trahi, ex Concilij & Tridentini de- creto, sacrorumque ^b Ca- nonum dispositione, inter confirman- tem, & con- fir- matum, ac tenentem, ita vt has perso- nas non e- gredia- tur.

De patrino,
& susceptori-
bus, qui eti-
am in hoc sacra-
mento adhi-
bentur

Qui ab hoc
munere exclu-
dantur

D E S A C R O S A N C T O E U C H A R I-
stie Sacramento.

C A P V T Q V A R T V M .

X omnibus sacris mysterijs ,
 quæ nobis tanquam Diuinæ
 Gratij certissima instrumen-
 ta , Dominus Saluator noster
 commendauit , & nullum est
 quod cum Sanctissimo Eucha-
 ristie Sacramento comparari queat : ^b siue
 enim Christi Domini in hoc Sacramento exi-
 stentis maiestatem , siue admirabilem modū
 & infinita miracula quæ in ipso conficiendo
 interueniunt , siue fructus , & vtilitates eius
 pia contemplatione meditentur fideles , tan-
 tum inter ea omnia præstat , ut hoc illorum
 consummatio sit , finis , atque perfectio ; in
 quo benignissimus Dominus , & non vnam
 aliquam , sed gratiarum omnium , & amoris
 sui diuitias , velut effudisse videtur , cum illud
 digne suscipientibus , non solum innumera-
 cælestia dona , sed bonorum , ac donorum om-
 nium fons , cunctæque s sanctitatis auctor
 ipse conferatur : Vere diuinum , & admirabile
 sacramentum , in quo ^b donator venit in do-
 num , & datum est idem penitus cum datore ,
 in quo summa Maiestas se ipsam nobis tradit
 in pabulum , vt quoniam per cibum homo
 corru-

a Conc. Trid.
 sess. 13. c. 3. D.
 Tho. 3. p. q. 65
 ar. 3. Scot. Du-
 rand. Gabr. &
 alij in 4. dist.

^a
 b Suar. 1. p. in
 proe. de sacr.
 men. Euchar.

c Dion. de ec-
 cl. Hierar. c. 3.
 D. Tho. 3. p. q.
 73. art. 3. in
 corp. Suar. 3
 p. disp. 39. sec.
 2. & disp. 40
 sec. 1.

d Greg. Niss.
 in c. 3. eccl.

e Conc. Trid.
 sess. 3. c. 2.

f D. Ch. soft.
 homil. 61. ad:
 pop. antioch.
 & hom. 45. in
 Ioan. & 83. in
 Matth.

Con. Trident:
 ubi supra c. 3

g Cle. si Do-
 minum de re-
 lig. & ven. sa-
 torum

Eucharistie
 sacramentum
 inter omnia
 maximum

Omnium alio-
 rum sacra-
 mentorum finis
 est perfectio

corruerat, per cibum relevaretur ad vitam, & vnde vulnus fuerat occum, inde medela prodiret. ⁴ Iste est panis quem dedit nobis Dominus ad vescendum, in cuius ^b fortitudine ambulamus usque ad montem Dei; ^c panis qui corda nostra confirmat, ^d nos plenè reficit; verè nutrit, summeque impinguat,

^a Exod: 16
^b 3. Reg: 19
^c Psalm: 103
^d Clem. si Do minum ubi supra

* D. Ignat: Epist: ad ephes
14 s Aug. Christ.
& Ciril. in c.
6. 10a: Christ.
hom. 23. in 1
ad Cor. Amb.
1. 2. de sacr.
c. 1. Orig. hō:
7. in num. Gre
go. Niss. in lib.
de vit. Moy.
circa med. D:
Th: 3. p. q. 63
ar 6. in Corp:
1 Apoc: 2
h Sapien: 16
i Eccles: 36
l Exod: 34
m Malach. 1
& 3
n Alexander
Papa Epist. 1
decret:
o Augu. Psal: 33: conc: 22
Hier: Epist. 177
ad Marc: & c
Epist. 120: ad i
Euag. D. Th. 31
p. q. 75: art. 11
in cor:
p Cypr. se: de
Cena Dom: Da
mascl. 4: fid.
ortod. c: 14:
prope fin:
q 1. ad Cor.
r 10
x Christ: hom:
y 3. in Matth:
& 24. in 1: ad
Cor: Hil: lib: 8
de Trin:

non corpus sed cor, non carnem sed animam; qui immortalitatis est ^e pharmacum, & æternæ mortis antidotum. Hoc est ^f manna illud & absconditum omne ^g delectamentum in se habens, & omnis saporis suavitatem. Hoc est sacrificium illud; in quo innouata sunt signa & immutata mirabilia, quæ numquam visa sunt ^h super terram, nec in ullis gentibus; sacrificium Angelis reuerendum, & hominibus adorandum, ⁱ super omnia legis sacrificia pretiosum, & acceptum ^j quo nihil maius, nec vlla oblatio potior esse potest. Hoc est memoriale perenne suauissimæ dilectionis, & pignus certissimum ^k Amoris eximij, quo Christus Dominus fideles suos usque ad ^l germanissimam societatem sibi coniungens, excelsi filios, suæque naturæ} confortes efficit. ^m Calix namque cui benedictus, communicatio sanguinis Christi est, & panis etiam quem frangimus, non participatio solum, sed Communicatio Corporis Christi est; neque enim ⁿ participatione tantum & acceptance, sed unitate communicamus; ut sicut unus panis, ita & unum cum Capite Corpus omnes simus, qui de uno pane, & de uno

Sicut per ei-
bū homo co-
ruit sic per ei-
bum releva-
tur ad vitam

Sacramenti
huius figurae

Sacramentum
hoc est pi-
gnus certissi-
mum, & me-
moriale pe-
renne diuini
amoris.

de uno Calice participamus. Iste ergo est cibus grandium, qui quos pascit & nutrit mirabili ratione in suæ maiestatis gloriæ transmutat, ac vertit, & ad ipsius summæ diuinitatis uehit sublimitatem. Quo circa hortandi sunt fideles, ut tantam ipsorum dignitatem agnoscant, & diuinæ Consortes facti naturæ nolint in veterem vilitatem degeneri conuersatione transire. Summo etiam studio, & diligentia curandum est, ut ad sacrosanctum hoc mysterium ita accedant, ut de viuifico isto pane comedentes, is sit eis anima, vita, & perpetua sanitas mentis & corporis; cuius vigore confortati, ex huius miseræ peregrinationis itinere ad Cælestem Patriam peruenire valeant, eundem panem Angelorum, quem modo sub sacris velaminebus edunt, absque ullo velamine manducaturi.

c Conc. Trid.
f. 8. l. 3. c. 8

d Psalm. 77

Decretū. I.
a Math. 16.
Marc. 14. **Luc.**
22. **Io. 6. 1.** ad
Cor. 10. & 11
fs. Leo ser. 6
de ieiui. 7. m. 6.
Cir. Alex. lib.
4. in loa: c. 13
& 14. Cip. ser.
de Cen. Dñi
Mila. lib. 8. de
Trin. Ambr.
lib. 6. de sacr.
c. 1. Greg. Nis.
Orat. Carth. c.
36. & 37. Chri.
soft. hom. 51
in Matt. & 1. 3
de facer. Hie.
ad Hebid q. 2
Aug. lib. 2. c. 0.
Aduer. leg &
toph. lib. a

ID autem facile animarum Curatores assequi poterunt, si frequenter, ut debent, admirabilis huius Sacramenti Maiestatem, ex Christi Domini præsentia, & sacrarum literarum authoritate, ac Sanctorum Patrum Doctrina, tum præcipue ex Romano Catechismo, piè ac prudenter, pro suscipientium captu, exposuerint. In quo etiam cum maximè caliger oculus rationis, non ad pietatem solum, verum ad fidem præcipue informari debent fideles, ut Dominici corporis, & sanguinis veram, & realem sub sacramentalibus speciebus existentiam, fir-

ma-

Et cibus grā
diū qui quos
nutrit, & pa-
scit ad ipsius
summæ Diui-
nitatis subli-
mitatem cue-
hit

De huius Sa-
cramenti ma-
iestate, & pre-
stantia fidelis
bus pro corp.
captu expli-
candis

In hoc sacra-
mento maxi-
me caligat o-
culus ratio-
nis

eon. epist. Pe-
 ti. c. 37. & fer.
 2. de verb. A-
 pôst. de con-
 fess. dist. 2. fe-
 ré p. tot. Con.
 Lat. sub Inno.
 2. c. 1. Conitâ.
 fess. 13. Flor.
 in decr. Eug.
 Trid. fess. 13
 c. 1. & 3. & c. 4.
 1. Clé. si Dô.
 de reliq. & ve-
 ner. Sanct. D.
 Th. 3. p. q. 75
 art. 1. Mag. &
 DD. in 4. dist.
 40
 a Trid. vbi su-
 pra c. 5. Hzb.
 1.
 b Psalm. 98
 c Matth. 2
 d Matth. 18
 Decret. 2.

ma & inconcussa fide teneant, doceantque
 illum eundem sub sacrorum accidentium
 velamine contineri, quem aeternus Pater ^a in
 orbem Terrarum olim introducens dixit; Et
 b adorent eum omnes Angeli eius; quem ^c ma-
 gi procidentes adorauerunt; quem denique
 in Galilea ab Apostolis adoratum fuisse ^d
 scriptura testatur; hac enim fide expressius
 concepta, impossibile erit fidelem Populum
 diuina hæc mysteria summa pietate, ac cultu
 non venerari; quem etiam ad eorundem fre-
 quentiam, mirabili eorum effectu, & uberrimo
 fructu exposito, diligentissime hortari cu-
 rabunt.

Eius fide ex-
 presius con-
 cepta ad ma-
 iorem eiusde
 veneratione
 excitamus

Tanta ergo cum sit huius sacramenti di-
 gnitas ac excellentia, omnem certe
 venerationem ac cultum ei condecens est
 exhiberi, & in locis Deo sacris, iuxta lauda-
 bilem Catholicæ Ecclesiæ consuetudinem,
 vt à fidelibus adoretur, quam fieri potest de-
 centissime seruari. Quare innouantes,
 quæ in alia Synodo sunt statuta, mandamus
 Archipresbyteris omnibus, alijsque ad quos
 spectat, vt lignum Tabernaculum, in quo
 sacramentum hoc reconditur, sit vndequa-
 que deforis inauratum, ac serico pallio circu-
 tefactum, nec immediate super altare reponatur,
 sed ab ipso eleuatum, quantum fieri potest,
 decentius accommodetur. Intus vero circum-
 circa sit vndique serico contextum, mundo-
 que corporali instrato, super illud in argen-
 tea pixide sacramentum collocetur, singu-

De huius Sa-
 cramenti ve-
 neratione, &
 Custodia

Tabernaculu
 qualiter di-
 sponi. & Or-
 nari debeat

L his

lis quibusque hebdomadibus ad minus, priori consumpto, ne corruptio accidat & renouandum. ^b Tabernaculum ipsum clavi claudatur, apud Archipresbyteros conseruanda, nec vlli, nisi hebdomadario, necessitate urgente fidenda. Ante illud verò una ad minus lampas semper ardeat, ut hoc externi apparatus, & ardoris luminis signo excitati fideles, intus latentem Deitatem agnoscant, & agnitam debito cultu venerentur, & colant. In supradictis autem, si eorum, ad quos spectat incuria, defectus, aut negligenter contigerit, grauissimas nostro arbitrio pœnas sciant se datus.

Decretū. 3.

^b Conc. Trid. vbi supra c. 7
Cipr. in lib. de Laps. c. 10
cu seq. Augu.
Epist. 118. c. 3
D.Thom. in 4
diss. 17. q. 3
art. 1. qualitū
cula 4. & alij
quos habes -
pud suar. 3. p.
disp. 66. sect.
3. dictio 1. & 2
c D.Tho. 3. p.
9. 8. art. 4. in
corp. D.Hier.
Epistol. 22. ad
Euseb. Star.
vbi supra .cc.

² d Dion de Ec
cl. Hier. c. 3
^c Christo lib.
3. de facet. &
hom. 8. de pa
nit. & hom. 4
ad Neph.
^f 1. Cor. 11

Sæcūlūm
Sacramētūm
singulis qui
busque heb
domadib⁹
renouandum

Ante illud
una ad mirus
lampas séper
ardeat

Cultus autem, ac veneratio admirabili huic sacramento in eius susceptione necessario exhibenda, in conscientiæ maximè puritate, atque animi candore consistit: indignum enim, immo & sacrilegum est fidelim quempiam polluto corde, ac sceleribus contaminato, ad sanctitatis fontem accedere. Quo circa nullus quem mortalis peccati conscientia grauet, quantumcumque contritus sibi videatur, nisi prævia sacramentali confessione, ad terribile hoc mysterium, nec minus charitatis, quā horroris plenū suscipiēdū audeat accedere, nè forte corporis, & sanguinis Domini reus constitutus, iudicium sibi ipsi manducet, & bibat. Itaque iuxta Augustini dictum, mutet prius vitam, qui vult accipere vitam; nam si vitam non mutet, ad mortem vitam accipiet, & magis quam

De dispeſitio
ne, & præpa
ratione ad
huius sacra
menti suscep
tionem ne
cessaria

Sacramētūm
hoc terribile
est, nec minis
charitatis q
hororis plen
um

quam sanari, corrumperetur ex ipsa, nec vivificabitur, sed potius occidetur.

Decretū 4.
a Syn. Botoni.
In Can. d.
facr. Euch. D.
Tha. 3. p. q. 30
ar. 7. Catec. in
sum. ver. com.
Sua. 3. p. disp.
46. fect. 8. Am
bt. lib. 2. de
pen. c. g. in c.
non nulli de
uen. distin. 1
Con. Capit. 2
c. 45. sicut. in
v. cler. 3. mut.

IMMO etiam sacramentali confessione præmissa, consulant Parochi non esse forte satis tutum, esse certe nimis indignum statim post admissum mortale peccatum, nisi magna vrgeat necessitas, aut adlit maxima pietas, ad dignissimam hanc Eucharistiā percipiendam accedere: Pertinet enim ad huius sacramenti reverentiam, ut peccator communicaturus aliquantum abstineat, quo corporalis etiam immunditia purgetur; & ante quam communicet fidei, spei, & charitatis actibus tollatur spiritualis illa hebetudo, quæ in mente ex illius ad peccata, & ad carnem depressione contingit.

Decret. 5.
b D. Cipr. in
expōsit. orat.
Dom.
c syn. Nucer.
in c. de Sacra.
Euch. Catec.
in sum. vbi su
pra Suarius,
vbi supra, di
spu. § 8. fect. 1
dict. vlt.
d Ciril. Hiero
sol. Catec. 5
Miltag. D. a. n.
lib. 4. nd. Or
to. 1. c. 14
e syn. Bot. in
Cā. de Euch.
Cas. ann. 1592
fsl. 2. c. 4. dc
er. 13. Clement.
Roman. lib. 2
coast. Apoit.
e. 61
Decretū 6.
f Matth. 7

IL lud etiam moneant, quia b placendum est diuinis oculis etiam in habitu corporis, ut interiori animi puritati, & integratati, quam fideles ad sacram hanc mensam afferre debent, c externam quoque reverentiam, ac humilitatem coniungant, ut non nisi demissio vultu, & humili vestitu, omniq; armoriū genere deposito, d proni in adorationis, & venerationis modum accedant. Mulieres vero vndeaque simplicitatem, modestiam, ac grauitatem præferant; quibus etiam e seorsim à viris, quoad fieri potest, Sacramentum hoc volumus ministrari.

SANCTUM ergo Canibus non est dandum, nec pretiosissima margarita ante porcos est projicenda: tales autem merito sunt

Pro huius sa
cramenti re
verentia non
statim pot
admissū mor
tale peccatum,
etiam sacra
mentalī confes
sione præ
missa, ad il
lud acceden
dum

Placēdū est
diuinis ocul
is etiam in
habitū corpo
ris, & ideo nō
solum integrat
iā puritas, sed
etiam ex
teriorē rever
entia Sacto Alt
ari est affe
renda

¶ ulieribus
seorsim a vi
ris sacra me.
ministrandū
si commode
fieri possit

Ab huius sa
cram. cīiene
qui sint ex
cludendi

a Iocel. 1.

censendi, qui tanquam ^a iumenta in suarum iniquitatum stercore computrescentes, publicisque criminibus contaminati, huic tamen sacro conuiuio accumbere non verentur. Quorum ut comprimatur damnanda temeritas, Archipresbyteris, & Parochis omnibus, sub obtestatione diuini Iudicij, præcipimus, ac mandamus, ut fideliter obeuentes munus suum, ab huius diuinæ mensæ participatione excludant omnes, & quoscunque

b DDD. in cap.
Engestrudain
3. q. 4
c Syn. Salern.
de anno 1579
tit. 29. c. 4d Syn. Augu.
c. 19e D.Tho. 3. p.
q. 80. art. 6. in
corp. Christo.
Homil. 83. in
Ath. Cipr.
epi. 61. Clem.
lib. 8. Confl.
c. 32. c. multi
2. q. 1. syn. Au
gu. c. 28
Decret. 7.
f Carccch. Rō.
in c. de Sacri.
Euch.g D.Tho. 3. p.
q. 80. art. 9. in
respon. ad 3
h Idem ibide
in corp. & co
cil. Carthag.
4. c. 75
i Carccch. Rō.
vbi supra. Sua
re. 3. p. dispu.
69. sec. 2. Syn.
Nuce. in c. de
Sacri. Euch.

^b excommunicationis sententia innodatos, & publicè denuntiatos nouerint, eos etiam qui fidei rudimenta ^c ignorant. Item ^d infames omnes, cuiusmodi sunt præstigiatores scortæ, lenones, Concubinarij, fœneratores, blasphematores publici, nec non publicè inimicitias exercentes; inque ^e notorijs degentes sceleribus, donec sinceram malæ actæ vitæ emendationem, ac veram cum Deo, & proximis reconciliationem, certis inditijs comprobauerint.

Neque item ij ad sacrum Altare sunt admittendi, f qui pretiosum à vili separare non valentes, cælestem hunc à communione, & profano pane non discernunt; Quo circa eos etiam ab illo excludi mandamus, g qui ratione quacunque ex causa sunt destituti, nisi quandoque mentis compotes reddantur, ea que vigente pium erga hoc Sacramentum ostenderint affectum. ^b Quo casu Sacramentum hoc eis poterit ministrari. Pueri vero, sicut & ipsi ante rationis usum excluduntur,

Excommunicati
Fidei rudimenta
ex praua
negligentia
ignorantes
Infames, &
publicis sce
leribus con
taminatiPublice ini
micitias exer
centesItem exclud
di sunt pue
ri ante usum
rationis, &
quacunque
ex causa tene
ritati.

tur, ita adulta iam etate ad illud nullatenus admittantur, nisi prius Parocho sit exploratum, eam illos habere huius mysterij cognitionem, quæ debitam in eos pietatem, ac religionem apta sit excitare.

Decretū 8.

a D.Tho. 3.p.
q.80.ar.10.ad
5.Anac. Pap.
in c:Epifc. de
consec. dist. 1
Con.Tol.1.c.

¹³
b c. ersi non
frequentius,
& c. s̄ecul. de
consec. dist. 2

c Con.Later.
sub Innoc. 3
c.21.in c.0m
nis.de pan.&
remisi. Trid.
self.13. can.9

d Ex decr. Cō
cil. Later. vbi
supra.Synod.
Hild.c.48

Olim^a in primitiua Ecclesia fidei, ac Charitatis feroure vigente, singulis quibusque diebus prisci illi, ac verè pij fideles tremendo sacrosanctæ missæ sacrificio ad stantes, Cœlesti hoc pane refici consueuerant. ^b Postea verò diminuto Charitatis feroore indultum est, vt si non frequentius, salte ter in anno fideles omnes cōmunicarent. ^c Demum nostris temporibus, in quibus verè fines sæculorum deuenerunt, propter iniqutatis abundantiam, eo vsque charitas refriguit, vt vel semel in anno fidelibus communicandum esse Ecclesiastica lege in Lateranensi Concilio fuerit statutum; ea non ob temperantibus, ac tantum bonum negligentibus apposita pœna, vt viui ab Ecclesiæ ingressu arceantur, mortui vero Ecclesiastica careant sepultura. ^d Hoc igitur decretum, quod ideo in fine huius capituli imprimendum curauimus, Parochi sub graui arbitrio nostro pœna prima quaque Dominica Quadragesimæ, ac Palmarum,fidelibus, ne quis ignorantiam possit obtendere, vulgari lingua conceptis verbis, explicit ac propniant.

Decretū 9.

Quod si quos compererint, qui propriæ salutis immemores, sacrorum Cano num

Parocho quæ
diligentia ad
hibenda cir-
ca eos , qui
prima vice sa-
ceram.hoc sūt
suscepturi

De communi
cando semel
in anno

Antiquitus
quotidie com-
municabat fi-
deles

Postea vero
indultū fuit,
vt ter in an-
no communī
carent

Ecclesiæ pre-
ceptum de
communican-
do semel in
anno, Domi-
nica prima
Quadragesi-
ma, & Domi-
nica Palma-
riū fidelibus,
quotannis e-
vulgandum

num decretis intra Paschale tempus , quod
Dominicis Palmarum , & in Albis ^a contine-
tur , minimè obtemperauerint ; eorum nomi-
na nostris Vicarijs in partibus scripto refe-
rant , eaque ipsa Dominica in Albis vna tan-
tum pro tria Canonica monitione genera-
tim inoneant , ut in proxima hebdomada Ec-
clesiæ præcepto pareant ; quod si per octo se-
quentes dies non paruerint ; eorundem no-
mina ad Ecclesiæ fores affigantur ; si forte
faciebus eorum ^b ignominia repletis , nomen
domini querere discant ; si demum adhuc
contumaces fuerint , iuxta suprapositam iu-
ris , & sacrorum Canonum formam , & ad gra-
uiores etiam poenas contra ipsos edicimus
procedendum .

Decret. 10.
e Syn. Salera.
de anno 1579
tit. 29. c. 6

d Syn. Mogu.
c. 27
e Syn. Colon.
de anno 1536
tit. de admin.
sacr. c. 20. Bo-
tunt. in can.
de fact. Euch.
Mogu. c. 28 c.
tribus de con-
fess. dist. 2

Neque vero ij excusabiles erunt , qui eo
tempore à propria Parochia , etiā iusta
de causa , absuerint , nisi fide exhibita , Eccle-
siæ præcepto se satisfecisse docuerint , vel si-
ne mora , prævia confessione , communionem
in propria Ecclesia sumperint ; extra quam-
si quis Paschali tempore , absque Vicariorum
nostrorum in partibus , vel Parochorum re-
spectiuè licentia , ex graui tantum , & ratio-
nabili causa concedenda , communicauerit ;
is nequaquam Ecclesiæ præcepto satisfecisse
censeatur . Nullus vero Parochorum alienos
Parochianos , sine prædicta licetia , vel ^d igno-
rios , & exterios fideles sine confessionis pa-
cte fide , in scriptis exhibenda , ad hoc sacramētū
præsumat admittere , grauiter si contrafce-
rit no-

Quando p-
cedentium co-
ira eos , qui
Ecclesiæ pre-
cepto non fa-
tisfecerint

Paschale tem-
pus in sua p-
obligat Eccle-
sia p-
ceptu Dominici
Palmatum , &
in Albis con-
tinetur

Qui supradic-
te tempore
a propria Pa-
roch' a abe-
runt , teneant
se docere
se Ecclesiæ p-
cep o latiste-
cisse

Alieni Paro-
chiani sine
propri Paro-
chi licetia ,
& ignori ac
exeri , sine
confessionis
pa-
cte fide
adhoc sacra-
no admittendi

rit nostro arbitrio puniendus.

Decret. 11. **C**Lericis vero communi hac lege conten-
ti esse non debent, immo quia Altaris
ministerio præcipue sunt deputati, de eiusdem
etiam mysterio conuenit frequentius esse
participes; Ideo innouantes ea quæ in alia
Synodo sunt statuta, præcipimus, ut Cleti-
ci in sacris constituti, quolibet die Dominico,
alijsque diebus festis de præcepto, alij ve-
ro Clerici, saltem bis in mense, Sacram Eu-
charistiam sumant; idque intra maioris missæ
solemnia; quo populus singularis huius pie-
tatis exemplo, ad eiusdem frequentiam va-
leat excitari; De hoc autem teneantur fidem
nobis in actu visitationis exhibendam, à suis
Archipresbyteris exigere, grauiter nostro ar-
bitrio si secus fecerint puniendi.

Decret. 12. **V**Etustissima est Ecclesiæ consuetudo, sa-
cram Eucharistiam ad infirmos defe-
rendi, vt eodem spirituali cibo, quo in huius
vitæ peregrinatione fideles sunt aliti, eodem
etiam ijsdem ad æternæ gloriæ perpetuæque
fœlicitatis consequutionem, via nisponatur.
In huius ergo tam salubris instituti obserua-
tione, caueant Parochi ne suo muneri desint
neue eorum incuria, ac defectu fidelem quem
quam tanto bono priuatum ex hac vita dece-
dere contingat. In eo autem tum deferen-
do, tum referendo, tum etiam ministrando,
ac in paranda infirmi domo, eo ad vnguem
ordine procedi, eosque omnes ritus exactis-
simè adhiberi mandamus, qui in Romano Ri-
tuali

a Syno. S. M.
Cau. M. S. de
anno 1614.
scilicet. c. 5.

Quod Clerici
in lactic con-
stituti omni-
bus diebus fe-
stis de præce-
pro, alij vero
bis in mense
communiceat

De hoc sa-
cramento ad
infirmos de-
ferendo

Caueant Pa-
rochi ne in
hoc suo mu-
nieri desint

tuali ab omnibus Parochis seruandi disponuntur; In quo etiam Parochi studio, ac pijs adhortationibus illud erit curandum, vt non solum qui Sanctissimi Sacramenti confraternitati sunt adscripti, sed, quo frequentior etiam fieri poterit, adsit aliorum fidelium multitudo; qui vt eo promptius piam hanc seruitutem exhibeant, quo se nouerint spiritualibus gratijs specialiter cumulatos, præter indulgentiarum thesauros à S. & Apostolica Sede concessos, ijsdem etiam toties quoties Christiano huic officio intererint, vice nostra, & ordinaria authoritate, quadraginta dies de vera indulgentia annuntiet, & largiatur.

Decret. 13.

a. c. l'an de ce
leb: Missi Syn.
Borun. in Cā.
de sacr. Euch,

b. Syn. Casin.
de anno 1626
seſſ. 2. c. 4. de-
cī. 8

Moneant ^a item Parochi fideles, vt omnes, & quicunque quibus Sanctissimum hoc Sacmentum, dum per viam fertur, occurrere contigerit, pro Christianæ Religionis cultu, Christum Iesum ambulantem in Terris humiliter, ac deuotè, corporibus humi stratis, reuerenter adorent; ^b nec nisi urgenti necessitate impediti, eundem vsque ad Domum infirmi, & ad Eccleſiam quoque in reditu, pia veneratione prosequi prætermittant. Quod ipsum Clericis maximè omnibus præcipimus, non solum propter debitum, quo ad hanc venerationem communiter tenentur, sed maximè, vt Laici ab illis religiosissimæ huius seruitutis sumant exēpla.

Decret. 14.

Quadraginta horarum Oratio sicuti religio se est instituta, vt fideles fidenciori

Cohortandi
fideles ad of-
ficiosū erga
hoc sacrum
ad infirmos
defertur, ob-
sequium

De Oratione
quadraginta
horarum

tiori pietate manus suas Christo Domino le-
uantes, atq; ante eum tanquam in amoris se-
de, ac throno constitutū, propria corda effun-
dentes, quæ pijs precibus postulauerint, fa-
cilius valeant impetrare; ita eandem non
nisi eo cultu, quem tanti sacramenti Maiestas
exigit, concedens est celebrari.

<sup>a Syn. Auen.
in c. de orat.
40. horarum</sup>

<sup>Quo ritu si
celebranda.</sup>

Quo circa
si quando, vt hæc peragatur oratio Augustif-
simum hoc Sacramentum erit publicè expo-
nendum, id non fiat nisi de nostra, vel Vi-
cariorum nostrorum respectiuè scientia,
& consensu, absque iusta grauique cau-
sa nullatenus interponendo, nec nisi in
facello, & altari pro Ecclesiæ locique
facultate deuotè, ac decenter ornato; in
quo Cereorum accensorum numerus eius-
modi sit, qui, & multitudine, & recta dispo-
sitione, tum Christi præsentiam exor-
net, tum intuentium oculos ad pietatem alli-
ciat. Sex autem ad minus sint cerei, binæque
item faces grandiores, præter alias Lampad-
es ardeant, ac præluceant. Eidem vero alta-
ri duo Sacerdotes, vel Clerici sibi ipsis per
horas succedentes, aut unus Sacerdos, & al-
ter Clericus, vel ad minus unus Clericus, &
alter ex Confratribus Sanctissimi Sacra-
menti; illi quidem superpelliceo, ac stola respectiuè;
hi vero linea Tunica, vel Cotta, similiter
respectiuè induti, genuflexi, & capite aperto
semper assistant; Archipresbyterorum autem
munus sit, qui, qua hora assistere debeant,
disponere, easque ita temperare, vt solum

M diur-

a syn. Casine: vbi supra, de ccc. 10. diurnis horis fiant, * nec prosequantur nobis in consultis tempore nocturno.

C O N S T I T U T I O C O N C I L I I Lateranensis.

OMnis utriusque sexus fidelis post quam ad annos discretionis peruererit omnia sua peccata saltem semel in anno fideliter confiteatur proprio sacerdoti, & iniunctam sibi poenitentiam pro viribus studeat adimplere, suscipiens reuerenter, ad minus in Pascha, Eucharistiae Sacramentum, nisi forte de proprij Sacerdotis consilio ob aliquam rationabilem causam ad tempus ab huiusmodi perceptione duxerit abstinentem; alioquin viuens ab ingressu Ecclesiæ arceatur, & moriens Christiana careat sepultura. Vnde hoc salutare statutum frequenter in Ecclesijs publicetur; ne quisquam ignorantie cæcitate velamen excusationis assumat.

Si quis autem alieno Sacerdoti voluerit iusta de causa sua confiteri peccata, licentiam prius postulet, & obtineat à proprio Sacerdote; cum aliter ipse illum non possit absoluere, vel ligare.

Sacerdos autem sit discretus, & cautus, ut more periti Medici superfundat Vinum, & Oleum vulneribus fauciati; diligenter inquirens, & peccatoris circumstantias, & peccati, quibus prudenter intelligat, quale debeat

beat ei præbere consilium , & cuiusmodi re-
medium adhibere, diuersis experimentis vtē
do ad sanandum ægrotum .

Caveat autem omnino , ne verbo , aut si-
gno , aut alio quoquis modo aliquatenus pro-
dat peccatorem : Sed si prudentiori Consilio
indiguerit , illud absque vlla expressione per-
sonæ cautè requirat : Quoniam qui pecca-
tum in pœnitentiali Iudicio sibi detectum
præsumperit reuelare , non solum à Sacer-
dotali officio deponendum decernimus , ve-
rum etiam ad agendam perpetuam pœnitentia-
tiam in arctum monasterium detrudendum .

D E S A C R A M E N T O Pœnitentiæ .

CAP VT QVINT VM.

a Philo. lib.
de Abrah-

Ecundo post integritatem gra-
du pœnitentia consistit : cum
enim ea sit humanæ naturæ
imbecillitas , ac nostræ infirmi-
tas mortalitatis , ut quam quis
que in Baptismi Sacramento suscepit inno-
centiam , nullus ferè tueatur ^b integrum ,
& seruet impollutam ; voluit clementissimus
Deus , qui ^c cognovit figmentum nostrum ,
quiique ^d præstabilis est super malitia , ita ^e la-
psibus humanis subuenire , ut qui regenerationis
donum violassent , proprio se Iudicio

^b Syn. Casin.
de anno 1592
de sacra pani.
in precm.

c Psalm. 102

^d Toet. 2
^e c. multiplex
de pen. dict.

Quare pœni-
tentia sacra-
men. à Chri-
sto Domino
seruit institu-
tum

condemnantes, ad remissionem criminum peruenirent; nec solum per baptismi gratiam, sed etiam per pœnitentiæ medicinam, spes vitæ repararetur æternæ. Necessaria certè diuinæ clementiæ benignitas, quæ cu sciat non deesse sanatis quædam postmodum vulnera, dedit sanandis curandisque denuo remedia salutaria. Sicut ergo intrantium Baptismus, Chrisma pugnantium, Eucharistia vires resumentium, ita Pœnitentia resurgentium est Sacramentum, à Christo Domino institutum, ut eius virtute, si corruerimus, ele uemur, & si in colluctatione ista, quæ nobis a sidua est aduersus carnem, & sanguinem, aduersus tenebrarum harum principes, & potestates nos prosterni contigerit, pœnitentiæ assumpto præsidio, & erigi ptostrati, & integratis viribus, instauratoque conflietu opima de hostibus spolia reportare valeamus: hæc enim sicuti⁴ spes est salutis, iniquitatum consumptio, & vulnerum medicamentum, ita gladius est nequissimi hostis caput amputans, vim eius præcidens, & contra eundem armatura fortissima; quæ Christianos milites post frequentes etiam lapsus, & deiectiones plurimas coronat, & post multas fugas viros efficit, & victores; non mundi solum, & Diaboli, sed ipsiusmet invincibilis Maiestatis, cui pœnitentiæ armis instructi & vim inferimus; non quidem compellendo, sed flendo; non prouocando iniurijs, sed illatas humili confessione deprecando, instando

Baptismus in trantium est sacramentum, Eucharistia vires resumētium, pœnitentiæ tia vero relut gentium

Pœnitentiæ virtus

^a Cipr. ser. 1
de elemos.

^b Io:20. Con.
Tride. fess. 14
c. 1. & can. 1
Tertul. lib. de
pœn. Cipr. ser.
de ablut. pe-
dum:
^c Ephes. 6

^d 16 d. lib. 3
de luti. bon.

^e Chrisost. ho-
mil. 3. de pe-
nit.

^f Idem in E-
piст. ad Theo-
sor. Monac.

^g Ambr. ser.

preci-

precibus, & pijs operibus, ac lacrimis veniam exorando. Hæc sunt pœnitentiæ arma, quibus suscepis Sanctus Dauid, & si ^a impulsum, & vt caderet euersus, tanto tamen vigore surrexit, vt imperterritus exclamaret.

^b Persequar inimicos meos, & compræhendam illos, & non conuertar, donec deficiant.

^c His importuna in Euangelio mulier tandem meruit exaudiri, ^d & qui nullis contra se viribus superari potest, vnius publicani precibus potuit superari. Hæc ipsa latroni de ^e Cruce vim inferenti, Coeli ianuas referarunt, & homicidij reum, martirem reddiderunt. Cum ergo nullus sit qui possit dicere, mundum est cor meum, ^f & purus sum à peccato;

^g sed in multis offendentes omnes, nimis frequenter, quæ est nostræ infirmitatis miseria, in nostrorum aduersariorum conspectu corruamus; Hortandi sunt fideles, vt frequentius præclarissima hæc pœnitentiæ arma assumentes, viriliter resurgent, damnent vitia, delicta horreant, peccare desistant, & quam magna deliquerunt, tam gravioriter defleant. Ieiunijs, Vigilijs, & Sanctis afflictionibus humiliata corda macerent, & maculata purifcent, totaque spiritus contritione insistant, vt admissa crimina, tanquam sagittæ, de conscientia euellantur; quo sic mortificatione præsenti, futuræ mortis sententiam præuenientes, dum culpæ auctor humiliatur, consumatur culpa, dumque exterior afflictio voluntariæ distinctionis infertur,

^a Psalm. 107

^b Psalm. 17

^c D. Hier. epist. ad Damascum relat. in c. importuna de p. a. dist. 1
^d Luc. 18

^e Luc. 23

^f D. Hier. vbi supra, & Cip. ser. de Cœn. Dom.

^g proverb. 20
^h Iacob. 3

ⁱ Cip. ser. de lapis
^j Euseb. Euseb. homil. 10. ad monacos

Pœnitentiæ
arma frequen-
tia. fideles ac-
sumere debet

tre-

tremendi Iudicis offensa sedetur; & ingentia
demum debita, humilis confessionis soluat
labor exiguis, quæ consumpturus non erat
ignis æternus.

Humilis con-
fessionis exi-
guus labor in
gentia debita
soluit

Decret. 1.
a Catech Ro-
man de sacr.
pxn. in prin.

b Matth 3. &
4. ad Forum 2
Conc. Col de
anno 1536 c.
31
c Trid. sess. 14
c. 2
d Idem ibidē
c. 1
e D.Tho. 3. p.
q. 14. art. 12.
& in 4. dist. 14.
q. 1. art. 4. que
tium. 3. D.Au
gust. de vera,
& falsa pani.
c. 3

Decretū. 2.

f Tertul. in
prin. lib. de
p̄nit. Hier. in
c. 3. lsa. Amb.
ad virginem
lapsam c. 8. D.
Th. 3. p. q. 84
art. 6. & in 4
dist. 2. q. 1. ar.
3. ad 5
g Greg. Nazi
an. orat. in sā
& al. lum. Chri
so. hom. 9. de
pxn. Damas.
lib. 4. de fid.
c. 10

Si ergo diligentiam, quæ à Parochis in
explendo suo munere est adhibenda, ex
terum quas tractant magnitudine, pondere, ac
necessitate metiri ipsi voluerint, omnino faté
dū eis erit, nūq; in ijs fideli populo proponen
dis, quæ ad pœnitentiæ vsum, & necessariam
frequentiam spectant, adeo diligentes futu
ros esse, ut satis videri possit: immo eo accu
ratius de ea sibi agendum esse cognoscent,
quo ab ipsa omnis Euangelicæ Doctrinæ
prædicatio b sumere videtur exordium;
non c enim solum lapsis post baptismum, d ve
rum etiam per Baptisma non dum regene
ratis ad salutem est necessaria, e tortiesque
ei locus datur, eiusque repetendæ toties ne
cessitas est imposita, quoties post baptismū
contigerit peccare.

VT itaque tanto muneri satisfaciant, nō
solum singulis diebus festis, sed quo
ties fideles sibi commissos, vel priuatim, vel
publicè ad diuina adhortari contigerit, huius
Sacrameti frequentiam inculcent, eosque
adhortentur, ut quoniam in naufragio aqua
rum multarum ammisserunt innocentiam gra
tia baptismalis, arripiunt, si saluari cupiunt,
secundam f Tabulam pœnitentiam, festinent
lacrimarum g baptimate iterum ab iniquita
tibus ablui, ut hæ non sint illis in ruinam,
fugiant

De diligen
tia à Paro
chis, præci
puè in huius
Sacramenti ad
ministratio
ne adhiben
da

Euangelicæ
Doctrinæ præ
dicatio à pœ
nitentiâ sum
ptis exordiū

Toties repe
tēda quoties
post baptis
mum conti
gerit peccare

De cohortan
dis fidelibus
ad huius sa
cramenti fre
quentiam,

L Pœnitentia
est secunda
tabula, & ba
ptismalacry
marum

fugiant à Deo irato ad Deum propitium,

^a Abac. 3.

^b Ezech. 18

^c Cipr. ser. de
Cen. Domini
ni

^d Cath. Rom.
de fru& p. an.

^e Conc. Trid.
fess. 14. c. 3

qui cum ^a iratus fuerit misericordiae recordatur, qui ^b non vult mortem peccatoris, sed ei statim, ac ingemuerit ignoscit, apud quem si ^c vera contritio, & vera fuerit voluptatum mutatio, nec quantitas criminis, nec breuitas temporis, nec horæ extremitas, nec vitæ enormitas excludit à venia; sed omni tempore gratia Dei peccatores admittit ad pœnitentiam; cuius ^d radices, & si amaræ sint, fructus tamen suauissimos esse docebit, Dei nempè ^e amicitiam, per remissionem peccatorum.

Decretū. 3.

AD quam consequendam, ut disponantur fideles, eosdem monebit, esse quidem ^f optimam pœnitentiam nouam vitam, siue eiusdem renouandæ firmum propositum: hoc autem recte à nemine formari posse, nec quemquam posse nouam vitam inchoare, quem veteris non penituerit. Oportere ergo omni contentione, ac studio in intima animi pœnitentia, quam contritionem dicimus elaborare, sine qua Sacramenti huius, nec fructu, nec effectu ullus vñquam poterit gaudere. ^g Hæc autem illa est, qua nos ad Deum ex animo conuertimus, & commissa à nobis scelera propter eius maiestatem summe offendam, ex animo detestamur, ac vehementissimo odio proseguimur, simulque illud firmum nobis est, ac deliberatum, malam ante actæ vitæ consuetudinem, corruptosque mores emendare, non sine spe ve-

^h Con. Trid.
fess. 14. c. 4. D.
Tho. 3. p. q. 16
art. 2. & diff.
17. q. 2. art. 1
in 4. & ibi
Magister, &
DD.

Eius radices,
& si amaræ
sint, fructus
tamen est sua
uissimus

Nemo potest
nouam vitæ
incohare quæ
veteris non
panituerit

Contritio qd
fit, & quid o-
peretur

a Trid. sess 14
c. 1. & Can. 4
Cen. Flor. in
decr. Eugenij
D.Tho. 3 p.q.
go. ar. 1.2. & 3

Decretū 4.

b Catech. Ro
ma. de sacra
gnit.

c. qui vult.
de pæn. dist. 6
Con. Collo. de
anno 1536
tit. de admis
sion. facr. c.
13. Mogunt.
c. 25

d Conc. Trid.
sess. 23. c. 15
de refor. Pius
V. in Bulla q
incip. Romani
Pontificis
Gregor. 13. in
Bulla que in
cipit. in tanta

e Con. Collo.
vbi supra c. 35
f. 1. Testalo. s

niæ , à Dei misericordia per Iesu Christi
Gratiam consequendæ , qua semel concepra,
docebit ad alias poenitentiæ ^a partes , oris
nempè confessionem , & operis satisfactio
nem esse procedendum .

AD hoc porrò Sacrum , & Sanctum au
diendarum confessionum onus , cui ^b
quicquid sanctitatis , pietatis , ac religionis ,
Summo Dei beneficio , in Ecclesia conserua
tum est , magna ex parte videtur esse tribuen
dum , eos solum edicimus admittendos ,
et quos præ ceteris sensus ad discretionem
boni , & mali exercitatos habere nouerimus ,
qui sint integri vita , & moribus , Deum ti
mientes , & charitate prædicti , qui bonum te
stimonium habeant etiam ab ipsis laicis , qui
præsertim oderint avaritiam , & sint religiosi
custodes facri silentij . Nullus ergo Sacerdos
siue laecularis , siue regularis huic se muneri
spontè ingerat , sed ijs solum incumbat , qui
præter Archipresbyteros , prævio rigoroso
examine per nos , vel nostros examinatores
Synodales , ad id onus portandum erunt de
putandi . Si quis autem Sacerdos absque
nostra approbatione in scriptis obtenta fide
lium confessiones in nostra Diœcesi , extra
necessitatis articulum , audire præsumperit ,
ipso facto sit excommunicatus .

AD confessiones autem audiendas ad
missos , maximè conuenit obseruare ,
quod Christianis omnibus ^f præcepit Aposto
lus . Rogamus vos , inquit , corripite inquiet
tos ,

A i huius sa
cramentaci min
istracionem
admittendi
quales esse
debeant

Nullus Sacer
dos siue fe
cularis , siue
regularis eius
deni laeculari
ti ministratio
ni se inge
rat , sine pre
vio examine ,
& approba
tione in scrib
ptis

Circa panit
tes que sint
precipiue à co
fessariis ser
uanda

tos, consolamini pusillanimes, suscipite infirmos, patientes estote ad omnes. Tales ergo se exhibeant, ut sciant infirmari cum infirmante, flere cum flente, & condoleendi compatiendique calleant disciplinam. ^b Ut tantur vino, & oleo, virga furoris, & spiritu mansuetudinis. Dirum Iudicis, & pium Patris ostendant affectum. ^c Arguant obsecrant, increpent moneant in omni patientia, & doctrina secundum vniuersiusque statum, sexum, & ætatem; nullius peccata palpent, nullius dissimulent, ne sua ipsorum culpa, alienorum delictorum participes, vel quod deterius est, autores fiant. ^d Omnibus denique omnia facti, nihil prætermittant, quod ad lucrandas Christo animas, secundum sibi datam à Deo scientiam, in ipso iudicauerint expedire.

Decretū. 6.

CVM ergo ad ipsorum, tanquam ad Christi pedes, peccator se aduoluerit, & sese signo Crucis munierit, benignissime exceptum, admoneant si opus fuerit, ut Oris habitusque modestiam præseferat. ^f Interrogēt, an sciat orationem Dominicam, salutationem Angelicam, Symbolum Apostolorum, & decem Decalogi præcepta, quæ si ignorare compererint, in spiritu quidem lœnitatis, sed tamen verbis durioribus, ut confundatur, arguant quod tot iam annos natus in Christo, adhuc & ignoret elementa exordij Sermorum Dei: Hanc ipsam satisfactionem injungant, ut ad compensandam negligentiam,

Nihil ab illis
prætermittend
dum, quod
ad animas
Christo lu
crandas pos
sit conduce
re

Penitētibus
humilis mo
destia suadea
da

^e Syn. Nuc. in
^{c.} de fact. pat
nit.

^f Syn. Botun.
vbi supra Ca
fine. id anno
1592. fess. 2 c.
4. decr. 7. A
zor. 1. p. insti
moral. lib. 8
c. 8. q. vlt.

^g Hebr. 5

N intra

intra paucos dies ea addiscere , & coram eis
recitare teneatur; in quo si iterum negligens
extiterit, absoluti onis beneficium ei a nullatenuis impendant, donec satisfecerit.

^a Tolet. lib. 3
c. 17. nu. 9. A-
zor. vbi supra

Decret. 7.
^b Tolet. vbi
Supra n. 7. Ca-
jet. in sum. v.
int. interrog. Sc-
tus lib. 10. de-
Iust.
^c Con. Mog.
c. 30. Saler. de
an no 1579
tit. 27. c. 10. S.
Antonin. 2 p.
tit. 2. c. 1. §. ii.
Sotus lib. 4
de iustit. q. 7
art. 4. Cordu.
in sum. q. 68
punt. 1. Tole.
lib. 5. c. 24. nu.
7. Sair. in Cla-
ui Reg. lib. 10
tract. 5. c. 5
nu. 30
d) Suar. de pē.
dilp. 3. sec. 2
n. 3. Bonacin:
de pénit. di-
sp. 97. punt. 4.
n. 19: Cate:
in sum: ve:
re flit. c. 6: N a
uar: in manu:
c. 17: m. 5: Sa-
ir: & alij a-
pud ipsum
vbi supra nu:

²⁷
Decretū 8.

Exquirant præterea , an^b dies , & annos
suos in amaritudine animæ suæ recog-
tauerit, & conscientiæ suæ latebras diligenter
accurateque perquisierit; an admissa sce-
lera detestetur, & satisfaciendi in posterum
habeat voluntatem. ^d Si quos verò quacumque
ratione, vel causa restitutioni obnoxios,
aut certè nostro , vel Vicariorum nostrorum
publico monito pro deperditis , vel subtra-
ctis rebus indicandis , cum nossent , non pa-
ruisse , repererint , ijs nisi actu suum imple-
uerint officium , ac debito satisfecerint , aut
nisi facultas de præsenti suppetat, se quam
primum licuerit, realiter, & cum effectu satis-
facturos promiserint, absolutionis gratia nul-
latenus conferatur: Quod si semel , & ite-
rum datam satisfaciendi fidem fefellerint, ni-
si confessarij Iudicio legitimam moræ cau-
sam afferant, donec re ipsa læso quod debent,
ac possunt satisfaciant , & si iterum promise-
rint, neque minus ipsi absoluantur.

QVOS verò semel in anno confiteri solitos cognouerint confessarij, serio hor-
tentur, vt maiori huius sacramen-
ti frequentia animam expiare studeant ; do-
ceantque, ob multa quæ impendent vitæ per-
icula , nihil salutarius esse posse , quam sta-
tim post mortale peccatum admissum confi-
teri

Fidei radimē-
ta ex præua
negligentia
ignorātes nō
absoluend i

Quæ it m re
quicanda, qui
bulique abso-
lutionis bene-
ficium deue-
gandum

Quomodo se
gerere debeat
Confessarius
cum ijs, qui
semel tatum
in anno con-
fentur

teri; cum turpè profecto sit, si deles in eluendis corporum, aut vestium sordibus, diligenteres esse, quam in diluendis animæ maculæ turpissimis. Eosdem verò grauius obiurgent, si vñque ad maiorem hebdomadam, aut quod deterius est, ad ipsam Sanctæ Paschatis Dominicam Sacramentum hoc competenterint distulisse. Quod si illud omnino per totam eiuDEM sanctæ Paschatis Octauam negligere ausi fuerint, contra illos sacrorum

Turpe est fideles diligentiores esse in diluendis corporum, aut vestium, quæ animæ maculæ

* Canonum lege, vt supra edicimus procedendum.

a Con. Late-
ran. sub anno.
3. in e. omnis
veriusque fe-
xus de pani.
& remiss.

b Con. Saler.
vbi supra c. 7
& 23. Syn. Bo-
tun. in Can.
de sacr. pan.
Casi n. de an-
no 1626. less.
2. c. 5. decr. 12

Confessiones autem, præterquam in infirmitatis casu, in Ecclesia solummodo excipi volumus, in confessionalibus ad id deputatis, & more solito constructis, cum fenestrallis ad latera, tabella viminibus contexta, vel ferrea crate ita clausis, vt pœnitens à Confessario videri non possit, possit tamen audiri, in quibus cum indice casuum nobis reseruatotum, etiam Cœnæ Domini Bulla sit affixa. Confessarij vero ibidem residentes, vt Ecclesiarum omnium Magistræ Romanæ Ecclesiæ ritibus reddantur in huius Sacramenti administratione conformes, si regulares fuerint, stolam, si vero sacerulares, & stolam & superpelliceum gestare teneantur, easque omnino precatio[n]es omnes, breuioribus confessionibus exceptis, ante, & post absolutionis formam adhibeant, quæ in Romano Rituall proponuntur recitandæ.

De confessio-
nibus in Ec-
clesia solum-
modo, & in
confessionalib.
excipiendis

Habeant con-
fessarij apud
se indicem ca-
suum reseruato-
rum, & bullæ
in Cœna Do-
mini

Hoc item sa-
cram. in ecclæ-
sia admini-
straturi stolæ,
& cotram de-
ferant

Decret. 10.
a Con. Saler.
vbi supra Sy-
nol. Botunt.
vbi supra

b Syn. Nucer.
in c. de sacra.
penit.

c Syn. Mogu.
c. 29

d D.Tho.in 4
diff. 19. in ex
pol. literz
Nauar. in ma-
nualic. 5. n. 3
& 4. Tole.lib.
3. c. 19. n. 5. de
pxn. diff. 6.c.
qui vult. §. di-
ligen. Conc.
Colon.de an,
1536. tit. de
admiss. sacra.
c. 35

Decret. 11.
e Conc.Tr. d.
fess. 14. c. 4
f Idem ib. dē
Con. Laodic.
c. 2. Cart. 3. c.
31. Miseric.
c. 33. Turon.
sub Car. Mag.
c. 33. Cabild.
sub codice e.
34. Vormac.e-
25. Innoc. 1
epist. 1. decr.
c. 7. Epist. 3. in
epi st. decr. c.

Mulierum vero confessiones, non nisi ab ortu solis vsque ad occasum volamus audiri, & omnino in confessionali, ita ut mutuo facie ad faciem confessarius, & penitens mulier nullatenus se respiciant; quorum si quando ægrotantium confessiones erunt audiendæ, current confessarij, vt cubiculi fores ita patentes sint, vt conspici quidem possint, non tamen audiri; In quibus etiam tum pueris audiendis, cautè prudenterque, se gerat confessarius, omissis extraneis, & à sacramento alienis collocutionibus. **C**aveat in primis nè importunis interrogationibus criminis antea ignoti cupiditatem poenitentium animis ingerat: non enim omnia ab omnibus, sed personæ, ac professionis ratione habita, peccata, & peccatorum circumstantiæ sunt exquirendæ, vt ijs cognitis confessarius more periti, ac prudentissimi medici pro personarum, ac morborum qualitate medicinam valeat temperare.

In poenitentijs autem iniungendis, quæ proculdubio magnopere à peccato reuocant, & quasi fræno quodam coercent, & vigilantiores in futurum poenitentes efficiunt, ita se gerant confessarij, vt quantum spiritus, ac prudentia suggesterit, pro qualitate culparum, & poenitentium facultate, ac dispositione eas satisfactiones imponant, quæ non modo præteriorum peccatorum vindictam respiciant, sed maximè infirmitatis sint medicamentum, & nouæ vitæ custodia; Non ergo

De mulierum
confessionibus
interdiu so-
lum excipien-
dis

Dum earum-
dem ægrotan-
tium confes-
siones audi-
tur cubiculi
fores, ita pa-
tent

Non omnia
ab omnibus,
sed personæ,
ac profes-
sionis ratione
habita, pecca-
ta, ac pecca-
torum circu-
stantiæ sunt
requirienda

In poeniten-
tijs iniungen-
dis quid fer-
uare debeant
confessarij

a Clem. R. 5.
lib. 2. Confl.
Apost. c. 19.

ergo pro grauiissimis delictis laeuissima quæque demandent, ^a nec pro omni peccato eandem sententiam ferant, sed singula delicta parua, & magna iudicantes, vnicuique propriam poenam, secundum Apostolicas Constitutiones, statuant, & cælestem medicum imitati, contraria opponant medicamenta, peccatis, itaut lubricis continentiam, tenacibus largitatem, iracundis mansuetudinem, & elatis præcipiant humilitatem. Rarius autem, vel serius confitentibus, aut in peccata facile recidentibus vtilissimum fuerit consulere, ^b aut certè illud satisfactionis iniungere, vt sèpè, puta semel in mense, vel certis diebus solemnibus confiteantur, & si expediat communicent.

Decret. 12.
c Philipes. 2
d Con. Saler.
vbi supra tit.
27.c.19. Caſi-
nen. de anno
1592. tefl. 2. c.
4. deecr. 6

d Syn. Nucer.
de sacramen.
tis.

NE etiam quæ sua sunt, ^c non quæ Iesu Christi quærere videantur ^d confessarij; siue sæculares, siue regulares illi fuerint, diligentissimè caueant, nè si interdum pecunia in pios vsus eroganda poenitentes multandos esse iudicauerint, eam suis ipsi vobis addicant, aut si pro missis celebrandis eleemosynæ sint imponendæ, eas sibi præcipue curent assignandas, sed alteri omnino Sacerdoti, aut etiam Ecclesiæ persolendas demandent. Immo, nisi aliter occulto pœnitente satisfactio fieri possit, ^e nec restitucionum faciendarum onera sibi assumant; Quod si quis Dei timore postposito, decretum hoc violare præsumperit, præter grauiissimas poenas, si nobis innotuerit, nostro fo-

ro per-

Pro grauiſſi-
mis delictis
laeuissima quæ
que non im-
ponenda, ^f sed
singula deli-
cta parua, &
magna iudi-
canda

Quod pecu-
niarias sati-
factions pro
eleemosinis,
aut missis ce-
lebrandis eō
feſſarij sibi al-
ſignandas nō
curent

Nec reſtitu-
tionum facie-
darum onera
ſibi assumant

ro persoluendas, eo ipso absque vlla declaracione audiendarum confessionum facultatem abrogatam illi esse volumus, & pronuntiamus. Vbi verò ipsius Confessarij opera nec farsaria fuerit, vt restitutio occultè fiat, si quid ille in ea fraudis commiserit, aut illam malitiose distulerit, eandem ipso facto in conscientia poenam se nouerit incurrisse.

Decret. 13. **E**t si de Dei optimi maximi benignitate confisi, suasum habeamus nullum unquam ex confessarijs in nostra Diœcesi approbatis, vel approbandis, eo usque sceleris progressurū, vt Sacramentum hoc à Christo Domino in animarum vitam, & salutem institutum, in animarum perniciem, & interitum ipse conuertens, ac immanissimo se sacrilegio adstringens, poenitentem quempiam ad turpia audeat in eo sollicitare. Pro nostro tamen Pastorali munere, illos, quantum in Domino possumus, non desistimus hortari, vt si quando humani generis hostis, luxuriæ facibus immisis, ad tam immane facinus eos studuerit incitare; grauissima Dei offensa, sacramenti huius dignitate, proximorum scandalo, propriæ animæ salute, atque etiam ipsomet bono in hoc mundo nomine (quod qui negligit crudelis est) sibi propositis, pernicioſſimum ignem extinguere, & nequissimi hostis insidias studeant euitare. Quod si illi iniquissima hæc suggerenti (quod Deus auertat) consensum præbere non dubitaueant, ipsorumque scelus ad forum contentio-

sum

contra eos,
qui auti fue-
rint paenite-
tent quempiam
in confes-
sione sollicitare

a Pius 4. in
bull. quæ in
cipit. Sicut
nuper de an.
1561. Paus. in
bull. q̄ incipit
Dilectæ fili.
Gregor. 13. in
bul. q̄ incip.
Vniuersit. Do-
minic. 30. Au-
gu. 1621.

Decret. 14.
b De pæn. &
remis. c. om-
nis. §. caueat
Con. Mogun.
c. 29

c Henriquez
in Sun. lib. 6
c. 59. Suar. de
pan. dispu. 33
Sect. 1. n. 2. Na-
uari. ad c. Sa-
cerdos de pæ-
nit. dist. 6 nu.
137. Regin.
lib. 3. c. 1. & 2
Sot. in 4. dist.
18. q. 4. art. 5
Toler. lib. 3
c. 16. nu. 6

d Supra c. om-
nis § caueat
Decret. 15.
e Pius V. in
bull. quæ in-
cipit. Supra
gregem, In-
noc. 3. in Con-
cil. Later. c. 22
in c. cum in-
firmitas de-
pæn. & re-
mis.

sum contigerit deduci, ^a sciant contra ipsos.
tanquam contra de hæresi suspectos, sacra-
mentorum Dei temeratores, & damnatos ip-
sius Ecclesiæ hostes, per sanctæ Inquisitionis
officium ad grauissimas pœnas esse proce-
dendum.

De sigillo co-
fessionis se-
uando

Ilsdem Confessarijs à ^b sacris Canonibus
perpetui silentij seuerissima lex est pro-
posita. ^c Cauere ergo omnino debent, ne
eandem infringentes, quicquam eorum quæ
in confessione audierunt, villo, vel verbo, vel
signo, vel nutu, alioue modo aperiant, aut
peccatorem prodant; licet de propriæ vitæ,
aut etiam totius Reipublicæ conseruatione
ageretur, & salute. Si ergo, quod absit, huius
Sacri silentij violatores extiterint; non so-
lum grauissimas veterum ^d Canonum pœ-
nas, sed, & alias nostro arbitrio reseruatas no-
uerint se datus.

Quod nec pro
propriæ vitæ,
nec pro to-
tius reipubli-
cae conser-
uatione est stan-
gendum

QVOTIES, autem ægrotantium confessio-
nes audiri contigerit, teneantur con-
fessarij, etiam irrequisiti, scriptum
auditæ confessionis testimonium medicis
exhibendum relinquere; quibus etiam medi-
cis Parochi iuxta Pij V. Constitutionem
seriò edicant, vt ægrotos prius de expianda
conscientia admoneant, deinde ad eos tertio
ne redeant, nisi peractæ confessionis testifi-
cationem exhibuerint; Et ne tam salutare
decretem in propriæ animæ, & infirmorum
etiam perniciem medici facile prætereant;
eandem Pij Quinti Constitutionem in hu-
ius ca-

Confessarij,
& medicis eis
ca ægrotos,
quid sergan-
dum

Pij V. circa
hoc confiur-
tio semel in
anno promul-
ganda

ius capituli calce appositam, quotannis infra missarum solemnia, volumus in prima Dominicæ Quadragesimæ per Parochos promulgari. Coniunctos vero, & familiares, ac domesticos infirmi in Domino rogamus, ut de infirmitate Parochum certiore faciant; ac tam Parochus, quam coniuncti, & familiares prædicti, infirmum ad confessionem peccatorum suadeant, & inducant. Parochis autem edicimus nos in Visitationibus de eorum in inuisendis ægrotis charitate, diligentia, & sollicitudine exactius inquisituros, grauissimas ab ipsis poenas exacturi, si eos minus suo muneri satisfacere nobis compertum fuerit.

Decret. 16.

a Conc. Trid.
scil. 14. c. 7. &
can. 11. & col
ligitur ex Cō
Carta. 3. c. 32
& ex c. latorē
33. q. 2. c. qui
Episc. de pen.
& remiss. in 6
extraua. & si
Dominici la
1. eo. tit. extra
uag. inter cū
los de priu.
Cle. 1. co. tit.
D. Tho: in 4
diff: 1. Sotus
ibidem q: 2
ar. 5. D. Auto
zin. 3. p. tit.
17. c. 1. Suar:
de pau: diff:
29. feb: 1. Va
lentia tom. 4
diff: 7: q: 10
punct: 2: Hen
riq; lib: 3: c: 34

Postremo, quia habet Ecclesiæ rationabilis " consuetudo, ut ad Christianam disciplinam conseruandam, atque atrociora quædam crimina prohibenda, eorundem cognitionem, & absolutionem, Ordinarij Pastores animarum sibi reseruent, eidem, & nos obsequentes, pro nostra pastorali cura, ad totius populi nostri directionem, & in Dei timore conseruationem, infra scriptos casus nobis reseruandos duximus, prout præsenti decreto reseruamus. Caeuant ergo confessarij, siue sæculares, siue regulares, ne in alienam messem temere irruentes, ab eis, siue etiam à criminibus, & censuris in Bulla Coenæ Domini contentis, alijsue Summo Pontifici, & nobis reseruatis; cuiusuis Priuilegij aut indulti prætextu, quempiam, nisi in mortis articulo, sine eiusdem Summi Pontificis, vel

De casuum
reseruatione

Nullus sacer
dos sive facu
laris, sive re
gularis à casi
bus & censu
ris reseruatis
aptria auto
sub cuiuscun
que priuile
gij prætextu
quemquam
absoluere au
deat, vel præ
sumat

a Decr. Con-
greg. Episc. &
Regul. apud
Quarant. in
v. cas. refer.

vel nostra facultate respectiue , absoluere
præsumant . Si secus fecerint poenias in de-
creto Sacrae Congregationis Episcoporum , &
regularium contentas se nouerint incurrisse ,
Casus autem sunt infra scripti videlicet .

- 1 Blasphemia in Deum , & Beatam Virgi-
nem .
- 2 Maleficium . Diuinatio , & Incantatio cum
inuocatione dæmonis tacite , vel ex-
presse .
- 3 Abusus Sacramentorum , & sacramentalium , & ad turpi: in confessione solli-
citatio .
- 4 Homicidium voluntarium .
- 5 Iuramentum falsum in Iudicio legitimo in
præiudicium tertiae personæ .
- 6 Procuratio abortus post fætum animatum ,
etiam effectu nonsecuto .
- 7 Raptus , & abusus mulierum , & stuprum
Virginum per vin .
- 8 Nefandi vitij , & betialitatis peccata .
- 9 Incestus in primo , & secundo gradu con-
sanguinitatis , & affinitatis .
Impuberibus usque ad decimum quartum
annum expletum , & mulieribus , quoad
carnalia peccata , nulla erit referuatio .

CONSTITUTIO PII PAPAE QVINTI.

*CIRCA EA QVAE A MEDICIS
in infirmorum curatione sunt ob-
seruanda.*

IVS Papa Quintus. Ad perpetuam rei memoriā. Supra gregem, &c. Sane cum infirmitas corporalis nonnunquā ex peccato proueniat, dicente Domino languido quem sanauerat,

Vade noli amplius peccare ne quid deterius tibi contingat, ac propterea prouidē fel. rec. Innocentius Tertius prædecessor noster medicis præceperit, ut cum eos ad ægrotos vocari contigerit, ipsos ante omnia moneant, vt animalium medicos vocent. Nos igitur volentes hoc tam salutare præceptum nullā temporis præscriptione aboleri, sed semper obseruari, constitutionem præfatam auctoritate Apostolica tenore præsentium innouamus; & hac nostra in perpetuum valitura, Cōstitutione statuimus, & decernimus, quod omnes medici cum ad infirmos in lecto iacentes vocati fuerint, ipsos ante omnia moneant ut Idoneo Confessori omnia peccata sua

sua iuxta Ritum S.R.E. confiteantur, neque tertio die vltierius eos visitent, nisi longius tempus infirmo Confessor ob aliquam rationabilem causam, super quo eius conscientiam oneramus, concederit, & eis per fidem confessoris in scriptis factam constiterit, quod infirmi, ut præmittitur; peccata sua confessi fuerint. Quod si qui medicorum præmissa non obseruauerint, ultra poenas in dicta Constitutione contentas, quas incurre declaramus, perpetuo sint infames, & gradu medicinæ quo insigniti erant omnino priuentur, & à Collegio, seu Vniuersitate medicorum ejiciantur, ac poena pecuniaria etiam arbitrio ordinariorum ubi deliquerint mulctentur, &c. sub datum Romæ, &c. Anno, &c. inter Constit. Pij Quinti Constit. 4. in Bull. antiquo.

DE SACRAMENTO EXTRE- me Unctionis.

CAPVT SEXTVM.

Ediator^a Dei, & hominum, qui cum^b venisset saluum facere quod perierat, dedit^c semetipsum redemptionem pro omnibus, non solum Iesus, ^d sed & Christus vocari voluit; Illud quidem nomen sortitus, ^e quod ipse saluum facturus

O 2 erat

^a 1. Timot. 2

^b Luc. 19

^c 1. Tim. vbi
supra

^d Matth. 16

^e Matth. 21

erat populum suum à peccatis eorum : hoc

^a Psal. 2. & 71

^b Hebr. 10

^c Isa. 61

^d Theodoret.

^e Psalm. 26

^f Apoc. 1. & 6

^g Syn. Botun.

^h in canonibus

de Sacramen-

to extrema

vñctioñis

ⁱ Iacob. 5

^j c.

^h Cathe. Ro-
manus de Sa-
cramento ex-
tremæ vñctio-
nis

ⁱ Con. Flore.
in decr. Euge-
nij Con. Tri-
dent. lscf. 14
de extre. vñ-
ctioñ: c. 3
1 Trid. vbi fu-
pia in proc.

^m Catec. Rq-
man. vbi sup.

vero, quod cum ^a Rex simul esset ^b & Ponti-

sex, vñctus erat non ab hominibus, sed ab ip-

so ^c Deo, non confecto Oleo, sed Spiritu

Diuino, ^d hanc ipsam Vnctionis gratiam in

eos omnes qui eius futuri essent membra

diffusurus. Quo circa fideles suos, quos e-

tiam Aeterno Patri Regnum, & ^e Sacerdotes

effecit, ^f non solum in baptisme vnxit ad

dignitatem, & facro Chrismate ad robur, &

virtutem; verum etiam in mortem inungi

voluit ad sanctitatem, vt ^g peccatorum reli-

quijs expiatij, & ab oinni scelere puri, natu-

ræ concedentes, illam demum, ad quam se-

mèl destinati fuerant, æternam consequen-

ter hæreditatem, & in Regno illo ad quod

Sacro Baptisme inuncti fuerant, & inau-

gurati, pace fruerentur sempiterna. ^h Sicut

ergo Christus Dominus Baptismi Sacramen-

to aditum nobis ad veram vitam patefecit,

ita etiam, vt ex hac mortali vita decedentes,

tutiorem, & expeditiorem ad Cælum viam

haberemus, extremæ vñctionis, & saluberrimi

huius olei instituit Sacramentum; quo

tum fideles: vterentur, cum & animæ, & cor-

poris vires deficere, & acrior in extremo pu-

gna videretur instare: ⁱ & si enim continuo

calcaneo nostro serpens callidiissimus insidie-

tur; vehementius tamen, & grauius fideles

oppugnat, & omnes versutiæ suæ neruos, vt

eos perdat intendit, cum extremum vitæ

diem animaduertit appropinquare. ^m Hoc

autem

Christus De-
minus vñctio-
niæ, & Spir-
itus Sancti gra-
tiæ quam in
se habuit in
sua etiam me-
bra diffudit

In Baptismo
vngimur ad
dignitatem,
facro Chris-
mate ad ro-
bur, & virtu-
tem, in mor-
te vero inan-
giunur ad san-
ctitatem

Sacramentum
hoc quare in
stitutum, &
quando co-
viendum

Sacramenti
huius effectus

autem Sacramento vires , & arma fidelibus
subministrantur , quibus instructi omnia ne-
quissimi hostis ignea tela extinguere , impe-
tum frangere , & illi fortiter in ultimo ago-
ne possunt repugnare : * Sicut enim oleum
ad mitigandos corporis dolores proficit , hi-
laritatem affert luminī tanquam pabulum
prœbet , & defessa membra confirmat ; Ita
Sacra hęc vncio , & Sacramenti huius vir-
tus , animę tristitiam , & dolorem minuit , spi-
rituales animę vires reficit , Diuinę bonita-
tis fiduciam fouet , ac mentem in solida tran-
quillitate constituit , vt lāto animo Domini
aduentum expectantes , parati simus deposi-
tum nostrum , si illud à nobis repetere volue-
rit , libenter redde e ; ac demum in Domino
morientes semper mansurę vitę Beatitudine
donemur .

Decretū. I.

Quo circa si vnquam in cœterorum sa-
cramentorum administratione alioue
Sacerdotali munere Parochi Pietas
exigitur , & industria ; in eo certe momento , in
quo suorū filiorū spiritualiū periclitatur ani-
mę salus , & vnde beatitudinis , vel supplicio-
rum pendet æternitas , adhibenda est singu-
laris ; vt si quicquam alio tempore est ab ip-
sis in suorum fidelium cura commissum , in
hoc extremo vitę actu reparetur . **b** Itaque
solliciti sint Parochi , ne Christi fideles suę
curę commissi , qui per omnem vitam aduer-
sus peccata , & tentationes occasioneſque
peccandi , firmissimis aliorum sacramento-

De diligētia,
& sollicitudi-
ne à Parochis
in huius fa-
cramenti ad-
ministratio-
ne adhibēda

b Syn. Botun.
in can. de Sa-
cra. extre-
mæ vñctionis. Ca-
fine. de anno
1592. sell. a.
e. s. decret. 1.
Naua. in ma-
nual. c 22. nro.
33. in fin.

rum præsidijs se se munire studuerunt, vt ab omni grauiori spiritus incommodo illæsi servarentur, in vltimo huius nauigationis cursu, salutis aliquod dispendium, aut etiam forsitan æternum, quod absit, salutis naufragium patiatur, Morientes per ipsorum negligenciam sine hoc tam oportuno salutarique sacramento, Christianæ vitæ, ac pœnitentiæ consummatiō. Quod si ipsorum incuria, ac defectu euenerit, grauissimas se nobis pœnas nouerint soluturos.

a Conc. Trid.
sess. 14. in p̄tin
cig.

Decretū. 2.
b Syn. Aug.
c. 20 Botunt.
vbi supra

e Psalm. 42

d Rom. 7.

e Philippe. 1.

Decret. 3.

f c. ab infir-

mis 26. q. 7

Bellar. de sa-

crea. extremæ

vndionis q.

1. in fin. Cate-

ch. Roma. de

codem. sacra.

Suar. de p̄n.

disp. 44. leđ.

1. n. u. s. Sā. in

Aphor. v. ex-

tr. vñctio.

Sacramētū
hoc Christia
nae vita &
Pœnitentia
est consumma
tiuum

Quod infirmi
in exitu con-
stituti non
cōsolandi in
in spem vitæ
præfentis, sed
potius ad æ-
ternæ Beatitudo-
nis intuitum suū ex-
citandi

CAuti b̄ sint sacerdotes dum accedunt ad vngendum infirmum, qui in exitu vitæ est constitutus, vt nequaquam illum longioribus verbis in præsentis vitæ spem consolentur, sed contra potius cum feroore spiritus à curis, desiderijs, & huius mundi amore ex toto abstrahere, & ad æternæ Beatitudinis, iam in propinquo per Dei Gratia positiæ, intuitum studeant excitare; vt fragilitate naturæ superata, & terrenis affectibus calamatis, tanquā c̄eruuſ ad fontes aquarū sitiat cum Propheta ad Deum fontem viuum, & cum Apostolo, de corpore mortis huius liberatus, dissolui cupiat, & esse cum Christo.

AEgrotanti ante extremam vñctionem, ex perpetua Ecclesiæ consuetudine, primo pœnitentiæ, & sacroſanctæ Eucharistiæ sacramenta ministrentur, vt quoad fieri potest, ea omnia tollantur, quæ sacramenti huius gratiam, & effectum possunt impediens; si tamen infirmus aliquis propter stomachi, vel

Quod huic sa-
cramento pœ-
nitentiæ, &
Eucharistiæ
sacramenta,
nisi aliud ob-
stet, sunt pre-
mittenda

vel faucium morbum communicari minimè potuerit, confessionis saltem sacramento præ muniatur. Quod si tanta morbi vis ægrotum oppresserit, ut nullius sumendi reliquerit facultatem, hunc etiam sacro Oleo licebit inungiri, modo, se sacramenti huius desiderio teneri nutu aliquo, & signo pietatis ostenderit.

a Sotus in 4.
dist. 23. q. 2.
art. 2. & ibi
DD. Naua. in
manual. c. 22.
nu. 13. Silu. v.
ext. vñct. n. 5
Decret. 4
b Catech. Ro
ma. vbi supra
circa mediū
Suar. de poen.
disp. 42. fct.
1. nu. 7. Con.
Saler. de an-
no 1579. tit.
22. c. 1

Illud ^b etiam diligenter obseruabit Parochus, ut eo potissimum tempore hanc Cœlestem applicet medicinam, quo is qui sacro oleo liniri debet integra mente, & ratione, religiosam animi voluntatem ad uberiorem Sacramenti huius gratiam percipiendam potest afferre. In cuius administratione preces, ritus, & ea omnia ad vnguem seruet, quæ in Romano Rituali seruanda præscribuntur; aduertens ex eodem, quibus sacramentum hoc sit ministrandum, quibusue denegandum, & quæcumque alia ibidem, tumante, tum post huius Sacramenti administrationem paranda proponuntur, & aduertenda.

Decret. 5.
c Con. Auen.
in c. de sacra.
extremæ vñ-
ctions Syn.
Nuce. in c. de
cod. Syno. S.
M. Cauen M.
S. de anno
1603. eo: cap.

Solis ad Sacramentum hoc ministrandum Parochus non procedat, sed ipse ^c stola violacea, ac superpelliceo amictus, curet secū alios Clericos, quotquot poterit, habere superpelliceo similiter indutos; qui ipsum dum ministrat pietate, ac precibus omnique deuotionis studio in eo ministerio adiuuent. Quod si plures habere non potest, vnum saltem Clericum omnino adhibeat comitem, qui, & ipsi Sacramentum deferenti, crucem sine ha-

Quod Sacra-
mentum hoc
tunc potissi-
mū ministrati-
ri debet, cum
ægrotus rōne
aduertens, & in-
tellexit & viget

Qui ritus in
eiudem mi-
nistratio-
ne seruandi

De Parochi
conituatu dū
ad idem mi-
nistrandum
procedit

sta

⁵ Catech. Ro.
man. vbi fu-
stra
•
sta præferat , & ministranti assistat ; ⁴ Omnes
vero qui præsentes aderunt , domesticosque
præsertim , vt ægrotum in extremo agone
colluctantem , Deo suis precibus commen-
dant , moneat , & hortetur .

Domestici , &
Parentes hor-
tandi , vt ægro-
tum Deo suis
precibus co-
mendent .

Decretū. 6.

Postremo sacra vñctione peracta , si ægrotus sensuum vsum non ammiserit , ad bene in Domino moriendum disponat , sumptis pro eius captu , & conditione ijs argumen-
tis , quæ tum in Catechismo Romano ,
tum in alijs pijs libellis , qui fidelium mani-
bus teri solent , copiosè traduntur ; nec
eum vllatenus , sui muneric , & Officij memor ,
vsque ad vltimum spiritum deserat , sed eius
animam iuxta Ritum , & formam S.R.E. omni-
ni qua par est pietate , ac charitate commen-
det .

De ægrotis vñ-
que ad vlti-
mum vitæ spa-
ritum per Pa-
rochum non
deferendo

Decret. 7.

Si vero diuine Maiestati beneplacitum
fuerit ægroti animam ab huius peregrina-
tionis miseria ad cœlestem patriam euoca-
re , statim iuxta ea quæ in alia ⁶ Synodo sunt
statuta , eiusdem obitus solitis Campanæ si-
gnis fidelibus significetur ; quoad ei æternam
requiem , lucemque perpetuam precandam
valeant excitari ; Hæc autem cura , tum etiam
Campanas tumulationis tempore pulsandi ,
penes Clericos sit per hebdomadas ab Ar-
chipresbyteris distributos ; Qui si in hoc ,
aut in quocunque suo munere obeundo ne-
gligentiores extiterint , grauiter per Vica-
rios nostros in eos edicimus animaduerten-
dum .

De signo dan-
do in obitu
fidelium

⁶ Syn. S. M.
Cauen. M. S.
de anno 1614
c. 14. Calin. de
an. 1592. fsl.
2. c. 2. deccr. 1

Cum

Decret. 8

CVm autem defuncti corpus ad Ecclesiam erit deferendum, Sacerdotes, & Clerici superpelliceis induiti in Ecclesia primo conueniant, indeque ad locum defuncti cruce præente recta, & bini incedant, funusque pie psallentes ducant; & in Ecclesia tam diu consistant, donec ex Ritu S.K.E iusta omnia defuncto fuerint persoluta. ^a Id autem non fiat post solis occasum, nec mane, nisi celebratis iam missis, nec diebus festis dum vespertinæ horæ in Ecclesia persoluuntur. ^b Nullius vero defuncti corpus sepulturæ tradi volumus, nisi duodecim horarum spatio ab ipsis obitu elapso; quod si mors fugit repentina, & corpus satis validum, viginti quatuor horis inhumatum relinquatur.

Decret. 9.

Quoniam vero, non nulli sunt, qui impiè viuentes, proprijs se flagitijs Ecclesiasticæ sepulturæ honore redundunt indignos; Idcirco iuxta sacrorum Canum dispositionem ab Ecclesiastica sepultura arcendos edicimus, & pronuntiamus omnes, & quoscunque publice excommunicatos, & denuntiatos; Notorios percussores Clericorum. ^a Ab Ecclesiæ ingressu dum viuerent interdictos. ^b In duello, seu & prohibitis torneamentis mortuos ^b Vsurarios manifestos, qui nulla data idonea cautione de alieno restituendo, decesserint. Non baptizatos. ^c In publico peccato, nullo contritionis dato signo, obeuntes. ^d Se ipsos ex industria occidentes, ^e modo id non sit ex infi-

De Ritu de
functorū cor
pora ad Eccle
siā deferē
di

^a Con. Saler.
vbi supra tit.
33. c. 4

^b Syn. Nuceri
na in cap. de
sepulturis

De ijs qui ab
ecclesiastica
sepultura sūt
arcendi

^c Cap. facris
de sepult.
^d Clem. i. de
sepult.
^e Conc. Trid.
fess. 24. c. 19.
de refor Qua
ran. in v. ducl
lum
^f c. felicis, &
c. ad audienciam
de tor
neamen.
^g c. quia de
viuit. & c. quā
quam cōdem
tit. in 6
^h c. fures de
furtis. & cap.
quibus 13. q.
ⁱ cap. placuit
23. q. 5
^j c. ex parte
de sepul. &
ibi glos.

Ponia,

a.c. omnis de
pen. & remis.
b Panor. in c.
Sacris n.2. Et
Maria. Socci.
eo. c. m. 157.
arg. c. quod .n
te. de pani. &
remis.
c.c. Episcopo-
rum Idc' priu.
in 6. gl. in c. is
qui de sent.
excommuni.
in 6. Clem. 1
de sepul.
Decret. 10.

d.l. in condi-
tionibus pri-
mum locum
l. cum fqueſt.
in fin. C. de
legib. f. dispo-
nat. Auth. de
nupt.
e c. ultima. 13
qz. c. admo-
nemus. c. con-
ſideratio. 16
q. 1
f c. nos insti-
tuta. c. cum li-
berum, & c.
de uxore. de
ſepult.

g c. cum super
c. certificari,
& c. in noſta
de ſepult.

nia, furore, vel frenesi. ^a Qui demum eo an-
no Confessi, & Sacra communione ex Eccle-
ſiæ præcepto refecti non fuerint. ^b Quorum
omnium corpora, ita longè ab Ecclesiæ in-
profano solo tumulentur, vt Clericorum ca-
nentium voces inde non valeant exaudiri;
Qui secus fecerit poenit. à Sacris ^c Canonis-
bus indictis, & alijs à nobis infligendis ſe-
nouerit plectendum.

QVæcunque testator in vltima volunta-
te disposuerit, tanquam leges feruan-
da esse iura omnia, ^d tum Ciuitia,
rum. Ecclesiastica statuerunt. Idecirco sepul-
turæ locum quem defuncti, dum olim viue-
rent ex peculiari pietate, siue alia de causa in-
certa, & determinata ecclesia, siue facello sibi
statuerunt, eis nolumus denegari. ^e Archipres-
byteris ergo, & Parochis omnibus manda-
mus, vt quoſcunque, qui sepulturas huiusmo-
di elegerint, omnino in electo loco sepeliat,
nec eis illas, quoquomodo prohibere præ-
ſumant; solutis tamen eorum iuribus, iuxta-
ſacros & canones, etiam si defuncti corpus ex-
tra Diæcesim deferri contigerit. De cætero
autem fine nostra peculiari licentia, sub poe-
na interdicti ab ingressu Ecclesiæ, nouas se-
pulturas construì interdicimus, qua eriam
obtenta, ea cautio adhibetur, vt lapideo co-
perculo ſint munitæ, & solo æquatae, nec
villo modo ſub altari, ſed quatuor ad minus
palmis procul ab illo effodiantur.

De defun-
tum corpori-
bus in elec-
to loco ſepeli-
dis

Nouæ ſepul-
ture ſine par-
ticulari licen-
tia non con-
ſtruenda

Decret. 11

PActiones vero pro funere, vel exequijs celebrandis, vel defuncti corpore deferendo, & tumulando, sicuti omnino, iuxta sacros ^a Canonés, interdicimus, ita Ecclesiærum iura, & Parochorum, ac Sacerdotum, & Clericorum, stipendia secundum variam, & laudabilem Terratum, & oppidorum nostræ ditionis consuetudinem, ijsdem persolui, iuxta eosdem Sacros ^b Canones, omnino volumus, & mandamus. Sacerdotibus etiam prohibentes, sub poena suspensionis à Diuinis, ne quotam sibi debitam vlo modo defuncti hæredibus dimittant: id enim, & fide dignorum relatione, & experientia compemimus in aliorum, saltem indirecte, cedere detrimentum; dum quatuor, aut quinque cedentibus, Cæteri ne inhumaniores videantur, & ipsi suo etiam Iuri cedere quodammodo coguntur. Solutis ergo prius Ecclesiæ, & Capitulo suis iuribus penes procuratorem ipsius, tum liberum sit cuique quotam quæ sibi contigerit defuncti hæredibus, si libuerit, elargiri.

Partiones pro fidelium funeribus, vel exequijs, seu corundem delatione, & accumulatione prohibentur

^a c. quæst. a. &c.
^{c.} præcipien-
dum. 13. q. 2
² cap. abolenda
de sepult.

^b c. ad Aposto-
licam de Si-
mon. glossin
cap. abolenda
vbi supra

Solutis tamē
Parochorum:
& Sacerdotū
Iuribus, iuxta
varias ter-
raturum, & op-
idorum con-
suetudines

Decret. 12.
^c Syn. S. M. Ca-
uensis M. S.
de anno 1603
in c. de sepul.
& alia de an-
no 1614 c. 18

QUod si defunctorum ea fuerit inopia, & paupertas, vt eorum superstites, que pro funeralibus debentur Iura soluere non valeant, gratis omnino, & cereis Ecclesiærum, siue Capitulorum impensis, duobus ad minus adhibitis, ad Ecclesiæ deferrii, & tumulari decernimus, & mandamus. Ad quorum etiam delationem Sacerdotes, & Clericos omnes concurrere volumus,

De Pauperū
defunctorum
corporibus
gratis, & Ec-
clesiarum, siue
Capitulorum
impensis tu-
mulandis

& præcipimus. Quod si quis tam pio, ac Religioso officio adesse neglexerit, nisi legitimam absentia causam, nostrorum Vicariorum iudicio probandam, attulerit, solitis distributionibus, & emolumentis per duos menses careat. iuxta ea quæ in alia Synodo sunt statuta, & eius pars alijs accrescat. RR. vero Vicarij nostri contra eos, omni remissione exclusa, procedant, quippe qui, & ipsi defunctis pauperibus charitatis officia impendere neglexerūt. Ad tollēdas vero fraudes in casu pdicto, quales vere sint pauperes, Vicariorū nostrorum iudicio standum esse declaramus.

Decret. 13.
a 1. Tefab. 4.
b Ex c. quam
præposturum
1. vbi cunque,
& c. habet for-
titan. 13. q. 2

e Con. Tolet.
3-6.22

Fideles omnes monet Apostolus, de " dor
mientibus nolo vos contristari sicuti, &
cateri qui spem non habent : ^b Extirpandus
ergo prorsus est eorum abusus, siue virorum,
siue mulierum qui quæve vñlatu, & fletibus
defunctorum suos Ecclesiam vsque, ethnico
quasi more prosequuntur ; ^c qui enim diuina
vocatione ab hac vita recedunt, cum plak-
mis tantummodo, & psallentium vocibus ad
sepulchra deferri debent, sufficiatque eorum
propinquis, quod in spe Christianæ Resurrec-
tionis defunctis suorum parentum corpori-
bus diuinorum Canticorum impenditur fa-
mulatus. Præsenti itaque decreto inuiolabili-
ter obseruando statuimus, & mandamus om-
nibus utriusque sexus subditis nostris, sub
pœna interdicti ab ingressu Ecclesiae, vt nul-
los domus tectum egredi, aut defunctorum
corpora cum huiusmodi lamentationibus
prose-

Pœna Sacer-
dotum, & cle-
ricorum ad co-
rundæ funus
non concue-
rentium

De fletibus,
& lamenta-
tionibus in fi-
delium obitu
coercendis

prosequi audeat, vel præsumat. Quod si quis, siue propinquus, siue extraneus, pias preces effundendo eadem, vsque ad Ecclesiam comitari voluerit, absque clamore, & fletibus huius charitatis impendat officium.

D E S A C R A M E N T O Ordinis.

C A P V T S E P T I M V M .

a 1. Petri 2. A.
pocal. 1. & 16
Balil. de Bap.
ser. c. 8. Ra-
ban. de sacra.
alt. c. 24. Aug.
lib. 2. o. de Ciu.
Dei cap. 101
Ambr. l. 4. de
fact. c. 1. S. Leo
fer. 3. in aniu.
fuge assumpt.
Hier. c. 6. lu-
ciferian. Ho-
fius in confel.
Polon. c. 53
b Roman. 5
c Con. Senon.
in dcer. fid. de
Cte. 10. Exod.
19. & psal. 81
d 1. Cor. 4
e 2. Cor. 5
f 1. Cor. 12
g Ephes. 4. &
ibi D. Ambr.

T si omnibus adeo com-
mune sit & internum illud
sacerdotium, quo corpora
nostra,^b hostiam viuentem
Sanctam, Deo placentem,
rationabili obsequio in-
odorem suavitatis offeri-
mus; ut priscis quoque sub Mosaica lege ^c Pa-
tribus conueniret; non protinus tamen quili-
bet dispensator ^d Mysteriorum Dei, & Ar-
chitectus ædificij spiritualis est habendus,
nec continuo fidelis quisq; sacro suscepto ba-
ptismate, ^e legatione pro Christo fungitur,
sed ^f diuisiones ministracionum sunt, dedit-
que ^g Deus quosdam quidem Apostolos,
quosdam vero Prophetas, alios Euangelistas,
alios autem Pastores, & Doctores ad consum-
mationem sanctorum, in opus Ministerij, ad
ædificationem Corporis Christi. Est ergo à
Christo Domino, cuius sponsa Ecclesia eo
præci-

Sacerdotium
duplex inter-
num, & exter-
num

^a Cant. 6^b 2. Cor. 5

cfai. 66

^d Christ. lib. 6. de sacerdo. Ancl. PP. 1. epist. decreta. l. 3. Euarist. Papa Epist. de ceteral. 2. ad E. pilcosos per egyptum. c Philo. lib. 2 de Monarch. f Christ. de verb. 1fa. homil. 5. Ambro. an orat. præpat. ad init. Greg. Nazia. in Apolog. Hugo de s. Victo re lib. 2 p. 3. c. 12. de sacram.

^g D. Cle. lib. 2 cōst. Apostol. c. 29 h Mala. 2 i D. Prosp. Aquitan. lib. 2 de vit. contéplat.

ⁱ D. Clem. vbi supra c. 30 m Con. Trid. Iess. 23. c. 2

præcipue malignis potestatis est terribilis, quod vt ^a Castrorum acies sit ordinata, peculiariis eorum ordo institutus, qui sacerdotali sunt munere decorati, quibusque ^b reconciliationis verbum concreditum est, & ministerium; vt eiusdem Christi Domini, ^c Gloriā gentibus, & fortitudinem populis annuntiantes, ac semel in Crucis Ara in remissionem peccatorum effusum Sanguinem.

æterno Patri offerentes, sic pro Christo capite, & pro Christi corpore digna ex officio ^d legatione fungantur; Quo circa tanta eorum est dignitas, vt in ^e confinio quodam siti Diuinæ humanæque naturæ, inter Deum, & homines ^f mediatores esse dicantur, & testes voluntatis eius, ^h Angeli Domini exercituum, i ianuæ Ciuitatis æternæ, pro delictis intercessores, ^l Custodes legis, ac Doctores pietatis; in quorum lingua peccatorum nostrorum solutio consistit, & nexus. Itaque, ^m cum penè diuina res sit tam sancti sacerdotij ministerium, consentaneum fuit, quo dignius, & maiori cum veneratione exerceri posset, vt in Ecclesiæ ordinatissima dispositione, plures & diversi essent ministeriorum ordines, qui Sacerdotio ex officio deseruirent, ita distributi, vt qui iā Clericali tōslura insigniti essent, p minores ad maiores ordines ascēdentes, à Deo tanquam Aaron vocati, ac visibili ordinationis sacramento ab Episcopo legitimè ordinati, summum demum Sacerdotij apicem tenerent; Quo ergo sacerdotale officium

Sacerdotes peculiariter à Deo intituti vt pro ipso legatione fungantur

Tanta est eorum dignitas vt siti esse aicantur in confinio diuinæ humanæque naturæ

Mediatores sīt inter Deū & homines, testes diuina voluntatis, & ianuæ Ciuitatis æternæ

Consentaneū fuit vt in Ecclesiæ ordinatissima dispositione plures ministeriorum ordines Sacerdotio ex officio deseruirent

cium mortalium omnium gradus, & dignitate antecellit, & Officij maiestate, eo etiam ad illud euchendos, & morum honestate, & doctrina, & singulari præ omnibus vitæ conuenit præditos esse sanctitatem. Quare ne tanti officij onus nemini temere imponatur, sed ijs solum qui digne illud coram Domino valent sustinere, infra scripta, non solum circa eos, qui ad sacrum presbyteratus ordinem, sed ad alios etiam inferiores voluerint promoueri, respectiuè, & inniolabiliter obseruanda edicimus, & pronuntiamus.

Sacerdotale
officium mor
tales omnes
gradus digni
tati & officij
maiestate an
tecedunt

Decret. 1.
2 Con. Tolet.
1. c. 2. & 4. c.
18. c. quicquid
pertinet c.
non confidat
de b. qui dist.
50. c. aliquan
tos c. designa
ta, & c. præte
rea dist. 51. c.
admituntur
dist. 54. dist.
53. per multa
cap. c. illitera
tos dist. 36. c.
infames 6. q. 1
b Cöh. Trid.
fess. 23. c. 4. de
reform.

Ab ordinum
susceptione,
qui sunt exclu
dendi; qui
item ad mis
tendi

Ils ergo, qui de iure sunt excludendi, ab huius sacramenti susceptione penitus exclusi, cum etiam ijs, quos secularis iudicij metu, quaestu, ambitione, aut prauo alio fine ad Ecclesiasticæ vitæ rationem trahi nobis compertum fuerit; eos tantum clericali vitæ deputandos, atque ad ordinum susceptionem per nos dimittendos protestamur, qui ^b sacro iam Chrismate delbuti, atque in fidei rudimentis sufficienter instructi, legere etiam, & scribere scientes, ac in legitima æstate, respectiuè, constituti, propositum habeant, non solum in omnibus Dæi gloriam querere; sed etiam in Clericalis instituti consilio perseuerare, atque in Ecclesiæ ministerio cunctis diebus vitæ suæ in Sanctitate, & Iustitia Domino deseruire.

Decret. 2.
c Pius 2. in
bull. q. incip.
eam ex sacro
rū Clem. 8. in
bull. q. incip.
Rom. Pont.

Quod Cleri
cali militia
adscripti te
neantur statu
tim in habitu
& tonsura in
cedere, & pro
priæ ecclesiæ
deseruisse

Qvi vero præ ijs dictis & alijs requisitis ex Cöcilio Tridentino, & Sumorum Patricum Constitutionibus ad Clerica-

ricalē tonsurā, & minores ordines fuerint p-
moti, teneantur statim in habitu, & tonsura
incedere, eique Ecclesiæ cuius seruitio fue-
rint mancipati, iuxta Vicariorū nostrorum in
partibus dispositionē, in suo quisque ordine
deseruire; ^b contrafacentes vero, iuxta ea
quæ in alia Synodo ^c sunt statuta, semel, &
bis moniti, si non paruerint, ultra alias poe-
nas nostro arbitrio referuatas, nec Clericali-
bus priuilegijs, & emolumenit, nec solitis
Franchitijs se gauisuros, immo nec ad ulteri-
iores ordines se promouendos sciant. Circa
Clericos vero coniugatos, qui in nostra Diœ-
cesi adsunt, Bonifacij Papæ Octavi ^d Constit-
utionem seruandam edicimus; Qui, & ipsi
eatenus suis priuilegijs gaudebunt, si tamen
in Clericali habitu, & tonsura semper incep-
tentes, in illius Ecclesiæ, cui semel fuerint
destinati, vero, & personali seruitio perseue-
rauerint.

Decretū. 3.

^e Trid. vbi sū
præ c. 5

Circa eos autem qui ad maiores ordines
erunt promouendi, ea seruanda esse
edicimus, & declaramus, ^f vt qui aliquo ma-
iorum ordinum cupiunt insigniri, per men-
sem ante ordinationis diem nos adeant, si no
personaliter, scripto, vel memoriali desuper
porrecto eorum voluntatem exposituri, quo
ea cognita, Parocho aut alteri cui magis ex-
pedire iudicauerimus, committi posit ut ip-
forum nominibus, & desiderio publicè in Ec-
clesia Parochiali ipsius ordinandi, diebus
festis, intra missarum solemnia propositis, de
ipso-

Circa Cleri-
cos coniuga-
tos, quid fer-
uandum

De ijs qui ad
maiores ordi-
nes sunt pro-
mouendi

De ipsorum na-
turali huic

ipsorum ordinandorum Natalibus, etate, moribus, & redditibus beneficij, vel Patrimonij à fide dignis diligenter inquirat, nosque de his omnibus fideliter faciat certiores.

Decret. 4

R Edditus tamen siue Laicales, siue Ecclesiastici pacificè obtinendi, ab ijs qui ad sacros ordines voluerint promoueri, ut Clericalis ordo in suo loco habeatur, neve Christi ministri ostiati stipem mendicare cogantur, iuxta ea quæ in alia ^b Synodo sunt statuta, tales sint, q. ad minus ducatorū virgini quatuor summā attingāt. Quos etiam, ut cautius procedatur, publico instrumento per spiritualis Curiæ nostræ Notarios confiendo, ac fide dignorum testium depositione suffulto, probatos esse volumus. Ordinem vero suscepturus, iuret se bona illa non alienaturum, vel quoquo pacto obligaturum, sine nostro consensu, non concedendo, nisi constito prius, quod possit aliundē commode viuere. Quod si in dicto Patrimonio testificando fictio aliqua vel simulata pactio interuenerit, Laici ab ingressu Ecclesiæ sint ipso facto interdicti: Promotus vero, ab executione suscepti ordinis suspensus, & ad alios suscipiendos inhabilis.

Decret. 5.

H Is ergo omnibus præmissis, tum demum promouendos ad Doctrinæ examen admitti debere decernimus. In quo nostrorum Synodalium examinatorum conscientias oneramus, illud in memoriam eis reuocantes, ex sacrorum canonum dispositione,

Q illos

re, moribus,
& redditibus
beneficij, vel
Patrimonij,
diligens in
quiritio facie
da

Quod reddi-
tus, siue laica-
les, siue ecce-
siastici, pacifi-
ce obtinendi
a promouen-
dis ad sacros
ordines, pu-
blico instru-
mento doca-
ti debeant

^a Vbi supra
c. 8

^c Syn. Caffin.
de anno 1626
sess. 2. c. 7. de-
cre. 9

^a Con. enō
in decr. morū.
vbi sup. Syn.
Nucer. in eide
Sacram. ordi.
^c Trid. sess. 21
de refor. c. 2

Ordinem su-
cepturus iu-
ret se bona
ad quorum
titulum est
ordinatus, nō
alienaturum,
vel quoquo
pacto obliga-
turum sine
Ordinarij co-
sensu

Ad maiores
ordines pro-
mouendi quae-
les esse de-
beant, & de-
corum circa
doctrinam
examine

ilios tantum ad divina mysteria tractanda
admittendos, quos non solum & morum in-
nocentia, sed & literarum maxime splendor
reddit illustres. Quod si in eorum munere
obeundo, Des timore postposito, periuri, &
personarum acceptores effecti indigos ad-
misserint, vel dignos respuerint, grauissimam
se nouerint de tali culpa in extremi exami-
nis Die æquissimo Iudici Deo rationem red-
dituros. Ad subdiaconatus autem ordinem
ascensuros, tum circa ea quæ divini officij
recitationem, cuius lege mox tenebuntur, ac
proprij ordinis exequitionem, tum circa ea
quæ literarum peritiam concernunt distri-
ctius volumus examinari. Cum enim per su-
ceptum illum ordinem in Clericali vita
permanendi necessitas subeat, ij tantum
erunt admittendi, quos scientiæ spes altiori-
bus ordinibus dignos reddat, ne postea pro-
pter ignorantiam ab illis repulsi, in despera-
tionem indueti, & cum eorum dedecore, co-
gantur in eodem ordine perpetuo permane-
re, circa quæ etiam ad Diaconatum promo-
uendos eo diligentius, & exactius, quo pro-
prius ad Sacerdotale ministerium accedunt,
volumus examinari. Semel vero à quocun-
que ordine propter literarum insufficien-
tiam repulso, non nisi post annum iterum
ad examen admittendos esse decernimus.

Decretū. 6
b D. Greg. in
epist. ad Si a-
grum lib. 2
c. 116

Qui verò ad Presbyteratus ordinem cæ-
terorum fastigium erunt assumendi,
& prius vites suas cum hoc quod
sunt

De promoue-
dis ad Dia-
conatum, & sub
diaconatum

Semel repul-
sus non nisi
post annum
ad examen est
admittendus

De promoue-
dis ad presby-
teratum, qua-
les esse, & q
noile debeant

sunt subituri onere metiantur, ut si imparēs
se repererint, abstineant, & ad id cum metu
etiam, cui se sufficere existimant, accedant.

a Conc. Trid.
fess. 23. c. 14

b Con. Tolent.
a.c. 24

Ij ergo sint qui non modo in Diaconatus
Ministerio ad minus annum integrum pie, &
fideliter versati fuerint, sed et ad h populu do-
cendum ea quā scire omnibus necessariū est
ad salutem, & administranda sacramenta, dili-
genti examine idonei fuerint comprobati; at-
que ita pietate, & castis moribus præcæteris
sint conspicui, vt præclarum bonorum ope-
rum exemplum, & vitæ monita ab ijs possint
expectari.

Decret.
Decret. 7.

Q Vi dimissoriales licteras à nobis cbri-
nuerit, vt à quocunque Reuerendissi-
mo Antistite ex nostra electione
destinando, possit quocunque maiori, vel mi-
nori ordine initiari; si proximo quatuor tem-
porum Sabbato, vel sua incuria, vel alia de-
causa non fuerit illis initiatus, non audeat cū
ijsdem dimissorijs, ad eundem effectum è
Diœcesi nostra alias exire, nisi nouis obten-
tis. Si secus fuerit factum, ordinatus donec
absolutionem à nobis desuper obtinuerit, sit
ipso facto à suscep̄ti ordinis, & à præceden-
tium etiam executione suspensus: Eandem
poenam, & alias grauiores ad libitum subitu-
ri, qui ex nostra Diœcesi, absque literis di-
missorialibus nostris, vel testimonialibus ad
quemcunque Episcopum pro ordinibus su-
scipiendis ausus fuerit se conferre.

Dimissoriali-
bus litteris ob-
tentis, si og-
dinatio proxi-
mis quātor
temporibus nō
faciat subfe-
quuta nouare
quicquid

poena eorum
qui auti fuc-
runt absque
dimissoriali-
bus, l te: is no-
tius ad quem
cunque Epis-
copum pro
ordinibus su-
scipiendis se
coirece

c Con. Calc.
c. 28. Sardice.
cap. 18. & 19.
Carthag. 1. c. 5
& 3. c. 21. Ar-
uer. c. 10. Bra-
ca. 1. c. 26. Au-
relian. V. c. 5
Arclat. 2. c. 13
Antiochen. c.
22. Trid. fess.
14. c. 3. de re-
futata.

DE SACRAMENTO Matrimonij.

CAPUT OCTAVVM.

a. Reg. c. 14

b. Jacob. 4

c. D. Ambros.
lib. i. de virgi-
nibus
d. Matth. 19. 1
Corint. 7. D.
Augu. de nu-
pt. & concup.
lib. i. c. 10. de
et. Euge. 4. in
Con. Flosen.
e. Genes. 2
f. Con. Colo.
de anno 1539
tit. ad admin.
sacr. c. 41. Syn.
Mogun. c. 36
g. Genes. 2
h. 1. Corin. 3
i. Matth. 19
D. Ambr. in
c. 5. ep. ad Efe
si. D. Augu. de
Genes. ad titu-
ram lib. 9. c. 7
& lib. de bo-
no coniugal.
c. 24. Leo epi.
92. c. ad Abo-
lendam de-
haret. Conc.
Trid. fest. 24
cau. 9. & in
doctrina de
hoc sacr.
1. Ioan. 2
m. Ephel. 5

Mnes ^a morimur, & quasi
aque dilabimur in Terram,
quæ amplius non reuertua-
tur: ^b vita enim nostra va-
por est ad modicum parés,
& deinceps exterminabi-
tur. Quo circa ^c duratura
in sæculum ætas succedere non posset ætati,
breuique defuturi essent, qui nati mundo, fe-
licius renascerentur in Christo, nisi Sanctum
Matrimonium ^d perpetuo coniugij foedere
ad propagandam successione continua per
generationem filiorum humanam lobolem,
Deus Benedictus inter Masculum, & Fœmi-
nam ^e celebrari voluisset, ^f Quod quidem
ab initio, & mundi origine naturæ officium,
& humanitatis solatium; postmodum legis
obsequium, ^g & concupiscentiarum remedium;
Demum vero ex Euangelio Ecclesiæ Sacra-
mentum est ^h institutum, ac primo, coque
insigni miraculo, à Christo Domino eius au-
toore, & institutore ⁱ decoratum. Sacramen-
tum autem hoc magnum in Christo Sponso,
& Ecclesia sponsa, ab ^m Apostolo esse dicitur
quod non solum maximæ illius vniōnis sit
signum

Sacramētū
hoc quare in
stitutum,

Matrimonii
ab initio sunt
naturæ offi-
cium postea
concupiscentiæ
remedium;
Denum Ec-
clesia Sacra-
mentum à
Christo Do-
mino est insti-
tutum

Quare sacra-
mentum hoc
magnum esse
dicatur

a D. Christof.
homil. 20. in
Gen. Origen.
tract. 7. in Ma-
th. Cirill. Ale-
xandrinus lib.
2. in lo. c. 22.

b Catech. B. 5.
de sacr. matr.

Dercet. I.

Sacramenti
huius effectus

signum, ^a qua Christus Dominus in similitudinem hominum factus, & habitu inuentus ut homo, adhæsit sponsæ suæ Ecclesiæ; quam sibi in misericordia, & miserationibus desponsauit, & non maculam, neque rugam habentem, ac gloriosam exhibuit; Verum illius etiam, qua viuens Christus, cum viuente Ecclesia nullo est unquam diuortio separandus; Cuius arctissimæ, & æternum duraturæ necessitudinis mysterium, hac potissimum Maris, ac fœminæ sancta, per hoc Sacramentum, coniunctione declaratur; ^b Cuius etiam virtute illud efficitur, ut vir, & vxor mutuæ charitatis vinculo coniuncti, alter in alterius benevolentia conquiescat, alienosque & illicitos amores non querat, sed peculiari Spiritus Sancti dono accepto, firmiores reddantur ad perpetuam, in sancta Charitate, concordiam, robustiores ad tolleranda pariter virtutæ huius incommoda, ac demum ad sobolem pījs moribus educandam instructiores.

VT autem hæc omnia facilius matrimonio iungendi fideles consequantur; Parochi munus erit eosdem docere, quanta sit huius Sacramenti dignitas, & præstantia, quo nempe Deo auctore copulantur: & si enim Sacerdotis sit in benedicendo ministerium, ipse tamen Deus est, qui nexu quodam indissolubili iungit, iuxta illud, quod scriptū est. 'Quod Deus coniunxit Homo non separat. Instruat etiam eosdem, non alijs ex causis contrahendum matrimonium, q̄ propter sanctam.

c Matth. 19

De instruen-
dis fidelibus
coniugandis
circa huius sa-
cramenti pre-
stantiam, &
quo affectu
ad illud sit ac-
cedendum

■ Genes. 2
b Tob. 8. 1. Ti
mot. 1
c 1. Cor. 7

g Tob. 8
■ Tob. 8

Decret.

Decret. 2.

e Con. Saler.
de anno 1579
tit. 31. cap. 1.
Syn. Nuce. in
c. de factam.
Matrim.

f cap. nostra-
tes. c. nulius
c. aliter, & c.
nulius 30. q. 5

Decret. 3.
g 1. Cor. 14.
h Con. Colo.
de anno 1536
tit. de adin. la-
cr. c. 44. & a-
ltera lib. Adol-
ph. de anno
1549. in 6.
med. reform.
c fit sape &c.
Syn. Augu. c.
21. & Mogit.
e 3 8. Syn. Ca-
fina. de anno
1592. fess. 2. c.
8. decr. 2.

Ctam ^a societatem, ^b Religiosæ posteritatis amore, ac fornicationis odium, & detestationem, vt dicere possit vxorem ducturus cum Sancto Tobia. ^a Domine tu scis quia non luxuriæ causa accipio sororem meam coniugem, sed sola posteritatis dilectione in qua nomen tuum benedicatur in sæcula.

IN huic autem sacramenti administratio ne, Parochi ne minimum quidem à Concilij Tridentini salutaribus decretis unquam discedant, & ea in primis præstent, quæ cap. 1. sess. 24. Sanctissimè sunt lanceria; quod caput in huius Sessionis calce reponendum duximus, tum ad ipsorum Parochorum communitatem, tum, vt bis in anno diebus festis inter missarum solemnia, vulgari sermone fidelibus euulgetur, vt inde omnes intelligent Matrimonia Clandestina Sacris Canonibus damnata, nulla, & irrita omnino esse, & carnalem copulam, etiam maritali affectu sequatam, matrimonij rationem non habere.

VIT ergo & omnia honeste, & secundum ordinem fiant; matrimonia ipsa, & contractus matrimoniorum, ^b triplex denuntiatio omnino præcedat, sine Vicariorum nostrorum licentia numero non minores, eque fiant, diebus festis tribus continua intra missarum solemnia, in Parochia tum viri, tum Mulieris, si diuersarum fuerint Parochiarum, nec ullam tenus, ante contracta sponsalia, & non nisi de consensu, & commissione sponsorum, aut eorum

Quibus præ-
cipue de cau-
sis incedunt
Matrimonii

De obserua-
dis ijs, que
per S.C. Trid.
circa hoc Sa-
cramentum sunt
statuta

De denunci-
tionibus præ-
mittendis

No fiant nisi
de ipso loco,
aut eorum pa-
rem coa-
sentu

rum parentum, vel superiorum, vt sic melius de ipsorum consensu constare possit, immo si vir, & mulier diuerfarum fuerint Parochiarum non præsumat Parochus ad denuntiationes in propria Ecclesia faciendas procedere, nisi prius per alterum Parochum legitimate sibi constet de denuntiatione similiter in sua Ecclesia facienda; ^b quod si propter denuntiationes prædictas matrimonium facile impediri posse verisimile videbitur, aut certe impedimentum aliquod fuerit cognitum, nobis, vel Vicarijs nostris in partibus respectiue significari volumus, vt iuxta Sacri Concilij Tridentini decreta possit prouideri. Si quis vero falso impedimentum malitiose afferte præsumperit eo ipso excommunicationis vinculo præsentis decreti vigore se nouerit innodatum.

Decret. 4.

^c Syn. Casin.
de anno 1626
fess. 2. c. 8. de-
cr. 5. S. n. Nuc.
vbi supra

Denuntiationibus vero iuxta Sacri Concilij Tridentini præscriptum explicatis, si duorum mensium spatium elapsum fuerit, intra quod matrimonium non fuerit contractum, iterum siant denuntiationes ab eodem Sacro Concilio præscriptæ, nisi aliter à nobis, vel Vicarijs nostris fuerit concessum. Et quo die postrema facta fuerit denuntiatio eodem Parochus sine nostra, vele eorum dem Vicariorum respectiue licentia, sponsos Matrimonio solemniter iungere nō præsumat nisi forte aduentus, aut Quadragesimæ initium subsequatur. Quo casu Populum in secunda denunciatione præmoneat eodem die

Poenitentia
falsum
impedimentum
malitiose of-
ferentium

Si duorum me-
siū spatiū possit
denuntiatio-
nēs factas sue
ritelapsū, nec
matrimonii
fabs: quatuor
iterum fac-
da. Nec vlti-
mo die se de-
nunciationis
matrimonii
ineundum

die tertiae denuntiationis Sacramentum esse celebrandum, ad hoc, ut si quis impedimentum aliquod nouerit mature patesfaciat.

Decret. 5.
a Con. Auen.
in c. de facia.
matr. Colon.
de anno 1536
tit. de admin. fa
ct. c. 45. Con.
Trid. fest. 24.
de refor. ma
tr. c. 7

b Con. Saler.
de anno 1579
tit. 3 l.c. 17

Cueant autem Parochi ne ignotos, aduenas, incertis vagantes sedibus, aut ex aliena Diœcesi propinqua, vel longinquaque ad matrimonia contrahenda admittant, aut illis intersint, nisi prius diligenti inquisitione facta, aut re nobis, vel Vicarijs nostris delata, facultatem in scriptis id faciendi obtinuerint; ^b Vidiwas etiam ad secunda vota transire non permittant, nisi constito prius coram nobis, vel Vicarijs nostris, vt supra, de obitu prioris coniugis, quod præsertim seruandum esse decernimus, & mandamus circa eas, quarum coniuges extra nostram Diœcesim fuerint defuncti. Si secus fuerit factū, tam Parochus, quam ipsi contrahentes gravissimas arbitrio nostro poenas dabunt.

Decret. 6.

c Con. Colo.
sub Adolph.
in c. superibid,
& aliud de
anno 1536.
tit. de admin.
fact. c. 44. Co.
Auen. in c. de
fact. matrim.
Syn. August.
c. 31

Matrimonio celebrando non ante interdit Parochus, quam ab altero, si sponsi in diuersis Parochijs habitent, scriptū habuerit testimonium, trinas denuntiationes factas, nullumque detectum fuisse impedimentum. Neque etiam celebretur nisi matutino tempore, diebus à Iure permisis, adhibitis ritibus, & Ceremonijs in Romano Missali, & Rituali præscriptis, & in Ecclesia, ita ut statim Sacerdotalis benedictio subsequatur, exclusis ijs, qui eo anno confessi, & sacra communione refecti non fuerint; ad quorum Sacramentorum susceptionem ipsos coniuges,

quan-

De ignotis, ex
termis, & vi
duis sine ma
gna cautela
ad hoc sacra
mentum non
admittendis

Quid seruan
dum si sponsi
diuerlarum
sint Parochia
rum

vbi, quo Ri
tu, & tempe
re matrimo
nium celebra
dum

Ab eo contra
hendo, qui ex
cludendi

a Con. Trid.
fess. 34. c. 1. de
reform. matti
mon.

b Tob. 8

c Syn. Botun.
in Canon. de
Sac. matrim.

quantū possumus, hortamur * in Domino, vt
prius ^b cum ipso quam ad iniicem vniuantur.
Eos ^c etiam ab ineundo matrimonio exclu-
dimus, qui orationem Dominicam, saluta-
tionem Angelicam, Symbolū Apostolorum,
& decem decalogi præcepta ignorauerint;
donec hæc omnia memoriae commendaue-
rint. Extra Ecclesiam autem, nisi de nostra,
vel Vicariorum nostrorum licentia, Sacra-
mentum hoc celebrari omnino interdicimus
& prohibemus. Quod si ea obtenta, matrimo-
nium extra illam celebrari contigerit, nec sta-
tim Sacerdotalis benedictio fuerit subsequ-
ta, ultra mensem, sub poena vnciarum quin-
que, nostro arbitrio locis pijs applicandarum
nullatenus differatur.

Decretū. 7

QVIA demum multorum procacitas, & in
continentia vsque adeo inualuit, vt an-
te sacerdotalem benedictionem, &
& matrimonium in facie Ecclesiaz contra-
ctum non vereantur rem simul habere, &
cum maximo etiam piorum scandalo simul
inhabitare, vt huic malo occurratur sub ex-
communicationis poena, & alijs grauiori-
bus nostro arbitrio præcipimus, ac man-
damus, ne sponsi villam ob causam
sam, quantumuis honestam,
simul inhabitare au-
deant, vel præsu-
mant,

Poena sacer-
dotalem be-
nedictionem
ultra mensem
differantur

Antematri-
m in facie Ec-
clesiaz contra-
ctum cohabi-
tatio si onis
interdicitur

R D E.

DECRETVM

S CONCIL. TRID.

DE REFORM. MATRIMON.

Seff. 24. Cap. 1.

A met si dubitandum non est
Clandestina Matrimonia
libero contrahentium con
sélu facta, rata, & vera esse
Matrimonia, quandiu Ec
clesia irrita ea non fecit, &
proinde iure damnadi sint
illi, ut eos sancta Synodus anathemate dam
nati, qui ea vera, ac rata esse negant, qui que
falso affirmant matrimonia à filijs familias
sine consensu Parentum contracta, irrita esse,
& parentes ea rata, vel irrita facere posse.
Nihilominus Sancta Ecclesia ex iustissimis
causis illa semper detestata est atque prohi
buit. Verum cum Sancta Synodus animad
uertat, prohibitiones illas propter hominum
inobedientiam iam non prodesse, & graui
peccata perpendat, quæ ex eisdem Clande
stinis coniugijs ortum habent; præsertim ve
rò eorum, qui in statu damnationis perma
nent, dum priore vxore, cum qua clam con
traxerant relicta, cum alia palam contrahūt
& cum ea in perpetuo adulterio viuunt. Cui
malo cum ab Ecclesia, quæ de occultis non

iudi-

Judicat, succurri non possit: nisi efficacius ali-
quod remedium adhibetur: Idcirco Sacri
Lateranensis Concilij sub Innocentio 3. ce-
lebrati vestigijs inhærendo, præcipit, vt in
posterum, antequam matrimonium contra-
hatur, ter à proprio contrahétiū Parocho,
tribus continuis diebus festiuis in Ecclesia
inter Missarum Sollemnia, publicè denuntie-
tur, inter quos Matrimonium sit contrahen-
dum: quibus denuntiationibus factis, si nul-
lum legitimū opponatur impedimentum,
ad Celebrationem Matrimonij in facie Ec-
clesiæ procedatur, vbi Parochus viro, & mu-
liere interrogatis, & eorum mutuo consen-
su intellecto, vel dicat, Ego vos in matrimo-
nium coniungo, in nomine Patris, & Filij, &
Spiritus Sancti. vel alijs vtatur verbis iuxta
receptum vniuscuiusque Prouincię ritum;
Quod si aliquando probabilis fuerit suspicio,
Matrimonium malitiose impediti posse si tot
præcesserint denuntiationes, tunc vel una-
tantum denuntiatio fiat, vel saltem Paro-
cho, & duobus, vel tribus testibus præsentibus
Matrimonium celebretur. Deinde ante
illius consumationem, denuntiationes in
Ecclesia fiant, vt si aliqua subsunt impedi-
menta, facilius detegantur, nisi Ordinarius ip-
se expedire iudicauerit, vt prædictæ denun-
tiationes remittantur, quod illius prudentiæ,
& iudicio Sancta Synodus relinquit.

Qui aliter quam præsente Parocho, vel
alio Sacerdote de ipsis Parochi, vel Ordina-

rij licentia, & duobus, vel tribus testibus Matrimonium contrahere attentabunt, eos Sancta Synodus ad sic contrahendum omnino inhabiles reddit, & huiusmodi contractus irritos, & nullos esse decernit, prout eos praesenti decreto irritos facit, & annullat.

Insuper Parochum, vel alium Sacerdotem, qui cum minore testium numero, & testes qui sine Parocho, vel Sacerdote, huiusmodi contractui intersuerint, nec non ipsos contrahentes grauiter arbitrio Ordinarij puniri præcipit.

Præterea eadem Sancta Synodus, hortatur, ut coniuges ante benedictionem Sacerdotalem in templo suscipiendam, in eadem domo non cohabitent: statuitque benedictionem à proprio Parocho fieri; neque à quoquam, nisi ab ipso Parocho, vel ab Ordinario licentiam ad prædictam benedictionem faciendam alij Sacerdoti concedi posse, quacunque confuetudine etiam immemorabili, quæ potius corruptela dicenda est, vel priuilegio non obtante. Quod si quis Parochus, vel alias Sacerdos, siue Regularis, siue Secularis sit; etiam si id sibi ex priuilegio, vel immemorabili consuetudine licere contendat, alterius Parochiæ sponsos sine illorum Parochi licentia matrimonio coniungere, aut benedicere ausus fuerit, ipso Iure tandem suspensus maleat, quandiu ab Ordinario eius Parochi, qui matrimonio interesse debebat, seu à quo bene-

benedictio suscipienda erat , absoluatur.

Postremo Sancta Synodus coniuges hor-
tatur , vt antequam contrahant , vel saltem
triduo ante Matrimonij consumatio-
nem , sua peccata diligenter con-
fiteantur , & ad Sanctissi-
mum Eucharistiae Sa-
mentum pie acce-
dant. Si quę
&c.

that, it succeeds in connecting a country with its colonies.

www.sagepub.com/journals

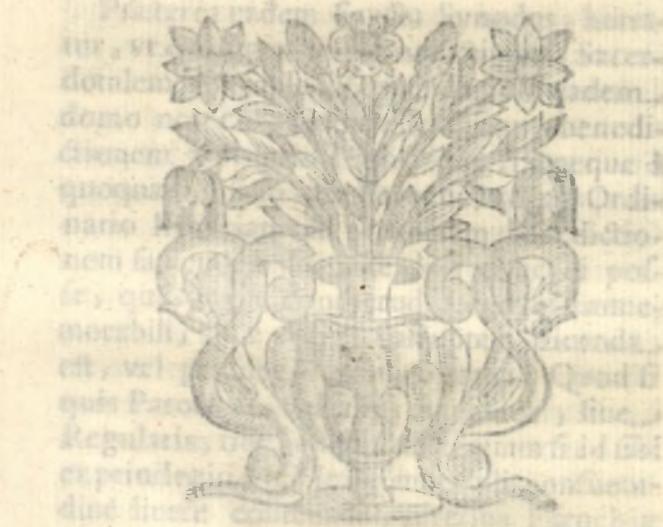
—
—

This document is subject to change.

Digitized by srujanika@gmail.com

3. *Levi* (Levi) *Levi* (Levi) *Levi* (Levi)

有如明月照水，亦可謂之反復也。故曰：「子思子」者，行其

SYNODI DIOECESANAE
SACRI MONASTERII
CAVENSIS.

SESSIO TERTIA.

Celebrata

In Ecclesia Cathedrali eiusdem Sacri
Monasterij die Decimo Octauo
Mensis Decembris Anno
M. DC. XXVIII.

DE SACRO SANCTIS ECCLESIIS
Earum bonis, & Rerum Sacra-
rum Custodia.

C A P V T P R I M V M.

^{a Psal. 95. &}
¹⁴⁴
Agnus ^a Dominus , & laudabi-
lis nimis , & magnitudinis e-
ius non est finis . Quæ ergo
Domus illi poterit ædificari
qui ^b cum excelsus sit , non
in nanufactis habitat , qui appendit tribus
digis molem terræ , cui Cælum ^c sedes est
Tera autem Scabellum pedum ipsius? Com-
plauit tamen Maiestatis eius summæ in nos
bonitati , manufacta templa in quibus pecu-
¹⁵¹
liari-

^b Acto. 7. &
^{152.407}

llarites ipse habitaret, & coleretur sibi ædificari, in quibus, & nos ^a puras manus in oratione leuantes, & ^b corda nostra effundentes, ipse vicissim præsto nobis, & facilior esset ad salutem. Et si enim, sicut ^c omni tempore, ita, & in ^d omni loco, & possit, & debeat Dominus exorari, qui ubique propè est omnibus inuocantibus eum in veritate; sic tamen ut in Ecclesia ^e non potest, ubi oculi eius aperiuntur & aures eius sunt intentæ, ut die, ac nocte seruorum suorum preces exaudiatur; ubi & quod singulis petéibus forte esset negaturus, multorum simul precantium tribuit vnanimitati. Est ergo Ecclesia vère sanctuarium Dei, & admirabile Tabernaculum, quod sibi sanctificauit Altissimus, & suæ, Gloria, Maiestatis impleuit, Domus Domini, & Domus orationis, ipsi Domino separata, dicata, & benedicta, ut propterea non solum excellentia quadam ^b Dominica appelletur; sed Ciuitas etiam Regis æterni, mons coagulatus, Murus, & Turris, Hortus conclusus, & Fons signatus, Fons inquam ille signatus signo Dei viui, unde riui latissimi gratarum, & flumina exeunt aquæ viuæ, quæ irrigant, & inebriat, & geminare faciunt vniuerlam terræ superficiem, usque adeo, ut non solum efflorescentes arbores ad maturitatis fructum deueniat, sed, & sæpè ligna arida, & pœnæ emortua in salutis æternæ spem viuam reuiuiscant. Hortandi sunt ergo fideles, ut ad tantarum gratarum fluenta haurienda, frequenter, & alacriter

^a 1. Tim. 2.

^b Psal. 61.

^c Luc. 18.

^d 1. Tim. 2.

^e Chrysost. ad Popul. Antioch. homil. 70. & de incomprehensibili Dei natura hom. 3. Basil. de Baptismo ser. 2. c. 8. f. 3. Reg. 8. g. Tertul. in Apologetico c. 19. Ambro. lib. 5. in Luc. Chrysost. homil. 4. in 2. ad Tessalon.

^h Cipr. serm. de eleemosy. Syn. Botun. in ser. de factos eccles.

Tamer fidelium preces facilius exaudiuntur in eccllesia

Vbi quod singulis precantibus forte denegaretur à Domino, multorum simul precantium tribuitur vnanimitati.

riter in domo Domini conueniant, eaque animi pietate, ac reuerentia in ipsa versentur, quam, & Christi Domini qui in ea adoratur, & colitur, maiestas exigit, & Christiana pietas postulat, ac requirit; quo sic ex hac militanti Ecclesia ad illam demum triumphantem, quae est primogenitorum descriptorum in Cœlis, valeant peruenire.

Decret. I.

Licet ergo oculi Dei in omni loco contemplantur bonos & malos, tamen qui cunque ingreditur Ecclesiam, velut thalamum, & conclave Dei, aditumque sacrum, & separatum ipsi Deo; quam diligentissime hoc unum animo versare debet, ut nihil ibi committat quod displicere, nihil omittat quod tantæ Maiestati placere possit: Si enim super eos, qui extra Ecclesiam delinquent Iudex est futurus, haud dubie contra eos, qui in illa, quasi in oculis ipsius peccauerint, vindex erit acerrimus. Procul ergo ab ipsa sint, & nugas, deambulationes, rixæ, Risus, Prophana colloquia, impudici aspectus, negotiationes & sæcularia iudicia, contractus omnes præter matrimoniales, & quicquid speciem habet criminis, turpitudinis, & irreuerentiaz. Contrafacentibus, præter alias nostro foro, & arbitrio referuatas, ea sit poena, quam Propheta comminatur. Qui in Terra sanctorum iniqua gesserit non videbit gloriam Domini.

VT autem eorum irreligiositati, & irreuerentiaz occurratur, qui quasi Dei Ecclesiam

De reuerentia
Ecclesijs ha-
benda, & re-
cta in ijsdem
conuerbandi
ratione

Quicquid spe-
cie habet cri-
minis, turpi-
tudinis, & ir-
reuerentiaz,
ab ecclesia
arcendum

Quod in Ec-
clesijs tñquæ
in horreis tru-
mpta, & simi-

a Syn. Casin.
de anno 1592
fess. 2. c. 1. de-
cet. 3. Syn. Tro-
pean. p. 1. tit.
4. c. relinqui
de custodia.
Euch.

b Sæc. & missus
Pater Benedi-
ctus in Reg.
c. 12. in c. ora-
torium dili.

42

c) Mafolos
Decret. 3.
e Syn. Botan.
ser. de diuin.
altariis.
d) Opusculi li.
5. c. 5. de sacra
mentis.
e Con. Remé
te apud Bur-
chart. lib. 3. c.
97

f c. relinqui
de custod. Eu-
charist.

clesiam contemnentes, * in ijsdem tanquam in horreis frumenta, legumina, & huius generis similia reponunt, aut reponi permittunt; Sub grauissimis pœnis nostro arbitrio reseruatis, præcipimus omnibus Archipresbyteris, & Parochis, ne supradicta vterius audient, vel permittant.^b Sed oratorium, & Ecclesia hoc sit quod dicitur, nec ibi quicquam condatur, quod diuinis ministerijs non conueniat. Seruentur etiam Ecclesiæ bene clausæ, pauimento stratae, & rectæ, vt bestijs, auibus, & pluuiarum incommodis patere non possint. Curent etiam Archipresbyteri, vt omnino albæ, mundæ, & decenter sint ornatæ, nec earum fores vlli nocturno tempore pateant; Sed illucescente tantum die aperiantur, ad uesperascente claudantur, nec quemquam in illis sub grauissimis pœnis permittant pernoctare.

Altaria etiam * propitiatoria Diuinæ Maiestatis, gazophilacia thesaurorum Christi, & fedes Corporis, & Sanguinis eius, in quibus * sanctorum reliquiae reconduuntur, & preces, ac vota populi in conspectu Altissimi a Dei Sacerdotibus offeruntur, omni quo decet cultu, & veneratione custodiuntur, mundissimisque linteis, & pallijs, quantum fieri potest currenti festo conuenientibus, diligentissime cooperantur, à puluere etiam, & omni sorde ac immunditijs expurgentur: absurdum enim est in sacris fordes negligere, quæ dedecent etiam in prophæ-

lia non rego-
nuntur

Ecclesiastum
fores nulli
nocturno-
pore patere,
nec quicque
in illis perno-
ctare debet

De sacrofan-
tia altariis
& eorum cul-
tu

Ab surdi-
ci in sacris for-
des negligere
qua dedecet
etiam in pro-
phanis

prophanis. Et nihil demum super eis ponatur, nisi sanctorum sanctorum reliquiæ, cruces, & sacræ imagines, quæ fidelem populum ad Religionis, ac pietatis cultum aptæ sint promouere.

Decret. 4.
a Con. Oxon.
c. 7.
b 2. Paralipe.
29

c. vasa, & c.
ut calix disti.
1. Con. Rem.
sc apud Bur.
char. lib. 3.
c. 96

d Cap. relin-
qui de custo.
Eucharist.

e Steph. Pap.
in ep. decr. 1.
cap. 3

Decret. 5.
f Regula se-
mel. de reg.
iur. in 6

g Cap. ad nu-
ptiarum & c.
vestimenta de
consecr. diff.
1. Conc. Bra-
car. 3. c. 2

Ipsius ^a vero Sacri altaris vasa, ad Salomonis, & sanctorum Patrum exemplum, qui ^b Domus Domini vasa ex auro, & argento fabricata, diuino cultui manciparunt, sacris etiam ^c Canonibus inhærentes, statuimus iuxta Ecclesiarum facultatem, melioris quæ fieri poterit, conditionis esse debere; Calices quidem, & patenas omnino argenteas deauratas, candelabra ex aurichalco, vel si lignea erunt, inaurata, aut ad minus decenter, & ornate picta. ^d Sacerdotales preterea vestes, pallæ, corporalia, aliaque ad Altaris Ministerium necessaria, & numero sufficiencia sint, ^e & eo decore, ac diligentia seruentur; quam, & tanti sacrificij Maiestas exigit, & Christiana pietas postulat, ac requirit.

De sacris va-
sa. & corum
qualitate

Sacerdotales
velles, & alia
ad altaris mi-
nisteriū qua-
liter seruari
debeant

De sacris ve-
stibus, & va-
sa. Laicis nō
mutuandis,
nec ab ijide
contrectadis.

Et quoniam ^f quæ semel Deo sunt dicata amplius ad humanos usus transferri non debent, idcirco præsenti decreto strictius prohibemus iuxta Sacros & Canones, ne quis Archipresbyter, Parochus, vel alias Sacerdos, quouis prætextu, vel causa, Calices, Patenas, aliaque Ecclesiastica vasa, vestimenta sacerdotalia, libros ecclesiasticos, paramenta quæcumque, & alia quæ ad usum, & cultum diuinum semel sunt consecrata, Laicis quibuscumque, sub interdicti po-

S 2 na,

na, & alijs arbitrarijs, mutuare præsumat; Immo nec eos sacra vasa tangere permittat, quæ iuxta sacros^a Canones, non misi à sacratis, Dominoque dicatis hominibus sunt contredicenda.

Decretū 6.

b Cap. Decim-

mas 16. q. 1

c Exod. c. 22.

Leuit. 27. Nu.

18 Deuter. 12

& 26. Ecl. 35

Malach. 3. Cō

Matis. 2. c. 5

Mogunt. de

anno 813. c.

38. c. Parochia

nos de deci-

mis. Bellar.

de mēbris ec-

clesiæ milita-

tis lib. 1. c. 15

d Cap. diuer-

timini, & c.

decimæ 16. q.

i.c. admone-

mus c. præci-

pimus c. pul-

lus, & c. nam

qui. 16. q. 2. c.

d sc̄erionime

fr̄t̄ de Deci-

mis in 6. c. ex

parte c. nō est

in potestate

c. cum non sit

cod. 11. Syno.

Mogun. c. 75

Con. Tribur.

c. 13. Mogun.

de anno 813. c.

17. & 22. Tri.

fiss. 25. c. 25

de reform.

e Genes 4. &

14. & 28

f 2. Parali. 31

f Syn. S. M. Ca-

ueni. M. S. de

anno 1614.

c. 17

Decimas^b à Populo Sacerdotibus, ac levitis esse reddendas, & olim diuinæ legis fuit authoritate sancitum, &^d continuo etiam Ecclesiastico, & Canonico iure seruatum. Quo factum est ut pij viri, ac Deum timentes^e ipso initio nascentis Ecclesiæ non modo frugum primitias, ac Decimas Ecclesiæ ministris offerrent, & sed multa præterea electa, & optima quæque, sponte Domum Domini importarent. Quo circa ferendi non sunt, qui eas vel elargiri differunt, vel ut suas occupant, vel omnino soluere recusant. Huic ergo malo, vt occurratur, sub poena excommunicationis, præcipimus omnibus, & singulis, ad quos talis decimarum solutio spectat, vt eas ad quas de iure, vel consuetudine tenentur de terrarum fructibus cunctisque frugibus, singulis Ecclesijs, & Personis, quibus legitimè debentur, integre persoluant; nec solutionem amplius quam par est different; supradicta poena si contrafecerint plementi, nec ab ea, nisi plena, & integra satisfactione sequta, absoluendi. Vt autem in his solvēdis, præcipue in infra scriptis Terris, omnis tollatur difficultas; Innoantes ea quæ in alia f Synodo sunt statuta. Ordinamus quod homines Terrarum Sancti Magni, Castane-

De Decimis
soluendisDecimatus
solutio diuina-
no, & huma-
no iure debi-
taQui eas solu-
entes recuane-
ridt excom-
municanda

stanetæ, Sanctæ Luciæ, & Sanctæ Barbaræ, pro vnaquaque persona apta ad suscipienda sanctissima sacramenta, soluat pro iure decimarum quartam partem modij frumenti singulis annis. In alijs vero Terris obseruetur solitum.

Decretū. 7

BOnorum etiam Ecclesiasticorum eorumdemque indemnitatibus, ac conseruationi consulere volentes, sacrorumque ^a Canonum decretis, ac summorum Pontificum constitutionibus inhærentes; vniuersis Archipresbyteris, Parochis, Sacerdotibus, Beneficiatis, alijsque Ecclesiastica bona possidentibus, præcipimus, ac mandamus ne bona immobilia, seu pretiosa mobilia Deo dicata, seu redditus, & beneficiorum suorum prouentus vendere, transferre, alienare, seu quoquis modo obligare, sub poenitentiâ in iure, & summorum Pontificum Constitutionibus contentis, au-deant, vel præsumant. ^b locationes vero de rebus Ecclesiârum, vel piorum locorum, quæ locari sunt solitæ, tempus trium annorum non excedant, nec ad illas nisi plus offerten tes admittantur, & seruatis omnibus de iure seruandis. ^c Omnibus item supradictis Ecclesiârum bona possidentibus, ac etiam piorum locorum administratoribus, ne huiusmodi bona locent consanguineis, vel affinibus usque ad tertium gradum inclusive, sine nostra licentia, sub excommunicationis poena, interdicimus, & prohibemus.

De rebus Ecclesiâ non alienandis

^a Con. Agat. c. 49. & 53. Ni
cen. 2. can. 1 2
Côlitatiop. 4
can. 13. & 18
c. monemus
cap. non licet
c. placuit. 12
q. 2. scilicet per
rogam cuiuslibet
de rebus Ec
clesia non a
lienandis ex
traug. Paul.
2. quæ incipit
Abritio. P.
4. in bullâ q
inc p. t. Proui
ca:
^b Extraugag.
Paul. 2. Nau.
in man. c. 25
n. 130. & c. 27
nu. 149

^c Quæ vide a
pud Quarz
tam in sum.
Bull. u. aliena
tio
^d Con. Oxon.
c. 53. in Ni
cer. n. inde re
bis Ecclesiâ
&c:

Locationes vi
tra triennium
prohibentur

Quæ etiam in
tra triennium,
côsanguineis
vel affinibus
non sicut si
ne licentia

Atque

Decret. 8.

ATque etiam, vt supradicta bona Ecclesiastica, quantum in nobis est, diutius seruentur, & diligentius custodiantur; præcipimus omnibus supradictis; tum etiam administratoribus, Procuratoribus, & Oeconomis, vel alijs quomodocunque nuncupati fuerint, bonorum Ecclesiasticorum, Confraternitatum, seù aliorum quorumcunque piorum locorum, vt de bonis earundem Ecclesiarum, & piorum locorum, tam mobilium, quam immobilium, Iuribus, Prouentibus, Iurisdictionibus, redditibus, actionibus, & rebus quibuscunque ad dictas Ecclesias, & loca pia spectantibus, Inuentaria & confertanea debeant, per manus publici Notarij diligentissime compilata, & eorundem Inuentariorum exemplaria in forma authentica, infra trium mensium spatiū à die promulgationis præsentis Synodi, trasmittere, & transmisi sse debeant sub poena, si contrafecerint, vni ciarum sex, nostro arbitrio locis pijs applicandarum, & alijs etiam durante contumacia grauioribus, nostro simili- ter arbitrio reserua- tis.

a Syn. Mogū.
c. 89. Casine.
de anno 1592
sess. 2. cap. 1. &
ca. 8

De bonorum
Ecclesiastico
rum inventa
riis conficien
dis, & præsen
tandis

scptA

D E

DE RELIQVIIS, ET IMAGI-
nibus Sanctorum. De qua illo-
rim invocatione, & vene-
ratione.

CAPVT SECUNDVM.

a Origen. hō.
 b in diuer. Eu
 feb lib. 13. p-
 par. Euang. c.
 7. Basil. ora-
 tione in quadra-
 gin. Mart.
 Nazian orat.
 1. in Julian.
 Chrysost. hō.
 de sanctis 'In
 uen. & Maxi-
 mo: Cyril. A-
 lex. lib. 6. in
 Julian. circa
 med. Damas.
 lib. 4. de fid. c.
 16. Cipr. lib. 4
 ep. 5. Ambro.
 ser. 6. in fin.
 Hieron. ep. ad
 Riparius. Aug.
 lib. 20. coria
 faust. c. 21. &
 in plal. 96
 b Conc. Gan-
 greule c. 20
 Bracaren. 3. c.
 5. Con. Nicē.
 2. aet. 3. Senō.
 in decr. fidei.
 dec. 13. Con.
 Later. sub In-
 noc. 3. c. 62
 Tridec. 25
 de cultu. &
 ven. Sanctorū

Atholicæ, & Apostolicæ Eccle-
 siæ usus à primis Christianæ
 Religionis exordijs receptus,
 & a Sanctorum Patrum con-
 sensu, sacerorumque Conci-
 liorum statutis confirmatus, docet sanctos
 Christianæ fidei propugnatores, & electos
 Dei Athletas, qui proprio Ecclesiam sangu-
 ine purparunt, ac glorioſis meritis, & virtu-
 tibus decorarunt, quique cum Christo Cru-
 cem in hoc mundo sumentes, eius sunt sequi-
 ti vestigia, fueruntque illius viua membra,
 ac Spiritus Sancti Templum, montesque in-
 quibus beneplacitum est Deo inhabitare,
 & nunc cum eodem in Cælo regnantes æ-
 terna fruuntur sine fine Beatitudine, hu-
 mili cultu esse venerandos, suppliciter
 inuocandas, & eorum meritis speranda à
 Domino per Iesum Christum Saluatorem
 nostrum, beneficia, & gratias salutares.
 Ipsi sunt enim, qui de nostra salute eo am-
 plius solliciti, quo de sua sunt fœlicitate
 securi, affiduè orant pro populo, & vniuersa

Sanctorum
 veneratio, &
 sacerdū im-
 aginum cultus
 in Ecclesia
 Dei antiqui
 sumus

Sancti sunt
 viua Christi
 membra, &
 Spiritus San-
 ctæ Templum

Solliciti sunt
 de salute no-
 stra

sancia

Sancta Ciuitate Hierusalem. Ipsi sunt, quos tanquam Cæli sidera, & Ecclesiæ luminaria tanto securius post huius sæculi superata certamina venerari conuenit & prædicare, quanto iam in fœliore vita victores esse cognoscimus, nosque ad eandem fœliter consequendam, suis meritis nouimus adiuuare. Neque solum sancti, quos Deus ipse nimis vult honorari in se ipsis adoratione sunt digni, sed in sacris etiam suis reliquijs, & Imaginibus, ut & illis signa seruitutis, & submissionis ritè sint exhibenda, adoranda item amplexu, capitis inclinatione, & thuris oblatione veneranda; quo sic cum ipsis amici- tiam confirmantes, vnde illi gaudent, & nos gaudeamus, ipsorumque diuitias concipi- scentes per bonam emulationem suffragia perquiramus.

Decret. I.

Con. Trid. v.
bi supra

b Con. Nic. 2
ad 4. ex Atha-
nal. lib. 4. con-
tra Arianoſ.
con. Conf. 3
timop. 4. can. 3.
& 7

Vobis ut omni superstitione remota, eo quo decet Catholico ritu, & cultu fiat. Parochi munus erit populum docere, non ideo Imaginibus Christi Deiparae, & aliorum Sanctorum honorem, & venerationem impartиendam, quod credatur in- inesse illis aliqua diuinitas, & virtus propter quam sint colendæ, vel ab eis sit aliquod petendum, aut fiducia in ipsis figenda; sed quoniā honor, qui eis exhibetur, ad prototypa refertur, quæ illæ repræsentant, ita ut per imagines quas osculamur, & coram quibus eam put aperimus, & procumbimus, Christum adoremus, & sanctos, quorum illæ gerunt simi-

Sunt Celi sy-
dera, & Eccle-
sie lumina-
ria

Quo affectus
Christi, Dei
patrum ac San-
ctorum Imagi-
nes sunt co-
lenda

Honor, qui sa-
eris imagini-
bus exhibe-
tur ad proto-
typa referitur

similitudinem , veneremur .

Decret. 2.

Cum autem fidelis populus, deuotionis,
ac Religionis causa coronas, vel quic-
quam aliud sacris vasculis in quibus Sancto-
rum reliquie asservantur, voluerit admouere;
monendus etiam, & docendus erit, ne exi-
stimet quicquam virtutis, vel excellentiae in
res ipsas deriuari ; Sed manere tantum in il-
lis respectum quandam quo in nobis ipsius
Sancti memoria excitatur, & ad eiusdem ve-
nerationem affectus mouetur . Ipsa autem
admotio cum maxima cautela, & reverentia
fiat, Nec Laicorum opera, sed Clericorum
tantum superpelliceis induorum ministe-
rio.

Decret. 3.

Ipsa vero sacra sanctorum pignora, non
solum in decoris vasculis volumus asser-
uari, & sub clauibus diligentissime custodi-
ri; sed nec temere detegi, aut de loco ad lo-
cum sine nostra licentia transferri : Verum
in Ecclesiarum tantummodo sollemnitatibus,
ipsorumque sanctorum natalitijs, ad fi-
delium pietatem excitandam, summo cum
decore in altari volumus exponi . Non de-
ferantur autem à Sacrario ad altare, & è con-
tra, nisi cum cereis accensis, & per Clericos
in sacris constitutos, & superpelliceis indu-
tos . Quorum etiam omnium, & singula-
rum, prout in unaquaque nostrae ditionis Ec-
clesia asservantur, inventaria per Archipres-
byteros fieri, & in authentica forma ad nos
infra duorum mensium spatium à die promul-

b Con. Aue-
nion. in c. de
Reliq. & ven.
sanctorum
c Con. Later.
Sub. Innoc. 3
c. 62
d c. corpora.
de conc. di-
tum. i

e Conc. Aue-
nionen. vbi
supra

Qno item af-
fetu sancto-
rum reliquijs
Coronæ ad-
mouenda

Id autem fieri
non debet
nisi Clerico-
rum ministe-
rio

Quomodo à
sacrorum reli-
quia seruan-
de sint, & quā
& quomodo
exponenda

Quod sacra
reliquiarum
inuentaria co-
fici debeant,
& ad Sacrum
Monasterium
in publico ar-
chivulo conser-
uanda trans-
mitti

T gatio-

gationis præsentis Synodi, transmitti mandamus, in nostro publico Archiuio conseruanda.

Decret. 4.
a Con. Later.
vbi supra

Quod si quis eorundem Sanctorum reliquias venales exponere sacrilega temeritate præsumperit, eo ipso excommunicationis latæ sententiæ vinculo, præsentis decreti vigore, se nouerit innodatum, alijs etiam grauissimis poenis arbitrijs pro delicti qualitate plectendus. Quibus etiam obnoxij erunt quicunque eorundem sanctorum reliquias ex vasculis expromere, ut nudæ laicis ostendantur, vel easdem donare, aut pro se recipere, vel noua miracula prædicare, aut sanctorum quorumcunque reliquias à Summo Pontifice non approbatas, nec à nobis recognitas, sine nostra in scriptis licentia, adorandas proponere præsumperint.

b Syn. Casin.
anno 1592.
sess. 3. c. 3. de-
cre. 3
c Con. Trid.
sess. 25. decr.
de reliqui, &
vener. lancto-
rum in fin.
Later. vbi sup-
pra: Senon in
decreto morum
c. 40
Decret. 5.

d Syn Roma.
sub Gregor. 3
de anno 733
& alia sub
Steph. 3. de-
anno 766. Da-
maten. lib. 4
de fid. cap. 17
Ambr. ter. 10
in psal. 118

Verum non absimili veneratione, ac Sanctorum reliquias, eorundem etiam imagines sunt recolendæ, quarum aspectu ad eorum imitationē pia mens promouetur, verumque pietatis cultum excitatur. Ne autem in domo Dei, quam Summa sanctitudo decet, aliquod profanum, in honestum, aut inordinatum appareat, & vt in sacris imaginibus proponendis, omnis tollatur abusus, & omne id vitetur, quod sacrosanctæ Ecclesiæ Sanctissimo fini contradicit; præsenti decreto grauius inhibemus, ne quisquam ullis in locis, aut Ecclesijs nouas, & insolitas imagines,

De nouis mi-
raculis non
prædicandis,
& nouis san-
ctorum reli-
quias sine li-
centia non
proponendis

De nouis, &
infelitis ima-
ginibus abiq;
licentia non
proponendis

a. Con. Trid.
 vbi supra Se-
 non. in decr.
 morum cap. 4
 Auenio. in c.
 de laetissima
 g. nibus
 b. Con. Nice.
 2. act. 4

nes, * absque nostra, vel Vicariorum nostro-
 rum respectiue licentia , populo adorandas
 proponat . ^b Impudicas vero atque ethnici-
 corum effigies, in Ecclesijs suspendi, & mul-
 to magis pingi , sub grauissimis arbitrarijs
 pœnis omnino interdicimus, & vetamus, ne
 vnde ad pietatem , & religionem incitandi
 essent fideles , inde lasciuiae , & irrisiois su-
 matur occasio.

DE VITA, ET HONESTATE Clericorum.

C A P V T T E R T I V M.

 Inistrorum Dei quanta digni-
 tas, & excellentia sit, quanta-
 que Deo famulantium vitæ
 sanctitas, morumque integri-
 tas esse debeat , ipsum Cleri-
 corum nomen testatur , & officium clarissi-
 mè demonstrat: Sicut enim leuitas olim sibi
 elegit Deus , ^c qui ipsius operi indesinenter
 incumberent, eique in Testimonij Taberna-
 culo ministrarent , quorumue munus assi-
 dum in Sanctuarij custodia esset , & Altaris
 ministerio; quos tamen à reliqua populi mul-
 titudine , ita voluit ^d segregari , ut partem
 inter eos nō haberent, ^e quandoquidem eo-
 rum pars, & hæreditas ipse Dominus futurus

Leuitas in le-
 ge veteri cur
 Deus eleg-
 rit, & sibi pe-
 culiariter as-
 sumperit

c Nun. 1 & 3
 Deut. 10

d Num. 16

e Numer. 16
 Deut. 10. & 18

T 2 erat

erat in æternum: Ita etiam in noua lege, in Catholica Ecclesia, quosdam diuino cultui singulariter consecratos, qui religionis conseruandæ, ac promouendæ, tum etiam Rerum Sacrarum prouidentiam, ac sollicitudinem gererent, sibi voluit deputari, quos Clericos communi nomine vocauit Ecclesia, quasi tales vita, & moribus futuros, quales Clericalis professio exigit, & ipsa nominis significatio pollicetur: ^a neque enim Clerici notio aliud quam sortem designat, vel quia de sorte Domini sunt, vel quia ipse Dominus fors, & pars Clericorum esse voluit. Et proinde qui vel ipsi pars Domini sunt, vel Dominum partem habere desiderant, tales se exhibere debent ut, & ipsi Dominum possideant, & vicissim à Domino mereantur possideri. Et ^b quoniam nihil sic homines ad deuotionem, & pietatem excitat nihil Dei Ecclesiam sic ædificat, quam eorum vita, & exemplum, qui se diuino ministerio dedicarunt, & à sæculi curis negotiisque remoti, Clericali militiæ conspiciuntur adscripti; Ideo illis in eam precipue curam est incumbendum, ut mores suos ita componant, verba ac sermones ipsos ita temperent, ut nihil in eis inordinatum, inhonestum nihil, nihil non Sanctum, nihil non Religione plenum appareat; ^c quæcunque etiam vera, quæcunque pudica, quæcunque iusta, quæcunque sancta, quæcunque bona famæ; Si qua virtus, si qua laus disciplinæ,

Leuitico muneri, Clericorum officium succedit in Ecclesia

Clerici, quare sic dicatur

^a Cleros. dist.
21. Ifidor. lib.
7. Ethimol. c.
12. &c de offi-
cijs. lib. 2. c. 1
Raban. lib. 1
c. 2. de infit.
cleric.

^b Con. Trid.
sept. 2. c. 1. de
reform.

^c Philippen. 3

curam est incumbendum, ut mores suos ita componant, verba ac sermones ipsos ita temperent, ut nihil in eis inordinatum, inhonestum nihil, nihil non Sanctum, nihil non Religione plenum appareat; ^c quæcunque etiam vera, quæcunque pudica, quæcunque iusta, quæcunque sancta, quæcunque bona famæ; Si qua virtus, si qua laus disciplinæ,

hæc

Quanta eorum
dein vita pa-
ratus & mortis
integritas es-
tud beat

hæc cogitent, hæc sectentur, quo sic eorum vita coram alijs prælucente, eorum bona opera videntes, & ad imitationem accendi valeant; & Patrem qui in Cœlis est glorificare.

Decret. I.

MEmores ergo sint Clerici vocationis suæ, qua eos vocare dignatus est Dominus noster, & sicut sacro ordine à reliquis hominibus sejuncti sunt, ita eo præstantius vitæ genus sequantur, quo ordinis dignitate præcellunt. Et cum ad illos Maximè pertineat, quod à fidelibus omnibus exigit Apostolus, nempe; ^a Induimini Dominum Iesum Christum, Ideo taliter tum intrinseco affectu, tum extrinseco habitu, Christianam modestiam obseruare satagant, & honestatem, vt qui Christum induiti, & circumdati sunt, Christum quoque spectandum, extrinsecus proferant. Quocirca vniuersis sacerdotibus, & Clericis nostræ Diœcesis præsenti decreto præcipimus, & mandamus, ^b vt vestes deferant longas, & talares, statui Clericali, & illorum ordini, & dignitati congruentes, nigri coloris, non nimia amplitudine superfluas, nec nimia breuitate notandas, nec manicis vtantur coloris à talari veste diuersis. ^c Interius etiam habitu sint contenti simplici, & modesti coloris, non inciso, neque artificiose facto. ^d Caligis, nisi albi, nigri, aut violacei coloris non vtantur. ^e Caleeos, & crepidas albas, nisi forte itineris causa, non deferant, nec ad elegantiam incident. ^f Annulum,

De Clericorū
vestitu qua-
lis esse de-
beat^a Roman. 13

^b Con. Carr. 4.c.45. Agate. c.20. Mat. scđ. 1.c.5. Latera. sub Inno. 3.c. 16. Martin. 35 in Con. Con-
stant. scđ. 43 Tride. scđ. 14 c.6. & 24. c.12 de refor. Se-
non. in decr.
moruni. c. 24 Constatin. 3 can. 27. Con.
Colon. de an-
no 1536. l. 11.
de officio pri-
uato, & ccr.
c. 26
e Con. Nice.
2. can. 26
d Clem. 2. de
de vita, & ho-
nestate Cleri-
corum
e c. Clerici di
ff. n. 3
f Con. Later.
sub Innoc. 3
vbi supra

and

non

non ferant, nisi propter officium, vel honoris gradum, & tunc vnicum, nec magni pretij. Is ^a denique omnis eorum sit habitus, ut in eo Clericalis ordinis modestia, & honestas; non fastus iactantia, aut elationis vitium deprehendatur.

a Con. Seno.
nenk. in de-
cretis monu-
cap. 24

b Decreto. 2
c Con. Tolet.
d. c. 40. Anj-
cet. Pap. ep.
dec. c. 4. Syn.
Mogun. c. 74

e Syn. Senon.
in decre. mo-
num c. 25

d cap. his igi-
tur dist. 23

e Psalm. 105

Diceret. 3.

f Syn. Senon.

vbi supra

g De vita, &

honest. Cler.

c. Clerici, c. E

piscopos dist.

35. Con. Con-

fati. 3. c. 50

h Con. Late.

sub Irenoc. 3

cap. 16

i e. non opor-

teret el 2. de co-

secca. disti. 5

Constantin.

2. can. 24 Car-

tag. 3. c. 11

OMnes etiam Clerici, & Sacerdotes ton suram, & Coronam iuxta ordinem suum semper deferant, nec comam quoquo pacto nutriant, quia sicut discreti esse debent in conuersatione, ita in tonsura, & in omni habitu discreti debent apparere. In incessu vero honestatem exhibeant, & itineris grauitate mentis maturitatem ostendant. Risus etiam dissolutos, ^a & omnem indecentem oculorum euagationem deuident. In publicis plateis confessus laicorumque conuentus & familiarem nimis consuetudinem declinent; in quorum conuersatione caute omni no se habeant, nè forte commixti inter gentes, eorum operibus incumbere, & sculptilibus seruire discant, Idque postea fiat illis in scandalum.

Quo circa grauius interdicimus, id quod etiam Sacris Canonibus est cautum Ne ^f Clerici publicè pila, aut alijs ludis, cum Laicis maxime, ludant. & Priuatim quoque ab alearum, & taxillorum ludis, alijs que à forte pendentibus omnino abstineant; neque ^h ludentium spectatores, fautores, aut testes sint. Personati non incedant. Choretis, saltationibus, tripudijs, & alijs saecularibus

De Clerico-
rum tonsura
modestia, &
cauta conuer-
satione eua-
lantis

De ludis Cle-
ricis prohibi-
tis

Clerici per-
sonati nō in-
cedat, nec si-
cularibus spe-
ctaculis in-
terunt

^{¶ Con. Agat.} bus spectaculis non intersint, ne auditus,
^{cap. 20} aut obtutus Sacris Mysterijs deputatus, tur-
 piūm spectaculorum contagione pulluatur.
 In omnibus demum eos mores exprimant,
 qui in Ecclesiastici ordinis hominibus de-
 bent elucere.

Decret. 4

b.c. non pila,
 & c. cōuenior
 23. q. 8
 c. Con. Mogū.
 c. 17 Matrico
 nen. i. c. s. c
 Clerici de
 vita, & hone
 ita. Cleric. c.
 quicunque
 23. q. 8

ARMA CLERICORUM prima, & præcipua
 virtutes sunt, tum orationes, ^b preces,
 ac lacrimæ; has deferri ab ijsdem condecet,
 has conuenit adhiberi. ^c Sæculi ergo arma,
 sub grauissimis Sacrorum Canonum poenit.,
 & alijs arbitrijs, lorge ab illis sint qui mi-
 lites Christi peculiarier sunt adscripti; quo-
 rum usum ijs tantum permittimus, qui iter
 per suspecta loca fuerint suscepturni; & tunc
 defensiva arma tantuimmodo sint, nec sine
 nostra, vel Vicariorum nostrorum licentia
 deferantur. ^d Quo circa etiam omne venatio-
 nis genus à Sacris Canonibus vetitum illis
 interdicimus, & prohibemus.

Decret. 5.
 c. Con. Tolet.
 4. c. 21

QVAMIS ^e conscientiam puram apud
 Deum omnes habere oporteat, tamen
 & apud homines famam optimam
 Clericos præcipue omni suspitione remota,
 conuenit custodire, ut iuxta præceptum
 apostolicum, ^f non tantum coram Deo, sed
 etiam coram hominibus vitæ sanctæ habeat
 testimonium. QUOCURCA Sacrorum & Cano-
 num lege, & innumeris sanctorum ^g Conci-
 liorum decretis Mulierum cohabitatio Cle-
 ricis fuit interdicta: ea enim vix vnquam
 suspitione caret, aut periculo, quod qui ama-
 uerit

FROM. 11. 2
 Cor. 8
 g. c. sed si for-
 te e. oportet:
 c. feminæ:
 dicit. 81. c. in-
 hibendum. de
 cohabit. Cle-
 ric. & mulier.
 h. Con. Agat.
 c. 10. Tolet. 4
 c. 41. Confl.
 3. c. 22. Mogū
 tacum c. 49

Armorum de
 latio Cleri-
 cis interdi-
 citur

Clericorum
 arma q. sunt

Venatio Cle-
 ricis interdi-
 cta

Quod Cle-
 ri mulieri-
 bus non coha-
 bitent

uerit absque dubio peribit in illo . Illæ ergo solum mulieres in eorum domibus admittantur quarum consuetudo Sacris & Canonibus non cōtradicit; Matres scilicet, sorores, Auiæ, Amitæ, & fratrum vxores, ac filiæ. ^b Ancillas verò ipsis habere non liceat nisi seniores, quæ incontinentiæ fama nequaquam alicubi fuerint suspectæ. Cæterum si quando, quod Deus auertat, Clericos concubinas habere, vel alia ratione inhonestè viuere fuerit compertum , iuxta & Sacr. Concil. Trident. aliorumque Sacrorum & Canonum dispositionem, seuerissimè in eos animaduertendum edicimus .

Decret. 6.

S. Leo de con-
fidetu virt. &
vit.

f 2. Tim. 2

g c. cō sequēs

c. Episcopis:

c. negotiato-

rem, & c. for-

niciari dist. 88

Con. Trident.

seff. 22, de re-

for. c. 1. Nice.

2. can. 10. Re-

men. c. 30. &

32. Clemens. 1

de vita, & ho-

nest. Cleric.

g Cap. decre-
uit dist. 88

i Con. Eliber-
tin. c. 19. Syn.

Hildec. c. 14

l c. Clericus
el 2. dist. 91

SI sæcularibus viris periculosa est cupi-
ditatis industria , periculosior illis erit ,
qui habitu , & conuersatione iam sæculares
esse desierunt , qui totum quod viuunt ; Do-
mino esse deuouerunt . Quocirca Deo mili-
tantes sæcularibus curis, & negotijs implica-
ti vetuit f Apostolus . ^a Mercaturas ergo , &
sæculares , ac illicitas negotiationes non
exerceant Cletici . ^b Alienæ prædia, vel alios
quoscunque fructus , redditus , vœtigalia
non conducant, neque directè, vel indirectè
cum conductoribus in eorum Communio-
nem veniant, vinum, frumentum aliaque
segetum genera non emant , vt Carius ven-
dant, sed tantum pro suo vieti; nundinas non
frequentent. ^l In emendo, & vendendo pro-
xenetæ officio non fungantur ; laicorum ne-
mini lordide famulentur, vel inferuant; Nul-
lorum-

^a Cnn' Carta.
3. c. V. Agate.
& Tolet. 4.
vbi supra
^b Syn. Augu.
6. 10

Nisi de ijs fu-
rint quarum
cōsuetudo fa-
cias Canonib-
us non con-
tradicte

Quod Clerici
Mercaturaz,
ac sæcularis
negotijs non
incumbant

[Alienorū
prædiorū con-
ductores nou-
sint

Non emant
vt carius ven-
dant.
Proxenetæ
nō sint, laicis
non famulen-
tar

a.c. decreuit,
vbi supra Cō.
Calced. can. 3

b cap. Cipria
nus 21. q. 3
c c. peruenit
dift. 86. c. de-
creuit. dift. 88
d cap. Clerici
& c. cum sa-
cerdotis, de
pottulando
e cap. quam-
quam 14. q. 1
f cap. Clericu
el 2. 11. q. 1. c.
Sacerdotes, 2
q. 7

Decret. 7.
g Iordanis

h Syn. Mogū.
cap. 100

lorumque negotia gerant, præterquam propria, & propriæ Ecclesiar, ac coniunctarum, & miserabilium personarum, vbi à nobis facultatem habuerint. b Nullius tutelam curam ue gerant, nisi pietatis causa, & nostro assensu; d Apud Iudices Sæculares, nisi vt supra, procurationē, vel Patrocinium non suscipiant; e neque coram ijsdem testimoniu dicant, sicut quærelas, etiam citra poenam sanguinis, exponant, vel pro alijs fideiubeant, sine nostra licentia. Et ab omnibus demum abstineant, à quibus merito abstinere debet cura Clericalis. Qui in prædictorum aliquo contrafecerit grauiissimas Iuris, & arbitrij poenas pro criminis qualitate se nouerit futurum.

A Lternam dilectionem & à Christo Domino suis fidelibus quasi testamento demandatam, si fideles omnes seruare conuenit, Clericos præcipue decet singulariter amplecti; quam si quis violare, aut turbare præsumperit, grauiori vindictæ, ut cæteri metum habeant, præsenti decreto ducitus subjiciendum. b Quicunque ergo Clericus alium Clericum probris, maledictis, aut conuitijs incesserit sub duorum, aut plurium Testimonium; omni prouentuum Ecclesiasticorum, & communium distributionum perceptione per mensem priuetur, eiusque portio alijs accrescat. Quod si manus violentas alteri Clerico, citra tamen vulnus intulerit, præter excommunicationis poenam,

Nullorum ne-
gotia gerant,
nec patroci-
nia aut pte-
ras suscipiant
nisi pietatis
causa

Contra Cleri-
cos in pbra.
& mal edicta
inuicem irru-
pentes

i 17. q. 4. c. si
quis fraudet

Pena Clerici
in alteri vio-
lentas manus
injicentis

V quam

quam ipso facto incurrit , illi supra posita
pœna duplicabitur . Si vero vterius progredi
fuerit ausus , vterius etiam grauioribus ^a lu-
ris , & arbitrij pœnis erit grauissime plecten-
dus ; easdem etiam pro criminis qualitate
pœnas subituri , qui iurgijs , & armis cum Lai-
eis contendere præsumplerint .

Decret. 8.

POstremo , vt omnis Sacerdotibus , &
Clericis nostræ Diœcesis vaganti tol-
latur occasio , sub pœna suspensionis ab offi-
cio , & alijs arbitrijs ; præcipimus , & manda-
mus , ne absque nostra speciali in scriptis ob-
tentia licentia , ^b extra nostram Diœcensem
se transferre , aut extra eam peregrinari , aut
itinerari præsumant . ea autem obtenta
peregrinaturi , aut iter facturi , Cle-
ricales vestes non dimittant ;

& quæ in Ciuitate Talares

esse debent , extra eam

in itinere , saltē

infra genua

pen-
deant , ita ut siue equitando ,

siue pedestre inceden-

do , Clericos esse

facile cognō

scatur .

Quod nema
Clericorum
Diœcensem ex-
eat , aut ad a-
liam le con-
ferat , nobis
inconscitis ;

Peregrinantes ,
aut itineran-
tes Clerici
Clericalem
habitum nō
dimittant

^a Con. Agatæ
se. c. 51. Con-
stantino po. 3
can. 3. & 80
Nic. 2 can. 10
& 1. cano. 15
& 16. Calce-
don. can. 20
Trid. sess. 23
c. 15. de refor-

DE

DE PAROCHORUM OFFICIO.

CAP V T QVARTVM.

Opulorum salutem ex Pastorum vigilantia, & sanctitate quam maxime pendere inuit^a Apostol. Dum eos vigilare admonet, quasi pro animabus eorum rationem reddituros. Hi ergo cum à populi multitudine seiuncti, ^b In altiorem, & sublimiorem officij, & honoris gradum sint assumpti, & quasi in specula constituti, in eos tanquam in speculo reliqui fideles oculos coniuncti, ut ex eis sumant quod imitentur; Quibus etiam super custodias standi, & propter aduentum furis vigilandi necessitas est imposita. Cum plurimae autem sint, quæ in unoquoque sacris ordinibus initiatoe requiruntur, duo tamen præcipue exiguntur in Parochis; Ut nimirum vita moribusque cæteros antecellant, & sacrarum literarum scientia, & cognitione instructi, ^c noua, & vetera de Thesauro suo proferentes, Christi gregem, tam verbi Doctrina quam operum exemplo pascant, instruat, & informent. Ori itaque manum apponant, & hanc illi conformem reddant, ^d ne voce Iacobii existente, manus postea Elau esse diognoscantur. Summum est Pastorem, & ^e Pastorum Omnium Principem imitentur, qui, po-

^a Hebr. 10^b Con. Trid. fest. 22. de ref. c. 1^c Matth. 13^d Genes. 27^e 1. Petr. 5
^f Luc. 24

Parochi in aliorem, & sublimiore officij, & honoris gradu sunt assumpti

Duo præcipue in illis exiguntur, vita cælicet, & mores boni, ac sacrarum literarum scientia

nobis, vel Vicariis nostris, ut supra respectu
probanda, permittendum edicimus; ^a reliquo
tamē Vicario idoneo, ne interim Ecclesia ali
quid detrimenti patiatur; Sacrorum Cano-
num, & arbitrarijs pœnis qui contrafecerint
pœleſtendi.

Decret. 2.

PArechorum etiam diligentia in cotripi-
dis ijs, qui sœ fidei sunt commissi maxi-
me exigitur & desideratur, ne si in vna cot-
poris parte tabes fuerit, inde pars etiam sin-
cera deficiat: ^b Vnde diligenter querant, &
corripiant perditos homines, publicos nem-
pè blasphemos, concubinarios, aliorum cor-
ruptores, coniuges sine Canonica facultate
separatim viventes, veneficia, incantationes,
sortilegia sectantes, vel quod vis aliud faci-
nus exercentes in proximi damnum, & per-
niciem. Quod si isti ita benigne, & amanter
admoniti in suis delictis perseuerauerint, ad
nos, vel Vicarios nostros deferant, vel eos-
dem consulant, ut pro Pastoralis curæ officio,
remedium possit illis offerri salutare.

Decret. ^c
c Conc. Trid.
fess. 14. de re-
for. c. 8. § 9

Et ^d quia sunt nonnulli, qui proprias o-
fices habentes, alienis etiam ouibus pœ-
esse querunt, & ita alienis subditis quando-
que intendunt, ut suorum curam negligant;
cum tamen ab unoquoque Pastore proprij
gregis reddenda sit ratio, non alieni. Ne
quis alienum gregem inuadat, statuimus sub
poena suspensionis ab officio, & alijs arbitrio
reseruatis, ^e ut nullus animarum curam ge-
rens alienum Parochianum extra casum
neces-

a Con. Auen.
in c. de residē-
ti. Sy n. Nuc.
cod. c. Coce.
Salter. "de an-
no 1579. tit.
25 c. 7. Hilde-
sem. e. 2

b Syn. Nucer.
in c. de off. c.
Paroch. Hil-
dale. e. 2. Casi-
nen. de anno
1626. fess. 3
c. 4. dect. 4

Dé diligētia
à Parochis ad
hibenda in
publice, & no
torie criminis
nos cotripi-
dis

Quod nullus
Parochus a
licenis Paro-
chianis sine
proprij Paro-
chi licetia
sacramentalia
ministrer

necessitatis, aut legitimam causam, quæ legem non habet, ^a confessione audire præsumat, nec ei Ecclesiæ Sacramentum ministrare, nisi desuper proprij Sacerdotis licentia petitata, & obtenta.

Decret. 4

^a Hebr. 13
^b Rom. 13

^c Con. Colo.
Cub Adolpho
in c. Quod Pa-
ctorum, &c.
Syn. Mogun.
c. 85. Augst.
c. 8. Hildeclm.
c. 7

Præpositis obediendum esse docet ^a Apo-
stol. qui etiam monet ^b omnem animam
sublimioribus potestatibus subditam esse
debere. ^c Quæ ergo obedientia, & reueren-
tia Archipresbyteris, & Parochis à Laicis
debetur, eadem & ab ipsis suis superioribus
est exhibenda. Reuerendis ergo Vicarijs no-
stris in partibus ab omnibus Clericis presby-
teris, & Archipresbyteris omnimodam, sicut
& nobis, præstandam obedientiam, mandata-
que ipsorum obseruanda, & exequitioni de-
mandanda præsenti decreto præcipimus, &
iubemus. Ipsi vero Reuerendi Vicarij iuxta
facultatem sibi à nobis traditam contra in-
obedientes, & rebelles, secundum formam
iuris, pro delicti qualitate, procedere possint,
& valeant.

Decret. 5.

^d Conc. Trid.
fess. 25. de re-
for. c. 13. Aue-
nion. in c. de
Processioni-
bus

AArchipresbyteris etiam, & Parochis
præcipimus & mandamus, ne proce-
siones, siue publicas, siue priuatas extra Ec-
clesiam, vel intra, absque Vicariorum nostro-
rum in partibus respectiue licentia, instituat,
vel introducat; ^a quas ordinarias, vel ex-
traordinarias, quando fieri contigerit, vel à
Summo Pontifice, vel à nobis, aut Vicarijs
nostris indictas, teneantur ad illas Clerici
omnes mundis superpelliceis induiti concur-
rere,

Quod Archi-
presbyteri, sa-
cerdotes, &
Clerici om-
nes, Reueren-
dis Vicarijs
in omnibus
obediant

De processio-
nibus, sine
licentia, non
agendis

Ad illas, qua-
do fieri conti-
gerit, Clerici
omnes, & Cö
fratrum foda-
litates acce-
dere tenetur

a Syn. Botun.
in fer. de pro-
cessionibus
Nuccina in
c. de officio
Parochi

rere, tum etiam Confratuum sodalites; ^a Omnes autem stata hora ad Ecclesiam Matricem, vel Parochialem conuenientes, ibi certo loco consistant, nec per Ecclesiam vagentur, sed orationibus videntur, dum solemni sacro peracto, suus cuique tribuatur procedendi locus. Cæremoniarij autem, ut supra deputandi, munus sit in eam curam incumbere, ut processionibus directis bini, & bini omnes incedant, & confusionibus omnibus, ac turbis sublatis, populus sacris precibus, & pijs supplicationibus intentus, procedat.

Decretū. 6.

QVIA ETIAM PER NOUAS SUMMORUM PONTIFICUM BULLAS MULTA SOLENT AD POPULUM SPECTANTIA PRÆCIPPI, IDEO IUBE-MUS, UT QUANDO TALIS OCCURRERIT CASUS IPSE-QUE BULLÆ AD PAROCHORUM MANUS DEUENE-RINT, PRIMO FESTO, AUT DOMINICA OCCURRENTI-ILLAS SUÆ PAROCHIÆ POPULO DENUNTIENT, BRE-UITER, & DILUCIDE EXONENTES QUID IN ILLIS PRÆ-CIPIATUR. ^b QUOD SI AB IJSDEM SUMM. PONTIFIC. IUBILEA, AUT ALIÆ INDULGENTIÆ EMANABUNT, CAS-DÆM STATIM POPOLO EUULGENT, SUADENTES, UT TANTUM THESAURUM LUCRARI NON NEGЛИGANT, DOCEANT ^c QUID PRO ILLIS CONSEQUENDIS, EX SÙMI PONTIFICIS PRÆSCRIPTO, SIT OBSERVANDUM. CAUEANT TAMEN NE PRÆdictas, & QUASUIS ALIAS INDULGENTIAS SINE NOSTRA, VEL VICARIO-RUM NOSTRORUM LICENTIA POPULO PROPONANT.

Decretū. 7.

DEMUM, VT PAROCHIS, & ARCHIPRESBYTE-RIS MELIUS OUIUM SUARUM RATIO CONSTA-RE POSSIT; PRÆCIPIMUS, & MANDAMUS, VT LIBROS APUD

Processiones
quomodo di-
tigenda

De nouis Sù-
morum Pon-
ticum bul-
lis, tum etià
Iubileis, & In-
dulgentijs po-
pulo per Paro-
chos edicen-
dis, & pro-
mulgandis

^b Con. Saler.
de anno 1579
tit. 33. cap. 5.
Syn. Nuc. vbi
supra

^c Com. Auen.
in c. de indul-
gentijs

Instruendi fi-
deles, quid p-
indulgentia-
rum consegu-
tione sit ope-
randum

Quod Paro-
chi librum a-
pud se habeat
in quo noten-
tur nomina
baptizat. sù
confirmato-
rum, &c.

a Con. Trid.
sess. 14. de re-
for. matrim.
c. 1. & 2. Syn.
Auguste. c. 2.

apud se habeant quinque, ⁴ vel unum in quo
seorsim describant. Primum nomina omniū
baptizatorum, atque levantium cum die
mense, & anno Nativitatis, & baptismi, atque
parentum, tum etiam utrum ex legitimo ma-
trimonio infans fuerit procreatus. Secun-
dum in quo notentur tum confirmatorum,
tum suscipientium nomina, & cognomina
dies, mensis, & annus, nec non Reuerendissi-
mi Abbatis confirmantis nomen. Tertium
in quo statuto ab Ecclesia tempore confiten-
tium, atque communicantium nomina sint
descripta. Quartum in quo eorum qui Ma-
trimonium in Ecclesiæ faciem contraxerunt
nomina, & cognomina, tempus, Patria, Eccle-
sia, aliaque acta tam circa denuntiationes
quam circa sponsalia describantur. Quintum
in quo mortuorum, & Ecclesiasticæ sepulta-
ræ traditorum nomina, & cognomina cum
annotatione diei, mensis, & anni annoten-
tur. Prædictos autem libros cum expleti fu-
rint ad Vicarios nostros respectiue deferri,
& ab ijsdem in eorum particularibus Archi-
uijs seruari volumus, & mandamus. In supra-
dictis vero, si in actu visitationis Parochos
negligentiores exitisse compererimus, non
nisi graui pænitentia multatos à nobis se di-
mittendos sciant.

DE

*D E S A E C V L A R I U M
Reformatione.**C A P V T Q V I N T V M .*

NO N solum Sacerdotibus , & Clericis , sed Laicis etiam ac Sæcularibus nostra debet Pastoraliſ ſollicitudo proſpicere , quorum ſaluti Sacerdotes ipſi , qui eorum norma eſſe debent , iſtituuntur , & confeſcantur . Quo circa memores nos aliquid coram iuſto Iudice pro animabus commiſſi nobis populi ^a rationem eſſe reddi- tuos , in primis ſollicita cura duximus prouidendum , vt non ſolum Eccleſiaſticorum , ſed etiam Sæcularium mores vitamque componamus ; quatenus vniuersi noſtræ curæ con- crediti , ſicuti ^b vno baptismate in ſpem vi- uam regenerati , Vnum colunt Deum , vnam que fidem profitentur , & vnam omnes am- biunt vniuersitatis in Cœlo hæreditatem ; ita abiecta omni ſorde peccati , ad omnia pietatis , & Christiani hominis munera , & officia communi regula , atque praescriptione eru- diantur , & reformentur ; ^c vt peccatis mortui iuſtitiae viuant , & ^d veterem hominem cum aetibus ſuis expolianteſ , nouum in Iuſtitia , & Sanctitate veritatis induant ; & ^e in noui- tate vitæ per Dei gratiam ambulanteſ , ali-

X quan-

^a Hæbr. [13].^b Ephes. 4. 1.
^c Petr. 1.^c Petr. 2.^d Ephes. 4.
^e Coloff. 3.^e Roman. 6.

quando tandem Cœlestis Regni, & Gloriæ participes efficiantur. Eos ergo quantum in Domino possumus non desistimus hortari, ut quæcunque in hac Sancta Synodo ad morum reformationem, & rectam Christianæ vitæ institutionem saluberrime sunt statuta, ad suam ipsorum salutem impensiori cura, ac diligentia studeant obseruare.

Decret. 1.

IN Primis autem eos, qui temporali gubernationi in vniuersa Diœcesi nostra præfunt, monemus & quantum efficacius possumus hortamur in Domino, ut Terras, & Castra eiusdem Diœcesis, quatenus ipsorum partes erunt, & ad ipsos spectabit, à vitiorum sorribus expurgare non negligant, poenas decernentes iuxta delictorum grauitatem, & sanctarum legum statuta. Ut ita si non virtutis amore, saltem poenæ formidine, ab omnibus, quantum fieri potest, delictis, & crimini bus populus arceatur.

Decret. 2

a Habs. 13.
b Con. Trid.
fess. 24. de refor. matri. c. 8
Conc. Nice. 4
Conflanti. 3
can. 87. Eliz.
bertinū c. 69
Syn. Hildelef.
c. 44. Con. An
cir. c. 19. Inn.
1. PP. epist. 3
decre. c. 4. Cō.
Sallegiſla. c. 7
Augu. lib. de
decem. Chor
disc. 4. & de
adulterinis
nup. lib. 2. c. 2

CVm iuxta Apostol. monita & honorabile connubium, & Thorus immaculatus esse debeat, ^b quia tamen aliqui reliquo legitimo Thoro, ac Dei timore postposito non verentur adulteras superinducere, & quandoque etiam easdem vna Domō cum vxoribus, & filiabus alere, & habere, alij etiam soluti, in suarum animalium perniciem, concubinas retinere, eisque cum maximo proximorum scandalō conuiuere præsumunt. Horum saluti pro nostri Pastoralis officij debito consulere cupientes. Omnibus Archipresby

Monentur
qui tempora
li gubernatio
ni in nostra
Diœcesi præ
funt, ut can
dem, quate
num ad ioptos
spectat, à vi
tiorum sorri
bus expurga
re satagant.

Contra adul
terios, & con
cubinarios

teris

teris, & Parochis in virtute Sanctæ Obedientiæ , & sub arbitrijs poenitentiarum præcipimus , ac mandamus, ut omnes, & singulos qui in hoc damnationis statu viuere non pertimuerint, tertio moneant , requirant , & hortentur , ut suæ saluti consulant, & à peccato resipiscant. Quod si post tertiam admonitionem infra quindecim dies superinductas , & concubinas non eiecerint, seque ab earum consuetudine non se parauerint, ex tunc præsentis Synodalis decreti vigore excommunicationis sententia innodatos edicimus , & pronuntiamus , à qua nisi à nobis , vel Vicarijs nostris in partibus respectiue, præterquam in mortis articulo absolui non possint. Si autem infra quindecim alios dies non resipuerint, ad nos, vel Vicarios nostros per Archipresbyteros , vel Parochos eorum nomina deferri volamus , ut contra eos ad vteriora valeat procedi .

*Quin si ter-
tio moniti re-
siperint ex-
communica-
tioni subi-
euntur.*

Decret. 3.
 a Ephel. 5. Co
doli. 3.
 b Leu 25. Deu
ter. 23. Luc. 9.
 Psal. 14. Eze
ch. 18. Clem.
vnica de vñtr.
 c Con. Nice.
 1. can. 17. Eli
bertin. c. 20.
 cap. Nec hec
quoq; c. Qui
cunque. 14. q.
 4. tit. de vñtr
ris per totū.
 D. Augusti. in
Psal. 36. & ep.
 ad Maced. 54
 Hier. iii. c. 8.
 Ezech. An. b.
 in lib. de To-

V Surarum crimen, quod à Idolorum seruituti comparatur, quoque pauperum sanguis, & facultates hauriuntur, & si ^b diuino, & ^c Ecclesiastico Iure sit damnatum; quia tamen non desunt perdit homines , qui aurum, & argentum propriæ saluti, & proximorum indemnitatí præferentes , varijs modis Vsuras exercere non verentur ; Ut quantum fieri potest huiusmodi scelus à nostra ditione longius arceatur , intelligentque fideles qua pena in vsurarios Ecclesiastica lege sanguinatur mandamus ut in omnibus Parochialibus Ec-

*Contra vñtr
rios*

bia c. 14. & in
libr. de bono
mortis c. 12.
Pius^V in Bul-
la, que inci-
pit. Cū onus,
& in alia que
incipit. In ea

clesijs, singulis annis, Dominica I. Quadrage-
simæ à Parochis, & animarum curam haben-
tibus Constitutio Gregorij Vndecimi in
Concilio Lugdunensi contra Usurarios facta
sollemniter publicetur, quam etiam ideo in
huius Capituli calce apponendam curau-
mus.

Decret. 4.

Conc. Senon.
in decrevis
morum. c. 30.
Syn. Catin. de
anno 1692.
fess. 3. c. 7. de-
ct. 1. & 2.

NE vero id quod superioris tantummo-
do facultate est permittendum, priua-
ta authoritate à quoquam præsumatur, inde-
que scandalum aliquod possit oriri, præsenti
decreto sub excommunicationis poena pro-
hibemus ne quisquam cuiusvis conditionis,
& status extiterit, confraternitates, seu socie-
tates erigere, aut de nouo instituere absque
nostra approbatione, & consensu audeat, vel
præsumat. Antiquas autem, & per Prædeces-
sores nostros institutas, & approbatas, sicuti
præsenti decreto, & nos etiam admittimus, &
approbamus, Ita nouas Constitutiones, vel
statuta nobis inconsultis ab illis fieri sub præ-
dicta poena, & alijs arbitrio nostro, interdic-
imus, & prohibemus. Ipsarum vero Confrater-
nitatum Rectoribus, seu Superioribus quo-
modocunque nuncupatis præcipimus, &
mandamus, ut infra tres menses à die pro-
mulgationis præsentis Synodi nobis statuta,
& Constitutiones suas transmittere, & trans-
misisse debeat. Si secus factum fuerit, elapsis
tribus mensibus earum Ecclesiæ, siue orato-
ria eo ipso sint interdicta.

De nouis con-
fraternitati-
bus sine ordi-
narij licetia
non institue-
dis.

Conc. Trid.
fess. 27. c. 8. &
9. de reformat.

CON-

CONSTITVTIO
GREGORII XI.
IN CONCILIO LVGDVNENSI
CONTRA VSVRARIOS.

Vanquam vsurarij manifeste de vsuris , quas receperat satisficeri, expressa quantitate, vel indistincte in ultima voluntate mandauerint: nihilominus tamen eis Ecclesiastica sepultura denegetur, donec de vsuris ipsis fuerit, (prout patiuntur facultates eorum) plenarie satisfactum , vel illis quibus facienda est restitutio , si presto sint ipsi, aut alijs qui eis possint acquirere, veleis absentibus, loci Ordinario, aut eius Vicemge renti , siue Rectori Parochiæ in qua testator habitat, coram aliquibus fide dignis de ipsa Parochia; (quibus quidem ordinario Vicario, & Rectori prædicto modo cautionem huiusmodi eorum nomine liceat præsentis Constitutionis auctoritate recipere : ita quod illis perinde actio acquiratur ,) aut seruo publico de ipsius Ordinarij mandato idonee de restituzione facienda sit cautum. Cæterum si receprarum vsurarum sit quantitas manifesta , illam semper in cautione prædicta ex primi volumus: alioquin aliam recipientis

cav-

cautionem huiusmodi arbitrio moderandam: ipse tamen scienter non minorem quam verisimiliter creditur moderetur, & si securus fecerit ad satisfactionem residui teneatur.

Omnes autem Religiosos, & alios qui manifestos usurarios contra præsentis sanctionis formam ad Ecclesiasticam ausi fuerint admittere sepulturam, poenæ Lateranensis Concilij contra usurarios promulgatae, statuimus subiacere.

Nullus manifestorum usurariorum testamentis intersit, aut eos ad confessionem admittat, siue ipsos absoluat: nisi de usuris satisfecerint, vel de satisfaciendo pro suarum viribus facultatum, præstent, (ut præmittitur) idoneam Cautionem.

Testamenta quoque manifestorum usurariorum aliter facta non valeant, sed sint irrita ipso Iure.

DE SEMINARIO CLERICORVM instaurando, & prosequendo.

CAP V T S E X T V M .

Concil. Trid.
sess. 23. c. 18.
de reform.

Euerendissimi Prædecessores nostri cupientes saluberrimum Sacri Concilij Tridentini Decretum, circa Seminarij Clericorum erectionem, exequitioni demandare, illud iam exerunt pro tota Diœ-

Dioecesi in Terra nostra Tramutulæ . Postea vero iustis de causis in ultima Synodo sub re colenda memoria D. Fabiano à Mathera , inde remotum, decretum fuit transferendum in loco ab eodem Reuerendissimo D. Fabiano deputando . Quod tamen cum neque ab ipso , neque à nostris post ipsum Prædecessoribus fuerit Statutum ; Sacri Concilij Tridentini supradicti decreto obsequi cupientes , & tam salutare opus prosequi ; Seminarium prædictum in Terra Perditiui præsenti decretotransferendum , stabiliendum , & promouendum pro vniuersa nostra Dioecesi statuimus , & ordinamus . Cuius exequitionem Committimus , & Demandamus Reuerendis PP. D. Ioann: Euangelistæ à Cilento , & D. Fœlici à Sarno nostri Sacri Monasterij Decanis , quibus vices nostras quo adhoc concedimus ut possint , & valeant quæcunque per Sacr. Trident.

Concil. vbi supra

circa hoc

sunt

disposita, exequitioni

demandata-

re .

DE

**DE OBSERVANDIS IN FORO
contentioſo.**

CAPVT SEPTIMVM.

IS ergo quæ animarum spirituale regimen concernunt dispositis , reliquum est ut sanctæ huius Synodi auctoritas ijs quoque prospiciat, quæ ad contentiosum forum spectare videntur , vt iustitia non solum rite , & recte ministretur , sed quibus decet etiam modis omnibus impendatur ; Quapropter , vt causæ omnes ad nostrum Ecclesiasticum forum pertinentes , quam primum terminentur, nec quisquam in Ciuilibus, aut Criminalibus causis se gravatum possit prætendere .

Decret. I.

*Syn.S.M.Ca-
uenf.MS de
anno 1614.
fess.3.c.20.*

*Cone. Tride.
fess.24.c.20.
& fess.25.c.
30.de refor.*

PRÆCIPIMUS Reuerendis Vicarijs nostris in partibus, tum etiam Curiæ nostræ Aetuarij, ne quisquam taxam in nostra Abbatiali Audientia præscriptam quoad mercedem , quæ eis in administranda ratione in foro Iudiciali competit , quoquomodo trascendant . In causarum expeditionibus ea omnino volumus obseruari, quæ per Sacrum Tridentinum Concilium sunt disposita , & Summorum Pontificum Constitutionibus Sacrisque Canonibus sunt statuta , nec à die motæ litis ultra biennium earum expeditiōnem .

De taxa præscripta nō excedenda , & causarum cognitione ciuitatis terminanda, & exercēda.

nem differri volumus, aut prorogari: sed ad pauperum præcipue leuamen, quam citissimè fieri poterit expediri. Ex quo tamen non prohibemus quominus in grauioribus causis, ordinariæ & consuetæ secundum iura dilatationes fiant. Ipsas vero causas, si ita leues fuerint, ut trium ducatorum summan non excedant, Summarie, & de plano, sola facti veritate inspecta, & absque ullo Iudicali strepitū terminari volumus, & expediri.

a Syno. S. M.
Cauens. vbi
supra.

Decretū. 2.
b c. nos quidē
c. indicante
c. si hæredes
de testamētis

c Con. Trid.
fess. 22. de re-
form. c. 8.

Quoniam vero maximi momenti semper visum est, ut piæ testantium voluntates debite quam primum exequutioni mandentur; ne hæredum auaritia, aut aliorum ad quos spectat incuria, illas intento fine fraudari, aut earundem effectum plus æquo differri contingat; rationabili, & saluberrimo decreto à Tridentina Synodo Ordinarijs est demandatum, ut, tanquam Apostolicæ Sedis delegati, piarum dispositiōnum, tam in ultima voluntate, quam ioter viuos sint exequatores; Quare sub excommunicationis latæ sententiæ poena, omnibus hæredibus fideicommissarijs, & testamentarijs, siue etiam testamentorum exequitoribus ad hoc per testatores nominatis & deputatis, mandamus ut legata ad pias causas intra tempus testamentis ipsis præfixum, alias infra annum à die obitus pie disponentis, persoluāt, alioquin eo elapsō earundem piarum & ultimarum voluntatum exequitionem ad nos vti ad Diœcesanum, & Ordinarium ip-

De ultimari
ad pias cau-
fas voluntatē
exequitione.

Y so.

a c. tua nobis
c. Ioannes de
testamento.

so. • Iure deuolutam esse declaramus . Quod si huiusmodi annum tempus breuius visum fuerit , iusta , & rationabili causa à nobis vel Vicarijs nostris cognita , quantum rei , & personarum ratio postulare videbitur , poterit prorogari .

Decret. 3.

SVb eadem item poena præcipimus nota-
rijs omnibus , & quibuscumque , in nostra
Diœcesi existentibus , vt infra decem dies à
notitia obitus Testatoris , certiores faciant
omnes quorum interest de legatis & disposi-
tionibus , quas in publicis Tabulis apud se
habent , quarum etiam exemplum nobis , vel
Vicarijs nostris respectiue teneantur exhibe-
re , vt pro muneri s , & officijs nostri ratione ,
in casibus à Iure concessis circa pias in vlti-
mis volūtatibus dispositiones possit prouideri

Decret. 4

b Refert
Paulus Piasce-
cius in sua
praxi Epifco.
par. 2. cap. 5.
num. 36.

LAUDABILIS consuetudo Sacrae Congre-
gationis Episcoporum , & Regularium
decreto ^b firmata , & in Diœcesi etiam nostra
hactenus introducta , semperq; seruata , habet
Ordinarij auctoritate legata ad pias causas eo
rū nomine esse constituenda , qui vel ab inte-
stato decesserint , vel pia aliqua dispositione
de aliquo animæ suæ remedio sibi ipsis negle-
xerint prouidere . Hanc ergo consuetudinem
à nobis vsque ad quartam bonorum mobi-
lium Defuncti partem obseruandam edici-
mus , & casibus occurribus prosequen-
dam ; habita tamen semper defuncti hære-
dum , & superstitione ratione , paternæ etiam
Charitatis semper memores futuri .

Præceptum
notariis , vt
in his decem
dies ab obitu
testatoris re-
uelent lega-
ta ad pias cau-
fas , ijs quo-
rum interest .

De condi-
tis
testamentiis
ad pias cau-
fas ijs qui ab
intestato de-
cesserint .

DE

D E T E S T I B V S E X A M I N A T O -
& Iudicibus Synodalibus.

C A P V T O C T A V V M .

Eritus est , & laudabilis con-
 suetudo sacris decretis in-
 ducta , vt in omnibus Diœ-
 cesanis Synodis aliqui vi-
 ri spectati , & probati eli-
 gentur , qui diligenter in-
 quirant , an aliquid publi-
 cum in Diœcesi peccatum corrigendum
 emendandumque sit , & compertum ad Ordi-
 narium , seu Vicarium fideliter referant , qui
 cognitis spiritualibus necessitatibus , & ægri-
 tudinibus , facilius possint de salutari , & Opor-
 tuno remedio prouidere , ad id autem mune-
 ris eligimus Reuerendos Archipresbyteros
 pro vnaquaque Terra .

Con. Trident.
sess. 24. c. 19.
de reform.

Quoniam , et animarum saluti magnopere
 confert , & expedit , vt ad sacras functiones ob-
 eundas digni dumtaxat elegantur , & assuman-
 tur ; idcirco saluberrimo Concil. Trident. de-
 creto sancitum , & constitutum est in Diœce-
 sana Synodo viros aliquot esse designandos ,
 tum eruditione , tum vitæ , ac morum Sancti-
 tate præstantes , Qui ad sanctæ Dei Euange-
 lia iurent se post habita quacunque humana
 affectione fideliter suum munus exequuros .
 Eorum vero officium erit de vita , moribus ,

De testibus
Synodalibus.

De examina-
toribus Syno-
dalibus.

doctrina, prudentia, & alijs necessario requisitis in ijs qui ad animarum regimen, confessiones audiendas, & ordines consequendos, sunt admittendi diligenter inquirere, & examinare. Huic autem muneri deputantur, & eliguntur infrascripti. Item quia eiusdem Concil. Trident. statuto iuxta Bonifac. VIII. Constit. quæ incipit. Statutum, præcipitur, ut in Diœcesanis Synodis personæ aliquæ elegantur, que qualitates habeant iuxta eiusdem Bonif. Constitutionem, ut ipsis etiam, præter locorum Ordinarios, causæ Ecclesiasticæ, ac spirituales, & ad forum Ecclesiasticum pertinentes à Romana Curia possint committi. Ideo confisi de Doctrina morum probitare, & integritate RR. DD. quos infra nominabimus, illos ad id munus obeundum eligimus, & huic Sanctæ Synodo simul cum electis examinatoribus proponimus. Sunt autem infrascripti.

**Concil. Trid.
sess. 24. cap.
10. de refor.**

**Cap. statutū
de rescriptis.
in 6.**

De iudicibus
cauilarum.

EXAMINATORES *Synodales.*

Admodum R. P. D. Ioannes Franciscus à Neapoli V.I.D. Prior Sacri Monasterij Cauensis, ac Vicarius Generalis.
A.R.P.D. Ambrosius à Neap. S.T.P. & Prior in Congregatione Casinensi.
R.P.D. Petrus à Cilento. S.T.P. Decanus, & Prior S.Ioannis de Terra Roccæ Pimontis R.P.

- R. P. D. Ioannes Euangelista à Cilento S. T.
P. Decanus, & Sacri Monasterij Cauensis
Cellerarius.
- R. P. D. Honorius à Cava Decanus S. Theol.
P. & Philosophiæ Doctor.
- R. P. D. Fortunatus à Neapol. S. T. P. Deca-
nus, & Vicarius Pertusiaæ.
- R. P. D. Gregorius à Neapol. Decanus.
V.I.D.
- R. P. D. Alferius à Neap. S. T. P. Decanus, &
Vicarius Cilenti.
- R. P. D. Iouita Romanus Decanus S. Theo-
log. in Sacro Monast. Cauensi Lector, &
huius Synodi Cancellarius.
- R. P. D. Hieronymus à Neapol. Decanus. S.
Theol. P.
- R. P. D. Fœlix à Sarno Decanus. S. Theo-
log. P.
- R. P. D. Constantinus à Corato S. Theol. P.
& Philosophiæ Lector.

IUDICES CAVSARVM.

- R. D. Hieronymus Panella V. I. D. Archipres-
byter Terræ Tramutulæ.
- R. D. Thomas Mele Archipresbyter Sanctissi-
mæ Trinitatis de Polla.
- R. D. Thomas Starnella V. I. D. Archipresby-
ter Terræ Castræ Abbatis.
- R. D. Matthæus Angrisanus Rector S. Luciaæ
de Terra Roccæ Pimontis.

DE

**DE PRAESENTIS ALIORUMQ;
Synodorum huius Sacri Monasterij
Decretis, & Constitutionibus
seruandis.**

CAP VT VL TIM V M.

Synodalia statuta ad Laicos pertinencia bis in anno vulgari lingua euulganda.

Teneatur singuli in sacris constituti huius Synodi ex parte ipsius pessum apud te habere.

T autem eorum obseruantia , quæ in hac Sancta Synodo salubriter sunt statuta , nullius ignorantiae excusatione possit tergiuerari . Archipresbyteris , & Parochis omnibus præcipimus , & mādamus , ut statuta præsentis Synodi ad Laicos pertinentia , bis saltē singulis annis vulgari lingua euulgent . Ipsi vero Archipresbyteri , & Parochi , nec non singuli in sacris Constituti , nostræque ordinariæ potestati subiecti , teneantur sub poena vnciarum auri quinque nostro arbitrio locis pijs applicandarum , huius Sanctæ Synodi statuta atque decreta impressa infra quatuor hebdomadarum spatium computandarum à die , qua primo in valuis Ecclesiarum Parochialium nostræ Diœcesis fuerint affixa apud se habere , ac tenere , tum etiam in eis contenta & sibi ordinata , in quantum quemlibet ipsorum concernunt , sub poenis in eis contentis , custodire , & obseruare ; alijs nihilominus poenis tum Iuris , tum

tum Concil. Trident. in suo robore perman-
suris. Volentes , & declarantes , vbi non est
expresse imposita poena, ad nostrum , vel Vi-
cariorum nostrorum arbitrium intelligi re-
seruatam. Nobis solum, & successoribus no-
stris facultatem reseruantes prædictis omni-
bus addendi, seū eadem minuendi , decla-
randi , interpetrandi , & aggrauandi , pro-
ut visum nobis fuerit in Domino salubri-
ter expedire . Nostrorum verò prædecesso-
rum decreta , & Synodales Constitutiones ,
quatenus prædictis non obstant , confirmā-
mus, & approbamus. Illud etiam ad conscienciarum quietem , & Tranquillitatem decla-
rantes , neminem harum constitutionum vi-
gore , latalis peccati periculo esse obno-
xiuum, nisi vbi excommunicationis poena, vel
obedientiæ præceptum est appositum , aut
diuino, vel Canonico iure id ipsum quod pre-
cipitur ad peccati rationem pertinuerit .

Quod nulli
in iudicio vel
in cedēdo sit
prædicatū.

Vltimo loco Sacri Concilij Tridentini de-
cretis inhærendo, statuimus, & declaramus,
quod si foriè contigit aliquem in hac Sancta
Synodo suo debito loco non incessisse , aut
sedisse , vel quemlibet alium actum quo ius
aliquod acquiri quomodocunque possit fe-
cisse, nulli propterea ius de nouo acquisitum
intelligi , nec cuiquam prædicatum , sed
omnia in eo statu permanere, in quo ante
præsentem Synodus reperiebantur.

Demum quia quæcunque per nos in hac
eadem Sancta Synodo sunt statuta , ad eius

Chri-

Quæcunque in
hac Sancta Sy-
nodo sunt di-
posita S.R.E
iudicio subij-
ciuntur.

Christianæ pietatis, eiusque fidei in nostra
Diœcesi conseruationem pertinent, quam
Sancta Romana Ecclesia vbique Ter-
rarum docet ac prædicat; ideo eius
dem infallibili iudicio, & e-
ius Sanctæ Sedis bene-
placito omnia in
ea contenta
subij-
cientes, in eius etiam veræ fidei
confessione usque ad ulti-
mum vitæ spiritum nos
permansuros pro-
testamur.

Soli Deo honor, & Gloria.

I N-

CENTRO DI SERVIZIO DI ATENEO
PER LE BIBLIOTECHE

821

n. ingresso

FONDO VENTIMIGLIA

INDEX CAPITVM.

- D**E Fide Catholica eiusque professio-
ne præmittenda, ac fide conseruan-
da. Caput primum. pag. 7
De maleficiis, Strigis, & Incantatoribus.
cap. 2. pag. 15
De maledicis, & Blasphemis. cap. 3. pag. 17
De Verbi Dei Prædicatione, & Fidei eru-
ditione. cap. 4. pag. 19
De missarum celebratione. cap. 5. pag. 25
De horis Canonicas. cap. 6. pag. 38
De Festorum dierum celebratione. cap. 7.
pag. 45
De Ieiuniorum obseruatione. cap. 8. pag. 52

Sessio Secunda.

- D**E Sacramentis in genere. cap. 1.
pag. 57
De Sacramento Baptismi. cap. 2. pag. 64
De Sacramento Confirmationis. cap. 3.
pag. 73
De Sacrosancto Eucharistie Sacramento.
Z cap. 4.

I N D E X.

- cap. 4. pag. 78
De Sacramento Pænitentiae. cap. 5. pag. 91
De Sacramento Extreme Vnctionis. cap.
6. pag. 109
De Sacramento Ordinis. cap. 7. pag. 119
De Sacramento matoimonij. cap. 8. pag. 127

Sessio Tertia.

- D**E Sacrosanctis Ecclesijs, earum bonis, & rerum sacrarum custodia. cap. 1. pag. 137
De reliquijs, & imaginibus sanctorum, de que illorum inuocatione, & veneracione. cap. 2. pag. 145
De vita, & honestate Clericorum. cap. 3. pag. 149
De Parochorum officio. cap. 4. pag. 157
De secularium reformatio[n]e. ca. 5 pag. 163
De Seminario Clericorum instaurando, & prosequendo. cap. 6. pag. 168
De obseruandis in foro contentioso. cap. 7. pag. 170
De Testibus, Examinatoribus Synodaliis, & Iudicibus Causarum. cap. 8. pag. 173
De

I N D E X.

De præsentis aliorumque Synodorum huius Sacri Monasterij decretis, & Constitutionibus seruandis. cap. ultimum.

Pag.

176

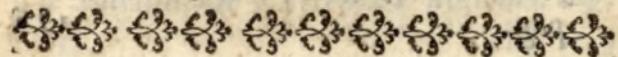
F I . N I S .

Sci Vi aulonastis T siudocis

Errata grauiora, quæ irrepererunt corrigenda.

<i>Pag.</i>	<i>versu</i>	<i>vlt.</i>	<i>ibi, voluntates</i>	<i>Add.</i>	<i>Qui,</i>
pag. 36	versu	37	oblationis.	dic.	obligationis.
pag. 46	versu	19	hostatis.	dic.	hostiatis.
pag. 48	versu	14	necessaria.	dic.	necessaria.
pag. 54	versu	1	ea: un	dic.	eorum
pag. ead.	versu	8	viglia	dic.	vigilia
pag. 62	versu	11	exigunt	dic.	exiguntur
pag. 63	versu	21	inuria	dic.	inuria
pag. 70	versu	26	subdaconorum	dic.	subdiaconos
pag. 87	versu	23	nispontatur	dic.	d. sponatur
pag. 89	versu	7	concedens	dic.	concedens
pag. 137	versu	7	dignis	dic.	digitis
pag. ead.	versu	9	complauit	dic.	complacuit
pag. 145	versu	18	inuocando	dic.	inuocando

Excellens et illustrissimus dominus cardinalis
Iacobi Terragnoli Vicarii Generalis
et deputatus vidit.

Imprimatur.

Jacobus Terragnolus Vicar
rius Generalis.

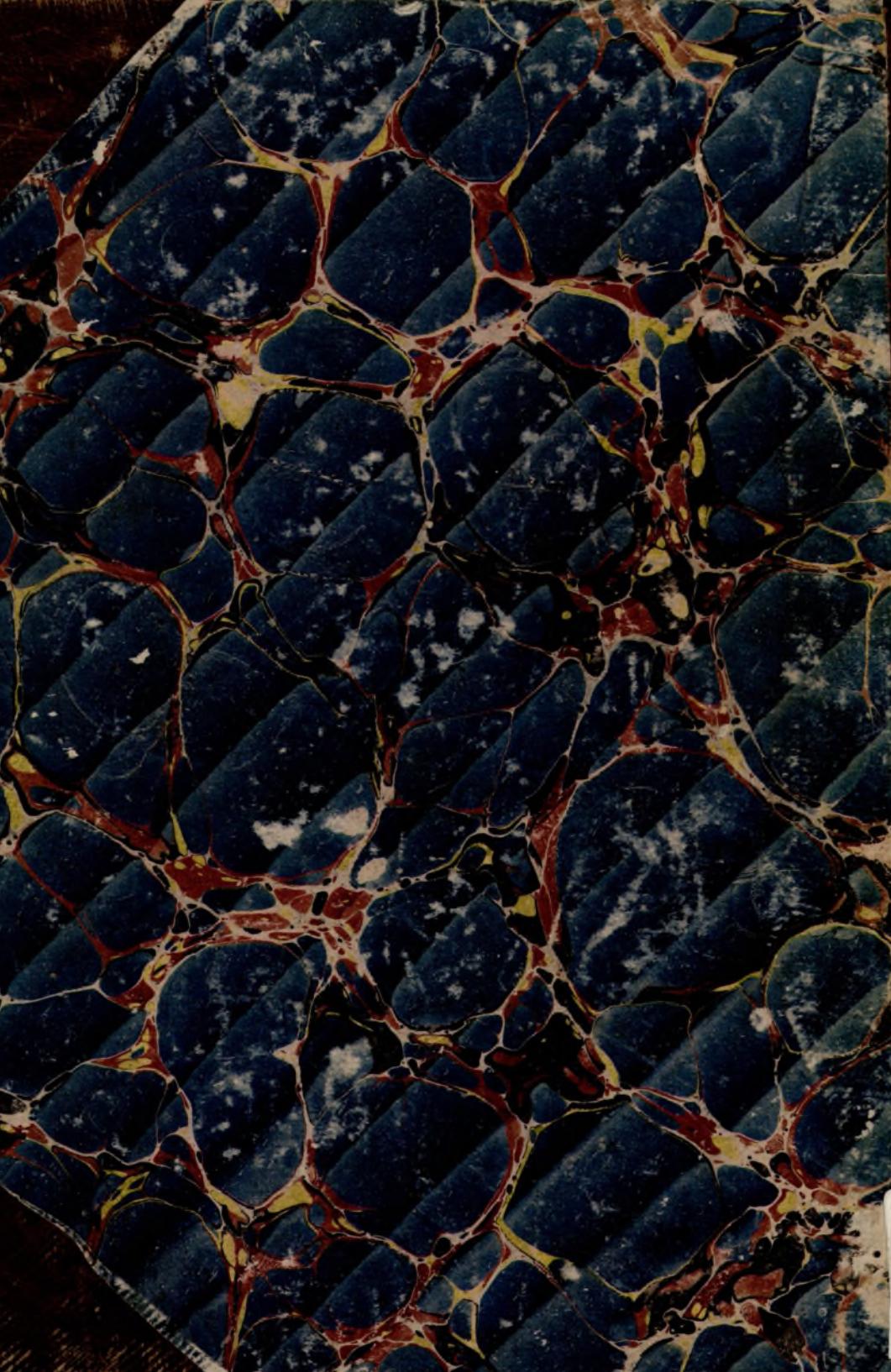
Felix de Ianuario Sacrae Theologiae Doctor
Deputatus vidit.

2

UNI